Dziś specjalny dodatek „KURYER KOBIECY"

Cena numeru w Krakowie: na prowincji: **25 gr.**

Nal. pozost. opł. rycz. Wydanie: *F*

PRENUMERATA WYNOSI:
W Krakowie bez odnoszenia zł. 7.—
W Krakowie z odnoszeniem zł. 7.60
Na prowincji . . . . . zł. 7.60
Zagranicą . . . . . zł. 11.50

ILUSTROWANY KURYER CODZIENNY

Rękopisów nie zwraca się. Listy należy adresować do Redakcji, a nie do współpracowników

Telefony 11 98, 85 42, 15 72. Dla rozmów międzymiastow Redakcji: 83 93, 44 80

Założyciel i Naczelny Redaktor: Marjan Dąbrowski.

Kraków, Wielopole L. 1.

Naczelny redaktor przyjmuje w poniedziałki i soboty od godz 1—2 popołudniu.

Konto czek. Nr 140.725 (Warszawa. 400.300 (Kraków) Konto żyrowe: Dom bankowy A. Holzer Kraków

ODDZIAŁY: WARSZAWA, Nowogrodzka 26, tel. 234-65 i 70-21. KATOWICE, Teatralna 6, tel. 23 78. POZNAŃ, Św. Marcina 48, tel. 17.22. LWOW, Kopernika 9, tel. admin. i redakcji 49.58. RÓWNE WOŁYNSKIE, 3 go Maja 195, tel. 221. ŁÓDŹ, ul. Józefa Piłsudskiego 65, tel. 67-98. KIELCE, Sienkiewicza 46, tel. 348. NOWY SĄCZ, Jagiellońska 29, tel. 58. WILNO, Wileńska 26, tel. 14.82 i 466.

Rok XX. **Kraków, niedziela 6 października 1929.** **Nr. 273.**

Największy most wiszący w Europie.

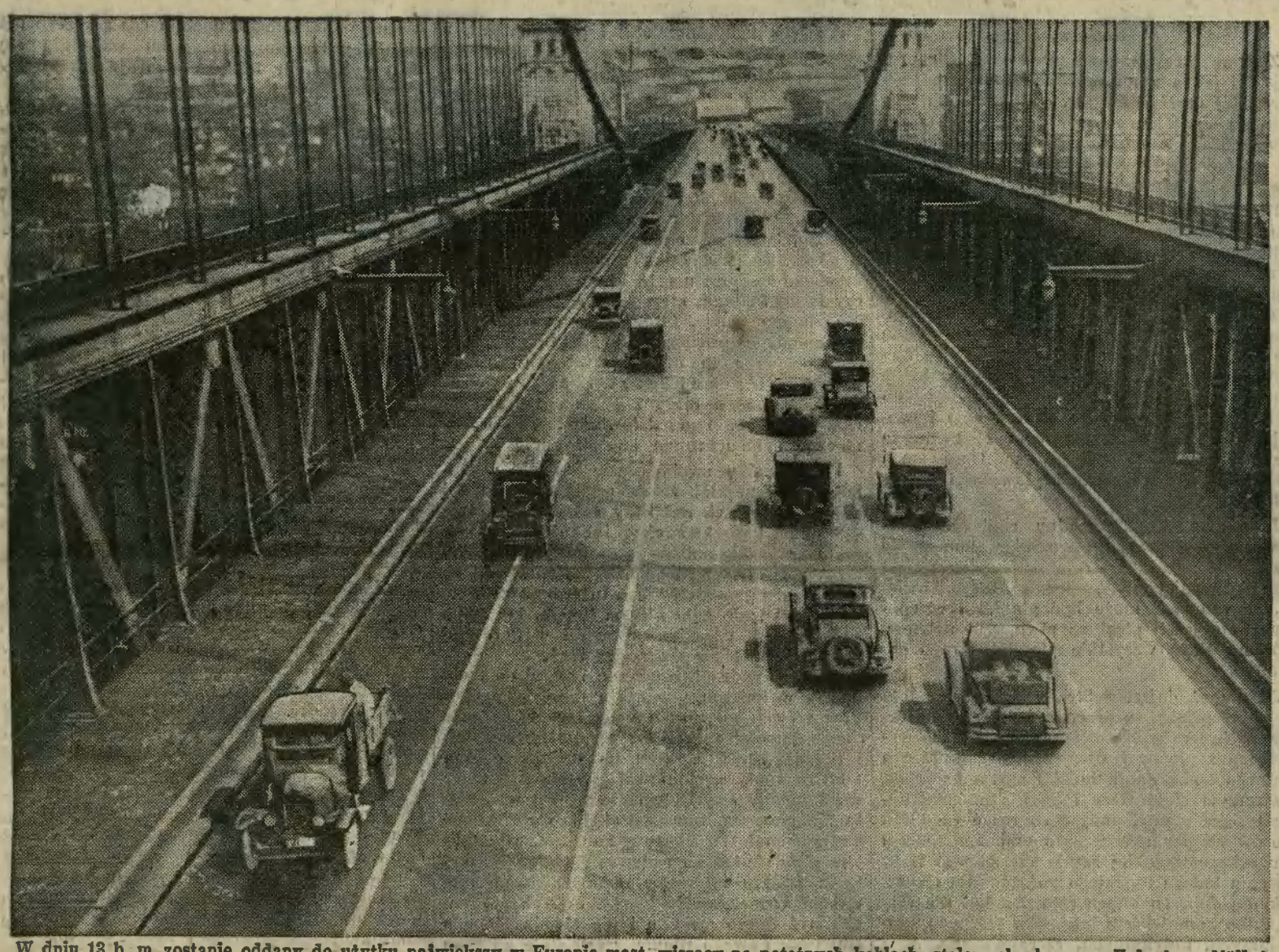

W dniu 13 b. m. zostanie oddany do użytku największy w Europie most, wiszący na potężnych kablach stalowych, łączący *Kolonję* z *Mülheimem* przez *Ren.* Próby obciążenia mostu dokonano 120-oma ciężko naładowanemi samochodami o łącznej wadze 1,500.000 klg. Rycina nasza przedstawia widok mostu po próbie obciążenia.

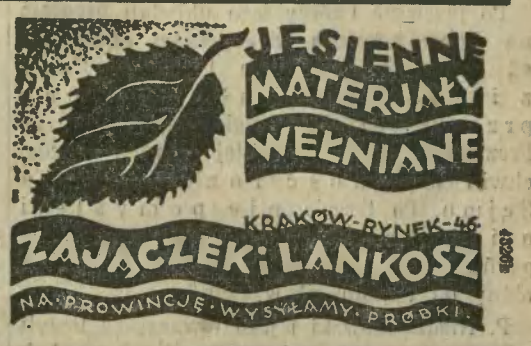

ŻĄDAJCIE tylko polskich uznanych za najlepsze **Ostrzy do golenia** Wytwórnia: Kraków, ul. Zwierzyniecka L. 18.

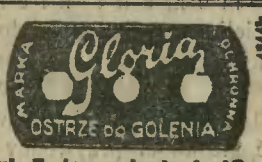

Wrześniowe rojenia i październikowa cisza

Za kulisami opozycji sejmowej.

Warszawa, 4 października.

(rl) Po jednodniowem ożywieniu, jakie zapanowało w Sejmie 1-go października, gmach przy ul. Wiejskiej **znowu opustoszał.** Króluje w nim martwota.

W kuluarach niema żywego ducha, w bufecie zaledwo kilkunastu „najwierniejszych" posłów, przeważnie lewicy. Siedzi więc przy stoliku P. P. S poseł **Niedziałkowski,** dyskutując często i głośno z przywódcą skrajnej lewicy klubu pos. **Zarembą.** Przy stoliku **„Wyzwolenia"** namiętną rozmowę prowadzą godzinami poseł **Wyrzykowski** i b. prezes klubu **Thugutt,** który, mimo, iż mandatu poselskiego nie piastuje, od rana do wieczora przebywa w Sejmie. Z bloku rządowego dwóch, trzech posłów, prawicy wogóle niema. Od czasu do czasu przesunie się tylko przez kurytarze lekko zgarbiona, zażywna postać b. marszałka **Trąmpczyńskiego.**

Drzwi, prowadzące z półkolistej sali sejmowej do kuluarów, zasłonięto **storami.** W samej sali leży i stoi w nieładzie **mnóstwo obrazów.** Obrazy te zamierza marszałek **Daszyński** kupić dla Sejmu. Ludzie oglądają, krytykują, chwalą, a potem mówią: albo jeszcze kupi, albo już nie kupi. Kto wie...

* * *

Myliłby się ktoś, kto patrząc na tę zewnętrzną martwotę, doszedłby do przekonania, że uprzywilejowani mieszkańcy gmachu sejmowego nie myślą i nie marzą — o odegraniu się. Wręcz przeciwnie: wśród posłów, **zwłaszcza lewicy, panuje nerwowa, niemal gorączkowa chęć rozpoczęcia bitwy parlamentarnej z rządem.**

Stronnictwa lewicy, a zwłaszcza P. P. S., patrzą z rosnącem zdenerwowaniem na **akcję rządu w Kasach chorych,** powtarzają, a częstokroć sami stwarzają **wieści o dalszych pociągnięciach rządu,** których celem ma być **zdobycie innych fortec moralnych i materjalnych wpływów socjalistycznych.** Wytworzył się przeto w tych sferach nastrój, dążący do **„wyjaśnienia sytuacji, póki jeszcze czas".**

A jednak w ostatnich dwu dniach nastąpiło **jakgdyby zatamowanie tego rozpędu,** z jakim lewica od kilku tygodni zmierzała do **ofenzywy,** a co znalazło swój wyraz tak jaskrawy **w uchwałach klubów lewicy z dnia 1-go października.** Gdzieś podobno jeszcze obradują przedstawiciele centrolewu, ale kto i gdzie nie wiadomo. Żadnych **wspólnych uchwał nie ogłoszono,** wydano natomiast komunikat, zresztą nieoficjalny, z którego wynika, że przywódcy klubów **„toczą narady orjentacyjne".**

* * *

Skąd to nagłe przyciszenie głosów?

Aby odpowiedzieć na to pytanie, trzeba zdać sobie sprawę z tego, na co liczyły **opozycyjne stronnictwa sejmowe.**

Pierwszą ich rachubą była **ciężka sytuacja gospodarcza.**

Prorocy „ekonomiczni" opozycji zapowiadali **już w czerwcu** katastrofę gospodarczą. Wyobrażali sobie, iż we wrześniu nastąpi **wzrost bezrobocia,** a fala **strajków zaleje Polskę.** Tymczasem mimo, iż sytuacja jest nader trudną, a machina państwowego życia gospodarczego kroczy powoli i sapiąc pokonuje trudności — to jednak **bezrobocie nietylko nie wzrosło,** ale **spada, a konflikty zarobkowe,** jakie się ukazują na horyzoncie, mają raczej **tendencję ku pokojowemu załatwieniu,** przyczem tendencja ta jest silną u dołu wśród **samych mas robotniczych.**

Znacznie jednak większe nadzieje przywiązywała opozycja lewicowa do dziwnych kombinacyj strategiczno-mobilizacyjnych, o których pisaliśmy w telegramach z Warszawy.

W dniu 28 września pojawił się w **„Robotniku"** artykuł pod tytułem **„Fałszywa gra".**

W jednym z ustępów tego artykułu mówiono tajemniczo o **roli p. marszałka Daszyńskiego, jako zastępcy Prezydenta Rzeczypospolitej** na wypadek ustąpienia Prezydenta. Ustęp ten pozornie nawiązywał tylko do słów, użytych przez marszałka Daszyńskiego w znanym jego artykule **„Niewczesne żale",** kiedy to marszałek Daszyński mówi o sobie, jako o konstytucyjnym zastępcy Prez. Rzplitej.

Nie długo potem **wyszło jednak szydło z worka.** Okazało się, że opozycja lewicowa (a zwłaszcza jego teoretyk p. pos. **Niedziałkowski) zbudowała swój fantastyczny plan dojścia do władzy na pomyśle wciągnięcia w grę polityczną osoby p. Prezydenta Rzeczypospolitej,** doprowadzenia do kryzysu na tem stanowisku i czasowego sprawowania władzy zwierzchniej przez **marszałka Sejmu p. Daszyńskiego.**

Przypomnijmy pokrótce, jak ten plan lewicy wyglądał.

A więc naprzód uchwalenie votum nieufności gabinetowi dra

KOMUNIKAT.

Jako ustanowiony uchwałą Sądu grodzkiego w Czortkowie z dnia 22-go sierpnia 1929 l. czyn. E 3412/29/3 **zarządca przymusowy fabryki drożdży p. Ludwika Horodyskiego w Kolendzianach,** zawiadamiam wszystkich odbiorców, że wszelkie zapłaty za zakupiony towar uskuteczniane być mają wyłącznie na konto „Przymusowy zarząd fabryki drożdży Ludwika Horodyskiego w Kolendzianach" **w Banku Zaliczkowym w Czortkowie, gdyż zapłaty dokonane do innych rąk nie będą uznane.**

4614k **Włodzimierz Wasilewski.**

Archiwum Państwowe w Krakowie

© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

Świtalskiego. Uchwalenie votum nieufności pociąga za sobą dymisję rządu. Gdyby nowy gabinet, zamianowany przez Prezydenta, był nowem wydaniem poprzedniego, nastąpiłoby ponowne votum nieufności, a gdyby Prezydent po raz trzeci taki gabinet zamianował, wówczas Sejm większością 3/5 miałby orzec, że Prezydent Rzeczypospolitej postępowaniem swem **złamał konstytucję (?).** W razie oskarżenia Prezydenta nie mógłby on spełniać swego urzędu, a wtedy na arenę wkroczyłby przewidziany konstytucyjnie w takim wypadku marszałek Sejmu Daszyński, który stworzyłby gabinet parlamentarny pod egidą P. P. S.

Twórcy planu liczyli, że **do negacji znajdą większość Sejmu,** częściowo przez swą **współpracę z centrum,** częściowo zaś przez wyzyskanie **„opozycji zasadniczej" Narodowej Demokracji i mniejszości narodowych,** które zawsze podniosą rękę, gdy idzie o walkę z rządem.

Cały ten plan był niesłychanie **naiwny i groteskowy.**

Po pierwsze twórcy jego układali **program na długie miesiące w zupełnem oderwaniu od rzeczywistości,** nie licząc się z istnieniem i akcją strony przeciwnej. Po drugie zapomnieli, że Prezydent Rzeczypospolitej ma w każdej chwili możność rozwiązania Sejmu. Po trzecie nie pomyśleli o istotnym układzie sił w państwie, który jest przecie całkowicie różny od układu sił w Sejmie.

P. Niedziałkowski i jego towarzysze liczyli na moment niespodzianki. Chcieli wszystko przygotować konspiracyjnie, a potem wszystkich zaskoczyć. Ale tajemnica nie dała się utrzymać.

O planie p. Niedziałkowskiego zaczęli mówić głośno ci przywódcy lewicy, którzy nie **wierzyli w powodzenie groteskowego pomysłu „parlamentarnego zamachu stanu".** Dyskrecji nie utrzymali także **niektórzy dziennikarze.** Jeden z nich, redaktor żydowskiego **„Naszego Przeglądu"** był wespół z p. **Niedziałkowskim na bankiecie, wydanym w salonach poselstwa niemieckiego** i tam nasłuchał się od p. Niedziałkowskiego (który mówił dość swobodnie i nieostrożnie) **...różnych rzeczy.** Nie byliśmy świadkami tej rozmowy, ale stwierdzamy, że na trzeci dzień w tem piśmie ukazały się wszystkie szczegóły lewicowego „zamachu parlamentarnego". Kiedy też p. Niedziałkowski oświadczył w kuluarach sejmowych, że **nie miał zamiaru wciągania w grę osoby Prezydenta Rzeczypospolitej,** w „Naszym Przeglądzie" ukazał się **drugi artykuł,** w którym jest mowa **o wspólnym pobycie z p. Niedziałkowskim u posła niemieckiego, o rozmowach tam toczonych** i w którym autor stwierdza, że zaprzeczenie p. Niedziałkowskiego jest nierealne.

Tak runął domek z kart.

Trzecim wreszcie atutem, którym, wedle obliczeń opozycji lewicowej, miał pomóc jej w grze, była rzekoma opozycja demokratyczno-liberalnej grupy p. Kościałkowskiego w Bezpartyjnym Bloku. Blok Bezpartyjny rozpadnie się, a jego lewica pójdzie z nami — oto, co szeptali między sobą przywódcy opozycji.

Tymczasem prezes Bloku płk. **Sławek** zachorował, tak, że przewodnictwo na zebraniu klubu w dniu 1 października objął wiceprezes **poseł Kościałkowski.** P. Kościałkowski **wygłosił mowę programową,** która spowodowała konsternację na lewicy. Wszelkie **nadzieje na rozdźwięki w bloku nazwał śmiesznemi,** a ton jego mowy, jeśli idzie o stosunek do opozycji, był zupełnie taki sam, jak ton **płk. Sławka.** Znowu runął **jeden domek z kart,** ustawiony w kuluarach sejmowych przez opozycję lewicy.

Wszystko to razem, a więc:

1) **Utrwalenie poglądu, że w sytuacji gospodarczej może zajść zwrot na lepsze, ale nie na gorsze** (silne wrażenie wśród opozycji wywarła mowa gospodarczą prof. **Krzyżanowskiego,** uważanego we wszystkich sferach raczej za pesymistę, który w tej mowie tak oświetlił sytuację);

2) **Zdekonspirowanie groteskowego planu parlamentarnego zamachu stanu;**

3) **Mowa p. Kościałkowskiego,** świadcząca o jednolitości bloku — wszystko to podziałało przygnębiająco na opozycję i zahamowało jej rozmach w ostatnich dniach.

* * *

Wróciliśmy do okresu **ciszy,** której symbolem zewnętrznym jest naszkicowany przez nas na wstępie obraz **gmachu sejmowego.**

Jak długo cisza ta potrwa i co po niej nastąpi?

Należy się liczyć, że **potrwa dwa do trzech tygodni.** Z końcem miesiąca nastąpi **zwołanie Sejmu.** Nie należy się bowiem zbytnio liczyć z możliwością, aby centrolew już obecnie uchwalił **zwołanie sesji nadzwyczajnej.** Byłaby to bowiem demonstracja bardzo niepoważna ze względu na obowiązek zwołania Sejmu przez rząd w końcu października.

A cóż nastąpi po zwołaniu Sejmu?

Marszałek Daszyński zapowiedział dziennikarzom niemieckim, iż opozycja zgłosi **votum nieufności** rządowi p. Świtalskiego. Posłowie opozycji zapowiadają ponadto, iż wniosą projekt ustawy **o odpowiedzialności urzędników za działania w czasie wyborów.** Opozycja prawicowa głosi, że za jednem i za drugiem będzie głosowała.

Co zrobi rząd, jak zachowają się czynniki decydujące na wypadek, gdyby istotnie opozycja, miast przystąpić do **pracy nad budżetem** i narad **nad zmianą konstytucji,** ułożyła taki **„propagandowy" program obrad?** Pytanie to jest na ustach wszystkich.

Rząd nie zdradza się ze swojemi zamiarami, oświadczając tylko, że ze spokojem czeka na rozwój wypadków. Tajemnicą akcji rządowej spoczywa **w Belwederze.** Belweder zaś nigdy zbyt **wcześnie nie zdradza swych zamiarów.** Nie popełnia on błędów, które ostatnio **popełniła... lewica.**

Dr. Gustaw Stresemann:

polityk realny, dobry sternik Niemiec, lojalny przeciwnik.

Kraków, 5 października.

Z drem **Stresemannem** ubył polityce europejskiej jeden z **najwybitniejszych współczesnych jej reprezentantów,** obok **Brianda** najbardziej charakterystyczna postać w całym areopagu dyplomatycznym dzisiejszego świata. **Śmierć Stresemanna jest ciosem dla Niemiec ,wielką stratą dla Europy.**

Rewolucja niemiecka **dziwnie mało wyrzuciła na powierzchnię prawdziwych talentów politycznych.** Szczególniej w dziedzinie polityki zagranicznej uderzał ich brak. Z wyjątkiem zamordowanego przez spiskowców nacjonalistycznych dra **Rathenaua, Brockdorf Rantzau'a,** jako przedstawiciela starego systemu nie licząc, imały się steru rozbitej nawy niemieckiej same **przeciętności.** Dopiero, kiedy ujął go w swe ręce dr. **Stresemann,** odczuto niebawem, że **dzierży go dłoń mocna i spokojna,** bo kierowana rozumem z pewnością nie olśniewającym, ale jasnym, trzeźwym i mającym pełne poczucie **bryłowatości rzeczy politycznych.**

Jako uczniak gimnazjalny siadywał Stresemann **w piwiarni swego ojca,** pomagając mu nieraz w obsługiwaniu gości. Nauczył się tam pierwszej cnoty kupieckiej, która powiada, że człowiek może być **głupim i nieznośnym, ale jeżeli płaci za piwo,** jest **gościem,** któremu służą wszystkie prawa dobrego gościa.

Jako mąż dojrzały Stresemann długie lata kierował **związkiem przemysłowców przetwórczych.** Na tem wpływowem stanowisku ta wyniesiona z piwiarni ojca zdolność kupiecka **realnego traktowania ludzi i spraw ludzkich,** rozszerzyła się **jeszcze i pogłębiła.** Załatwiając tysiące spraw, godząc co dzień po kilka sporów między stowarzyszonymi, Stresemann nauczył się wysokiej sztuki rzeczowego traktowania ludzi i ludzkiego pojmowania rzeczy. Jak dla dobrego kupca **człowiek był dla niego tylko kompleksem interesów realnych, materjalnych, dotykalnych, rzeczywistych.** A w każdym z tych interesów widział on **człowieka z jego namiętnościami i pragnieniami, z jego uczuciami i myślami.**

Ze sporym zapasem tej tak prostej i może dlatego właśnie tak trudnej i rzadkiej sztuki wszedł Stresemann do polityki. **Nie olśniewał w niej rozległością horyzontów,** nie zdumiewał przenikliwością analizy zjawisk politycznych, nie tamował nikomu tchu w piersiach błyskotliwością swych aforyzmów, ale zato doskonale, bo instynktowo raczej **rozumiał realizm, twardość, ciężkość, jednem słowem bryłowatość zagadnień politycznych.** Wiedział, że zagadnienia te to nie twory takiej czy innej fantazji, nie poematy, nie takie czy inne improwizacje, które mogą być zastąpione innemi improwizacjami, ale, że zagadnienia polityczne to przedewszystkiem **wyrazy pewnych koniecznościżyciowych,** które wynikły z pewnych nieodwracalnych faktów i przedstawiają tylko ich konieczne i nieuchronne konsekwencje.

Powiedział w swoim czasie Stołypin w Dumie petersburskiej, że **„w polityce niema ani winy ani zasługi, ani kary ani nagrody, lecz są tylko... konsekwencje".** Jakkolwiek Stresemann nie wiedział zapewne o tym trafnym aforyzmie ostatniego na większą miarę obrońcy i sługi ginącego caratu, to jednak **cała jego polityka nie była niczem innem, jak tylko praktycznem rozwijaniem myśli w tym aforyzmie tak dobrze sformułowanej.**

Podczas wojny Stresemann należał do tych, którzy w imieniu przemysłu niemieckiego opracowywali słynne **memorjały w sprawie „potrzebnych" aneksji terytorjów francuskich i belgijskich.** Kiedy mu po wojnie robiono z tego zarzuty, przyjmował je spokojnie, twierdząc, że gdy zwycięstwo niemieckie wydawało się pewnem, **potrzeba było organizować konsekwencje zwycięstwa,** teraz zaś, gdy faktem **stała się klęska wojenna Niemiec, potrzeba** z punktu interesów niemieckich **opracowywać konsekwencje klęski.** Polityk nie popełnia żadnego grzechu i nie składa dowodu zmienności swego zdania, jeżeli **staje na gruncie faktów i stara się wysnuć z nich konsekwencje.** Natomiast popełnia coś gorszego niż zbrodnię, bo głupstwo, jeżeli **wzbrania się uznać dokonane fakty i ignoruje ich konsekwencje.**

Dlatego Stresemann był w zgodzie z sobą, zarówno wtedy, kiedy układał **katalog zdobyczy niemieckich na wypadek zwycięstwa,** jak wtedy, kiedy stanąwszy na gruncie republiki niemieckiej jako faktu dokonanego, podjął się jako jej minister spraw zagranicznych **ciężkiego zadania organizowania dla swej ojczyzny konsekwencji katastrofy wojennej.**

Arkana tej sześcioletniej blisko polityki, która uwieńczona została tyloma i takimi sukcesami, **były zdumiewająco proste.** Stresemann uznawał mianowicie, że **Niemcy przegrały największą z wojen** i rozumiał, że wszelka polityka, mająca na celu **złagodzenie skutków tej przegranej musi mieć za podstawę uznanie samego faktu tej przegranej.**

Każda **prostota jest trudną** i bywa osiągana najpóźniej i największym kosztem. Wartość tej prostoty, którą w swojej polityce przedstawiał Stresemann, była tem większą, że dokoła niego na prawo i na lewo **leżał w konwulsjach potężny naród,** strącony nagle ze szczytu najśmielszych marzeń w przepaść poniżenia, które w takim stopniu i w takim zakresie jeszcze kilka lat temu wydawało się całkiem niemożliwem. A narody duchowo wstrząśnięte, wytrącone gwałtownie z torów swych tradycyjnych wyobrażeń mają skłonność nieprzepartą do **romantyki, do fantazji i poezji, w której szukają schronienia przed potworną i niezrozumiałą rzeczywistością** i nienawidzą każdego, kto im tę rzeczywistość ośmiela się przypominać.

Ogromną zasługą Stresemanna wobec narodu niemieckiego pozostanie na zawsze to, że miał **tę siłę charakteru, aby śmiało stawić czoła obłędowi zrozpaczonych rodaków,** aby nie przestraszyć się **krwawego widma zamordowanego Rathenaua,** lecz podjąć rozpoczętą przez niego myśl i rozwijać ją w praktyce konsekwentnie, uparcie i nieustraszenie.

* * *

Alraune, tajemnicze gady i inne dziwy

przez okulary Zjazdu wileńskiego.

Wilno, to *miasto kościołów i pamiątek.*

Kręte, nieregularne uliczki, brukowane bez wyjątku okropnemi kociemi łbami — domy niskie, ale kryjące wewnątrz dziesiątki mieszkań i rodzin ludzkich.

Okolica Wilna śliczna. Samo miasto leży wśród pagórków, z których roztacza się przepiękny widok na miasto. Z każdej prawie uliczki wieje jakiś czar starych pamiątek, których tu pełno, na każdym kroku. Bardzo dużo przepięknych architektonicznie kościołów. Pod tymi względami przypomina Wilno Kraków.

Ze względu na *Zjazd lekarzy i przyrodników* — ruch w Wilnie bardzo duży. W czasie wolnym od posiedzeń naukowych, lekarze masowo i grupami zwiedzają pamiątki Wilna i jego charakterystyczne okolice.

* * *

Równocześnie ze zjazdem lekarzy, otwarto we Wilnie *wystawę ziół lekarskich w ogrodzie zamkowym.* Po wystawie tej oprawadzał mnie profesor farmakognozji na uniwersytecie wileńskim, dr Muszyński.

Na wystawie widzieliśmy wiele nadzwyczaj ciekawych rzeczy, charakterystycznych zwłaszcza dla ludności okolicznej.

Ludność wileńska znaną jest przecież ze swego *zamiłowania do leczenia ziołami.* Wogóle zaufanie do leczenia ziołami zakorzenione jest, wśród prostej zwłaszcza ludności, bardzo głęboko. I temu tylko przypisać należy tak duże powodzenie wszelakiego rodzaju znachorów i naturalistów, leczących ziołami wszystkie choroby.

Profesor Muszyński jest zdania, że dzisiejsi młodzi lekarze za mało jednak wierzą w zioła. Nie można oczywiście wszystkiego leczyć ziołami, jak to chcą robić analfabeci-znachorzy. Ale w niektórych, zwłaszcza chorobach przemiany materji, *zioła skutkują znakomicie* — o czem zresztą starzy zwłaszcza lekarze doskonale wiedzą i chętnie się w swem lecznictwie ziołami posługują.

Prof. Muszyński przekonywał mnie, że jeżeli od tysięcy lat wiara w zioła się utrzymuje, to jednak *muszą one być skuteczne.* A zresztą człowiek — mówił dalej — jest przecież stworzeniem roślinożernem, i od wieków przyzwyczajonem do żywienia się rozmaitemi ziołami. Wszak pietruszka, seler i inne zioła, które dzień w dzień używa każda gospodyni do przyrządzania potraw, działają pobudzająco na trawienie — i właśnie z tego powodu są używane.

Zioła *działają rozmaicie,* zależnie nietylko od ich rodzaju, ale nawet *od pory dnia,* w której zostały zerwane, od rodzaju przygotowania itp. I tak np. najlepiej mają działać zioła zerwane w południe, w dzień słoneczny, wówczas bowiem wiele czynnych substancyj znajduje się w liściach czy kwiatach.

Prof. M. przebywał kilkanaście lat na Kaukazie, gdzie specjalnie zajmował się badaniem ziół, których tamtejsza ludność używa stale w celach leczniczych.

Wilno ma charakterystyczne, jedyne w swoim rodzaju *targi na zioła* w dniu św. Jana i w dniu św. Jerzego. Zwłaszcza w dniu św. Jana odbywają się imponujące targi ziół na ulicach i uliczkach Wilna. I wtedy można wiele dziwnych rzeczy nabyć na takim targu.

I tak sprzedają *suszone, młode gady.* Gadziny te łapane być muszą, wedle tradycyjnego przepisu, wczesną wiosną — wtedy bowiem, informuje mnie prof. M. — zawierają one w swych zębach trujących jeszcze niewiele jadu. Gady te są zabijane i suszone. Taką suszoną gadzinę można dostać za pięć złotych. Wygląda ona niesamowicie, poskręcana, z wyciągniętą główką — zdaje się syczeć jeszcze, jak żywa.

Ludność miejscowa przyrządza sobie proszek z tych suszonych gadzin, i leczy nim różne choroby.

Na targu takim w dniu św. Jana można też kupić *tajemniczy korzeń, o ludzkich kształtach.* Alraune (mandragora). Niesamowity ten korzeń, leczyć ma różne choroby.

Rozmaite żółte zielska, ich kwiaty i owoce, polecają przeciw żółtaczce. Ten prymitywizm ludzi prostych tylko o tyle ma ślad uzasadnienia, że w tych żółtych kwiatach znajdują się pewne barwiki, które uczulają skórę na działanie promieni słonecznych, przez co słońce działać może silniej, pobudzająco, i wzmacniająco na organizm.

Ludność okoliczna zajmuje się od lat zbieraniem, a nawet hodowaniem ziół.

Podobnie nawet większe wytwórnie produkują zioła, tak, że *setki tysięcy kilogramów pierwszorzędnych ziół eksportujemy rocznie za granicę* — głównie do Niemiec, gdzie są nasze zioła towarem bardzo poszukiwanym.

Przykład znakomity daje ogród roślin lekarskich uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Prof. M. ogłaszał w prasie miejscowej kilkakrotnie artykuły o hodowaniu ziół w ogrodzie uniwersytetu Stefana Batorego — w odpowiedzi na jeden z takich artykułów, otrzymał nawet list od jakiegoś zainteresowanego gospodarza, który zwrócił się wprost *do — samego właściciela uniwersytetu... pana Stefana Batorego* — jak to zresztą załączona fotografja uwidacznia.

A zatem na wystawie widzieliśmy setki różnych ziół, zebranych, posegregowanych i ułożonych w poszczególnych słoikach z odpowiedniemi napisami i *z oryginalnemi ludowemi przepisami: „od zawiania", „od przestrachu", „od niedobrej miłości", „od żółądka",* i wiele innych. Dużo jest oczywiście śmiesznych zupełnie i napisów, i ziół cudownych na te dolegliwości, czego choćby przykładem powyższe napisy. Ale wiele także, zdaniem prof. M., jest ziół skutecznych, używanych powszechnie i przepisywanych przez lekarzy, zwłaszcza starszego pokolenia.

Pojechaliśmy następnie do zakładu farmakognozji, profesora Muszyńskiego. Tam znów pokazał mi prof. Muszyński wiele *niesamowitych leków naturalnych.* I tak pokazał mi tłuszcz ludki (uzyskany z tłuszczu wyciętego przy operacjach), który oddawna stanowił ważny składnik arsenału naturalnych środków leczniczych.

Pokazywał mi stary, zmurszały zielnik i spis

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja mbc małopolska.pl

Dziś w teatrze świetlnym „UCIECHA" Sensacje ekranów Europy! Największa nowość ekranu 1929/30.
Arcydzieło produkcji niem.-ros. Obraz, który treścią, wystawą, grą i reżyserją przewyższa wszystkie dotychczas widziane filmy na temat rosyjski
RASPUTIN i KOBIETY Dzieje miłosne niekoronowanego władcy Rosji — Rasputina, rozpustnika, szarlatana — w dramacie p. t.
„ZAGŁADA ROSJI"
Realizował Marcin Berger. Mistrzowskie kreacje wykonali: **A. MALIKOW, NATALJA LISIENKO, DIANA KARENNE, KAMILLA VAN HOLLAY, ALFRED ABEL, JACK TREVOR.** Ponadto kilkudziesięciu wybitnych artystów, oraz tłumy statystów. — Oryginalne meble z carskich pałaców. Niespotykany przepych wystawy.

Goście węgierscy w „Pałacu Prasy".

We czwartek, po powrocie z Wieliczki, zwiedzili goście węgierscy nasz „Pałac Prasy", gdzie dokonał ich zdjęcia fotograf *„Światowida"* W grupie gości na schodach głównych „Pałacu Prasy" stoją m. in.: 1) *Kossalka*, rektor politechniki w Budapeszcie, 2) *dr. Lazar*, nadradca stanu, 3) *dr. Grabowski*, szef gab. min. roln., 4) *dr. Ajtay*, sędzia Najw. Tryb. Admin. w Budapeszcie, 7) *dr. Silwek*, prałat papieski, 8) *kpt Pogany*, przedstawiciel ministerstwa Honwedów i sekr. komitetu Bema, 9) *rtm. Schalbl*, kierownik konsulatu węg. w Krakowie, 6) ref. *dr. Bodeński* Lesław z M. S. Z. w Warszawie.

Siadając do wielkiej gry o przyszłość swego narodu, Stresemann miał w ręku karty arcypodłe. Jedynym jego atutem było to, że także i zwycięzcy mieli ciężkie łamania w kościach, że Europa i jej narody pragnęły i pragną przedewszystkiem spokoju. Nie mając więc w ręku ani armat francuskich ani portfelu amerykańskiego, Stresemann z całym spokojem ujął w dłoń... **różdżkę pokoju**, bo rozumiał, że polityk, siadając do partji coś przecie musi mieć w ręku. Nie troszczył się o to, że ta delikatna i wiotka gałązeczka nie harmonizowała ani z jego okrągłą masywną twarzą ani z krępą, kwadratową figurą. Ile razy wypadało mu to z rachunku, najspokojniej wyjmował grube cygaro z twarzy i zaczynał mocno wywijać swoją gałązeczką...

I o dziwo, ta tak prosta metoda dawała coraz obfitsze skutki. Przed graczem, mającym tak djablo mało w kartach, zaczęły gromadzić się „zrobione lewy". Wreszcie wyszedł szlem jeżeli nie wielki, to mały, co prawda bez zapowiedzi, lecz także i bez „contry".

Jak on to zrobił? Otóż całkiem poprostu starał się zawsze sprzedać to, czego nie miał, aby kupić to, czego potrzebował. Więc najpierw sprzedał Francji taką rzecz, jak gwarancję jej granicy wschodniej, której przecie nie mógł w żaden sposób zagrozić, i nabył za to układ Lokarneński, więc gwarancję niemieckiej granicy zachodniej, którą Francja trzymała w ręku, plan Dawesa i miejsce honorowe w Lidze Narodów. A kiedy zdobył jedno, zaraz sięgał po drugie, powołując się na pierwsze. W ten sposób plan Dawesa przeistoczył się po czterech latach trwania w plan Younga o sześćset miljonów marek rocznie tańszy dla Niemiec, znikła wszelka kontrola nad ich gospodarstwem państwowem, a co najważniejsze — zbrojna okupacja prowincji nadreńskich została skrócona o całych lat pięć poniżej terminu, określonego w Traktacie Wersalskim.

Naturalnie wszystkie te zdumiewające sukcesy byłyby także i dla Stresemanna okazały się niemożliwemi do osiągnięcia, gdyby nie leżały one w samej logice stosunków międzynarodowych Europy i całej kuli ziemskiej. Ale oddaną Niemcom historyczną zasługą Stresemanna pozostanie to, że logikę tę jasno pojąwszy, szedł potem po jej linji niezłomnie, twardo, nieustraszenie.

A co to znaczyło, świadczy fakt, że kiedy Stresemann po konferencji w Hadze znalazł się u szczytu swoich sukcesów, kiedy przywiózł rodakom dary najcenniejsze i najbardziej nieoczekiwane, konwulsje ciągle jeszcze chorego i równowagi psychicznej pozbawionego narodu ponowiły się z dawno niewidzianą siłą. Bomby spiskowców nacjonalistycznych, demagogiczna i wysoce niesumienna i nielojalna robota nacjonalistów, trudności we własnej partji — oto nagroda, którą w ostatnich tygodniach swego życia zbierał Stresemann za swoje zasługi.

* * *

Śmierć Stresemanna jest — jak się rzekło — ciosem dla republiki niemieckiej, która nie prędko znajdzie następcę i kontynuatora jego polityki, jakkolwiek będzie on już miał przed sobą zadania bez porównania łatwiejsze, niż te, które podjął i rozwiązał Stresemann.

Ale zgon tego niemieckiego męża stanu jest ciężką stratą także i dla całej Europy. Z pośród wszystkich odpowiedzialnych i praktycznych polityków niemieckich współczesnej doby Stresemann miał najjaśniejszy zmysł dla potrzeb tej Europy, dla jej realjów zarówno jak dla imponderabiljów. Inni politycy europejscy umieli już rozmawiać ze Stresemannem, a on umiał rozmawiać z nimi. A taka współnota języka politycznego jest rzeczą cenną i zdarza się o wiele rzadziej, niż ludzie zwykli sądzić.

O entuzjazm dla Polski, dla jej stanowiska mocarstwowego w ogólności, a dla jej granic zachodnich w szczególności nikt Stresemanna nie posądzał. On sam też robił wszystko, aby takich „podejrzeń" uniknąć.

A mimo to także wszyscy politycy polscy, którzy w ostatnich czasach mieli sposobność zetknąć się bezpośrednio z substancją polityki europejskiej z jednej strony a ze Stresemannem z drugiej, wspomną go z uczuciem przedewszystkiem rzetelnego szacunku a potem żalu, że ubył partner z pewnością twardy i wszelkim sentymentom niedostępny, ale lojalny, a przedewszystkiem rozumny. Stresemann miał ten prosty i właśnie dlatego wielki rozum, że wiedział, iż małostkowość, drobne złośliwości, różne strzały z za płota, to w polityce metody najgorsze. Wiedział on, że gdy brakuje maczugi, próżno posługiwać się szpilkami. Skoro zatem wiedział, że nie może uderzyć w Polskę, nie próbował jej także szczypać... Był partnerem lojalnym. Przy obu wyborach Polski do Rady Ligi Stresemann nie poniżył się do szukania tanich oklasków na swojej własnej szowinistycznej galerji, lecz głosował za Polską. W rokowaniach o traktat handlowy długi czas był on skrępowany względami wewnętrzno-politycznymi i nie mógł dość energicznie położyć tamy sabotażowi tego traktatu ze strony agrarjuszów niemieckich. Ale ani razu nie zdezawuował posła niemieckiego w Warszawie w jego rozumnych dążeniach, w ostatnich dniach zaś, już prawie bezpośrednio przed śmiercią usunął wreszcie dra Hermesa, który na stanowisku prezesa delegacji niemieckiej wyraźnie sabotował traktat, zamiast pracować lojalnie nad jego zawarciem.

To też polska opinja polityczna ocenia w całej pełni wielkość straty, jaką przez nagły i przedwczesny zgon dra Gustawa Stresemanna poniosła republika niemiecka, a z nią razem cała Europa, której Stresemann właśnie przez rozumną służbę dla swego własnego narodu zasłużył się najlepiej.

Konstanty Srokowski.

Uznanie Watykanu.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Rzym, 4 października *(ch)*. **Organ Watykanu** „Osservatore Romano" **poświęca Stresemannowi obszerne wspomnienie** i pisze:

„Imię Stresemanna i jego działalność jest nierozdzielnie złączone z powrotem Niemiec do rodziny narodów europejskich. Poważanie, jakiem się cieszą Niemcy w gronie narodów europejskich, będące najważniejszą gwarancją dalszego postępu, może być dla największego polityka niemieckiego Stresemanna najwyższem zadowoleniem za pracę, której dokonał.

Clemenceau o Stresemannie.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Paryż, 4 października *(ch)* Współpracownik „Journalu" miał sposobność zapytać Clemenceau, jakie wrażenie uczyniła na nim wiadomość o śmierci Stresemanna.

Stary „tygrys" odpowiedział, że ubolewa z powodu śmierci tego polityka. Stresemann był wielkim pracownikiem. Na uwagę, że Stresemann szczerze pracował nad zbliżeniem francusko-niemieckiem, odpowiedział Clemenceau, że to jest możliwe, ale otrzymał za dużo.

Korespondent dodał, że kto dużo żąda, dużo otrzyma.

Clemenceau odparł: — To prawda. — Po chwili dodał: — Tak, ale nas walił po głowie i musi pan przyznać, że to nie było trudne. Teraz nie wiem, jak się to skończy.

ziół leczniczych ze średniowiecza, tudzież *przepisy lekarskie* z tego czasu o zachowaniu się w czasie choroby. Wiele tam jest dziwacznych przepisów i opisów — z których na szczęście otrząść się już zdołała nowoczesna — nie sztuka — ale wiedza lekarska.

Kto wie jednak, czy nie przesadziliśmy cokolwiek, posyłając w czambuł wszelakie zioła i gardząc tym naturalnym a w wielu przypadkach jednak *dobrym środkiem leczniczym*. Świadczy o tem zresztą fakt, że obecnie, zwłaszcza we Francji, daje się odczuć ruch, zmierzający do *większego zainteresowania świata lekarskiego ziołami*, i szerszego wprowadzenia ich w naukowo uzasadnione lecznictwo.

* * *

Wracając do Krakowa, wstąpiłem w Warszawie do *Państwowego Zakładu Higjeny (P. Z. H.)*. Jest to imponujący gmach — prawdziwy bastjon zdrowia. Niewiele chyba mamy takich zakładów naukowych na świecie. Jest to jeden z czterech instytutów Ligi Narodów, w którym oznacza się wartość jednostkową surowic leczniczych.

Prof. Hirschfeld, docent Przesmycki i dr. Celarek zapoznali mnie z imponującemi metodami pracy naukowej i wytwórczości Państwowego zakładu higjeny.

W P. Z. H. wyrabiamy *setki gatunków rozmaitych leczniczych surowic* i szczepionek, zapomocą których uratowano już tysiące żyć ludzkich.

I dziwnie naprawdę odbija ten nowoczesny instytut dla walki z chorobami, wyposażony w najnowsze urządzenia techniczne — w porównaniu z tajemniczemi, pełnemi guseł i zabobonów targami ziół leczniczych w Wilnie. Dziwnie wygląda porównanie surowicy z wyschniętym gadem czy tajemniczym korzeniem mandragory.

Tu wiedza, nauka: gorączkowy wyścig pracy — tam ciemnota, gusła i zabobon.

Lata jeszcze miną, nim pracą uczonych, wyjaśnione zostaną gusła i zabobony wśród ciemnej ludności wiejskiej — nim nauka i prawdziwa wiedza, znajdą należyte uznanie — ale i wówczas prawdopodobnie uznamy wiele dotąd lekceważonych ziół, i przyznamy im należne miejsce w lecznictwie.

Dr. Ludwik Gross.

Morderstwo czy plotka?

Wielki proces w Kownie.

Kowno, 2 października.

Mieszkańcy małego Kowna od kilku dni żyją pod znakiem nerwowej emocji. Wobec tej emocji w kąt odsunięta została przez opinję postać Waldemarasa wraz z jego pukawkowemi atakami na p. prezydenta Smetonę i panią prezydentową. Emocją tą jest sprawa ks. prałata Olszauskasa (Olszewskiego) oskarżonego o zamordowanienie Janiny Ustjanowskiej.

Rozprawa toczy się już od kilku dni, a w kawiarniach, restauracjach i salonach kowieńskich nie mówi się o niczem innem, jak tylko o tem: winien czy nie winien?

Jaki jest stan faktyczny?

W połowie sierpnia roku zeszłego w małej wsi Birsztany pod Kownem znaleziono w lesie trupa starszej kobiety. Zwłoki leżały w wyciągniętej pozycji pod drzewem. Na szyi nieznanej kobiety tkwił sznur, który był bezpośrednią przyczyną śmierci. Część urwanego sznura zwisała z konaru drzewa. Wypadek wskazywał na to że kobieta starała się popełnić śmierć samobójczą, lecz sznur urwał się. Bliższe badania wykazały je nak obok śladów sznura na szyi także charakterystyczne sińce kształtu palców. Wobec tego policja zajęła się bliżej zbadaniem tajemniczego powodu śmierci.

Po kilku dniach ustalono, że nieznana kobieta nazywa się Ustjanowska, że mąż jej jest inżynierem w Odesie, dotychczas jednak przebywa w Rosji sowieckiej wraz z dwojgiem dzieci Ustjanowskiej. Dalsze poszukiwania policyjne ustaliły, że Ustjanowska przez dłuższy czas mieszkała w Kownie, gdzie prowadziła otwarty dom, przyjmując wielu gości, a między innemi ks. prałata Olszauskasa. Na kilka jednak tygodni przed śmiercią, Ustjanowska zamknęła podwoje swego domu, nie przyjmując nikogo z wyjątkiem prałata litewskiego. Obok tego zauważono pewne psychiczne zmiany u gościnnej i lubiącej życie towarzyskie kobiety. Ustjanowska posiwiała i była skłonna do tępej melancholji. Na tem tle krążyły najrozmaitsze plotki w towarzystwie kowieńskiem. Urobiono wersję, że ks. prałata Olszauskasa od wielu łączyły stosunki z Ustjanowską, która nie wahała się porzucić nawet męża.

Polityczne tło procesu.

Rozrost jednak plotek tłumiony był nienaganną opinją, jaką cieszył się prałat litewski. Ks. Olszauskas bowiem był jedną z najbardziej poważanych postaci wśród duchowieństwa na Litwie, był zwolennikiem pokojowego współżycia Litwy z Polską, a co najważniejsze, był dość poważnym wrogiem Waldemarasa, który, jak wiadomo, staczał zacięte boje z duchowieństwem katolickiem. Niejednokrotnie też ks. Olszauskas wyjeżdżał jako delegat duchowieństwa litewskiego do Rzymu, gdzie informował Ojca św. o stosunkach kościoła katolickiego na Litwie. Gdy stolica apostolska wypowiedziała się przeciw rządom Waldemarasa — wówczas b. premjer litewski posądzał ks. Olszauskasa o to, że on w Rzymie wyrobił mu fatalną opinję. Niejednokrotnie też na łamach pisma rządowego „Teutos Kelios", organu „Żelaznego Wilka", ukazywały się ostre ataki przeciwko prałatowi litewskiemu, odsądzające go od wszelkiego patrjotyzmu litewskiego, a nawet pomawiające go o szpiegostwo i prowokatorstwo na rzecz obcego państwa.

W kilka dni po wykryciu samobójstwa czy zabójstwa w Birsztanach, ks. Olszauskas został nagle przez policję kowieńską aresztowany w nocy w swojem mieszkaniu.

Oczywiście, że po osadzeniu prałata za kratą więzienia, plotki rozszerzyły się znacznie, a społeczeństwo w Kownie podzieliło się na dwa obozy: jednych, którzy przekonani byli o tem, że ks. Olszauskas zamordował Ustjanowską, a drugich, którzy w aresztowaniu tem widzieli zemstę polityczną Waldemarasa.

Oskarżony nie przyznaje się do winy

Tymczasem sędziowie kowieńscy dobrali się już do tajemnicy stosunku między Ustjanowską a ks. Olszauskasem. Na rozprawie oskarżony ksiądz przeczy swojej winie. Twierdzi, że z Ustjanowską łączyła go tylko wieloletnia przyjaźń. Poznał ją przed trzydziestu kilku laty jako młodą nauczycielkę, Stanisławę Daniłowicz. W tym czasie rodzina jego przebywała na wsi w Kowieńszczyźnie, a on jako młody człowiek dojeżdżał tylko w czasie świąt i wakacyj do rodziców, gdzie w dworze stykał się z Daniłowiczówną. Usposobienie nauczycielki było marzycielskie, żaliła się przed nim na swoje socjalne upośledzenie i na tem tle zawiązała się między niemi przyjaźń. Była to kobieta nerwowa, subtelna, z dużą jednak dozą histerji. Znajomość ich jednak nie przekraczała nigdy granic przyjaźni. Po kilku latach Daniłowiczówna wyjechała w głąb Rosji i odtąd wszelki ślad po niej zaginął. Dopiero po ukończeniu wojny Daniłowiczówna przyjechała do Kowna, zgłosiła się do niego i oświadczyła mu, że wyszła zamąż, zerwała jednak z mężem i pozostawiła dzieci w Odesie. Trawiła ją bowiem straszna tęsknota za krajem. Wtedy już ks. Olszauskas miał zauważyć, że Daniłowiczówna, a obecna Ustjanowska, jest ciężko nerwowo chora. Nosiła się ustawicznie z zamiarami samobójczemi, od których ks. Olszauskas stale ją odwodził. Niestety, jednego dnia wykonała swój straszny plan.

Tak wygląda obrona ks. Olszauskasa przed sądem.

Co twierdzi akt oskarżenia?

Przewód jednak sądowy i akt oskarżenia rzuca trochę odmienne światło na obronę prałata litewskiego. Prokuratura twierdzi z całą stanowczością, że między ks Olszauskasem a Ustjanowską istniał

LABORATORJUM ANALITYCZNO-CHEMICZNE
BIURO PORADY
DLA PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO
Inż. Dr HENRYK ROSE
sądowy znawca sądowy dla przemysłu chemicznego
Kraków, Sienna 2. Telefon 34.
Przeprowadza się analizy: metali, stopów, rud, popiołów, szlak, produktów ceramicznych i chemicznych, surowców, smarów, tłuszczów, mydeł, laków, garbników, skóry odpadków przemysłowych i t. d. Fachowe wywiady i porady, techniczne orzeczenia, stała analityczna i techniczna kontrola fabryk, wypracowanie metod fabrykacji, urządzenie i reorganizacja produkcji, usuwanie błędów fabrycznych, zastosowanie wynalazków ekspertyzy, szacowanie przemysłowych zakładów i t. d.

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

od 35 lat stosunek miłosny. **Owocem tego stosunku miał być ich syn Ryszard.** Ustjanowska, będąc panną, ukrywała owoc swego nielegalnego stosunku **u jednej ze swych przyjaciółek na wsi.** Gdy jednak syn jej podrósł, a ona **wyszła zamąż za inżyniera Ustjanowskiego** w Odesie, wówczas wmówiła w swego męża, że opiekuje się sierotą po swej przyjaciółce nauczycielce i że chciałaby sierotę przytulić w ich domu. **Ustjanowski, nie podejrzewając nic złego, zgodził się na przyjęcie dorastającego chłopca.** W r. 1919 Ustjanowska **zbiegła od**

Oskarżony ks. prałat Olszauskas.

męża z Odesy w towarzystwie swego nieślubnego syna i przybyła **do Kowna,** gdzie **zgłosiła się u dawnego kochanka.** Ks. Olszauskas miał być tym faktem zaskoczony. Przedewszystkiem starał się wyzbyć syna. Dlatego udając się do Ameryki, po składkę wśród tamtejszych Litwinów na założenie seminarjum w Kownie, zabrał syna ze sobą i w Kanadzie umieścił go **pod nazwiskiem Johna Blocka w jakimś zakładzie wychowawczym.** Potem ks. Olszauskas powrócił do Kowna i kochance swojej powiedział, że zamierza syna swojego zupełnie zamerykanizować. Od młodego chłopca z Kanady nie przychodziły jednak do matki żadne wiadomości. Dopiero w r. 1928 ks. Olszauskas zjawił się u swej kochanki i oświadczył jej, że syn ich uległ epidemji i zmarł w Ameryce.

Ustjanowska nie bardzo wierzyła tej wiadomości. Męczyła ją ustawicznie myśl, co Olszauskas zrobił z jej dzieckiem. Na tem tle miała ona dostać **silnego rozstroju nerwowego** i nachodzić Olszauskasa, a nawet grozić mu **publicznym skandalem.** Olszauskas po wyzbyciu się syna, starał się wyzbyć kochanki. Dlatego pod pozorem kupna placu pod willę w Birsztanach **zwabił ją do lasu, gdzie ją udusił, a następnie powiesił** na drzewie.

Proces toczy się dalej. Śledztwo nie rozwiązało sprawy istnienia syna w Ameryce, albowiem został oddany do przytułku pod obcem nazwiskiem. Również **struktura fizyczna ks. Olszauskasa przeczy** temu, by mógł zadusić kochankę, która **była kobietą fizycznie dość silną.**

Do tej chwili przewód sądowy brnie jeszcze po bezdrożach. Wiele jest ciemnych miejsc w oskarżeniu prokuratora, **wiele jest też ciemnych miejsc** w obronie prałata Olszauskasa.

W każdym razie Kowno przeżywa olbrzymią sensację, a sala sądowa jest tak natłoczona, że zdarzały się już nawet wypadki omdleń.

DOBRY SPRZEDAWCA
WART NAJLEPSZEGO KUPCA

MŁODYM, ZDOLNYM
i ENERGICZNYM PANOM
ZAPEWNIMY

STANOWISKO AKWIZYTORA

PŁACIMY PRZYZWOITĄ
PENSJĘ I PROWIZJĘ.

Tylko ci panowie, którzy gotowi są poświęcić cały swój czas pilnej i wydajnej pracy wyłącznie dla naszego przedsiębiorstwa, zechcą składać oferty sub „P. S. G." do Towarzystwa Rekl. Międzynar., jen. repr. Rudolf Mosse, Warszawa, Marszałkowska 124. 4682k

Dr ALEKSANDER AMEISEN
powrócił
i ordynuje, jak dawniej w chorobach skórnych, wenerycznych i niedomogach płciowych.
Kraków, ul. Grodzka L. 15, II. p.
od godz 12—1 i od 3—5-tej. 4616k

Kanold 8353k

Poszukujemy zaraz chłopców
do ulicznej rozsprzedaży Jednodniówki Tygodnia lotniczego. Zgłoszenia: Biuro L. O. P. P. Województwo, parter, drzwi 16, od 10—13 i 16—18. 4657k

Wyroby Fabryki Perfum
„Georg Dralle"
otrzymały na 6-ciu wystawach światowych
najwyższe odznaczenia
Grand Prix.
4655k

Gdzie znajduje się Soplicowo?

Jest nim wedle wszelkiego prawdopodobieństwa wieś Cząbrowo w Nowogrodczyźnie

Kraków, 5 października.

Mickiewicz był — jak wiadomo — **wielkim realistą,** co mu nie przeszkadzało być największym polskim poetą. Wszystkie jego przeżycia, wizje i opisy przepuszczone przez poetycki tygiel, miały za podstawę **przeżycie zupełnie realne i rzeczywiste.** Odnosi się to zarówno do najwcześniejszych utworów Mickiewicza, jak i do najbardziej dojrzałego poematu „Pana Tadeusza".

Badacze Mickiewicza, którzy niejednokrotnie zwiedzali strony rodzinne Mickiewicza w poszukiwaniu źródeł jego natchnień **interesowali się przedewszystkiem prototypem Soplicowa** Czy takie Soplicowo o tylu szczegółach , dworek z zamkiem odległym o 2000 kroków istniał w rzeczywistości, czy jest tylko wytworem fantazji poety? Oto **jest kilka miejscowości,** które uważano dotychczas **za prototypy Soplicowa.** Najpierw istniał dawniej dworek koło zaścianka Soplicy, niedaleko **Horbatowicz.** Drugim domniemanym domem Soplicowym jest **Horodeczna,** gdzie są też dwa stawy, strumień, młyn i dwór.

W ciągu zeszłych wakacyj wyjechała w strony mickiewiczowskie grupa krytyków literackich, w poszukiwaniu owych dokumentów poetyckich. O wynikach tych poszukiwań podaje szczegóły p. **Hanna Mortkowiczówna** w „Wiadomościach Literackich". Utrzymuje ona, że tylko **Czambrowo najbardziej odpowiada prototypowi Soplicowa,** najbardziej „obdarowało nas słoneczną i pachnącą wizją Soplicowa". W dalszym ciągu pisze:

„Dwa auta a nie dwukonna bryczka zajechały, „obiegłszy dziedziniec", przed empirowy ganek, wsparty na czterech białych kolumnach. Lipową aleję zwalił huragan, topole koło domu „co go chroniły od wichrów jesieni", wymarzły podczas tegorocznych mrozów i nie są już ciemnozielone, a „pobielane ściany" dworu świecą się zdaleka jak poetycka wizja z najpiękniejszego snu.

I tutaj, jak na wszystkich postojach naszej wyprawy, objawia się dwojaki temperament przybyszów. Jednym wystarcza samo patrzenie; ludzie nauki starają się rozwiązać problematy, wszystkiego dociec, zrekonstruować, zestawić, ustalić. Za tem, że **właśnie Cząbrowo jest prototypem Soplicowa z „Pana Tadeusza"** przemawiają, prócz wyglądu dworu, ogrodu i okolicy, jeszcze i inne ważne argumenty. Przecież **Cząbrowo było własnością chrzestnej matki Mickiewicza, Barbary Uzłowskiej,** matka poety była córką tutejszego ekonoma i tu wreszcie **odbył się naprawdę w r. 1817 ostatni zajazd na Litwie,** wspomniany w przypisku do „Pana Tadeusza". Ale z drugiej strony „Soplicowo" leżało tu przy wielkiej drodze, którą od strony Niemna ciągnęli dwaj wodze — a za **drogę tę uchodzi trakt korelicki, idący na Mir i Nieśwież.** Moc tego zarzutu godzącego w identyczność Cząbrowa z Soplicowem osłabia wiadomość, że właściciel Cząbrowa p. Karpowicz, posiada do dziś dnia **kwity sekwestracyjne wojsk napoleońskich i to formacyj polskich.** A więc i tędy ciągnęły armje, tem pe-

Dwór w Cząbrowie.

wniej, że znakomity wódz ze względów i strategicznych i aprowizacyjnych nie mógł pchnąć wszystkich swych sił jednym wąskim traktem.

Drugim problematem zaprzątającym myśli jest **sprawa zamku Horeszków.** Czy istniał, czy nie istniał, czy był wzorowany na **Mirze,** czy horodyszcze w ogrodzie Cząbrowa zawiera ślady po Krewniczanach, **czy może istniał tu w XV w. zamek rycerski Tuhanów,** jak twierdzi p. Tuchanowska?

Idąc na wzgórze, nie liczę kroków i nie chcę wiedzieć, czy jest ich dwa tysiące, na wzgórku nie szukam śladów czerwonej cegły. Pszczoły brzęczą od uli, malwy, fasola, nasturcje i wysokie ostróżki szpalerami otaczają grządki warzywnego grodu, na ścieżki sadu przez gałęzie owocowych drzew kładą się plamy słoneczne. Obok dworu, w oddzielnej drewnianej szopie, wędzą się „sposobem domowym" szynki i woń jałowcowego dymu, zmieszana z wonią zielonych jabłek, kwiatów i miodu dobiega do nas **jak wspomnienie najprawdziwszego Soplicowa".**

Kłopoty bogactwa.

Miljardowe fundacje amerykańskie marnują się bezużytecznie

Nowy Jork, w końcu września.

W przeciwstawieniu do Europy, istnieje w **Ameryce nadmiar kapitałów,** stanowiących fundacje na rozmaite **cele humanitarne i oświatowe.** Zarządy tych fundacyj uskarżają się, że często **nie mogą sobie dać rady z nadmiarem pieniędzy,** które nie znajdują zużytkowania. Są to olbrzymie kapitały, idące w setki miljonów dolarów, które wzrastają przez oprocentowanie się i często całemi latami nie mają ujścia. O jak ogromne sumy chodzi w tych wypadkach, świadczy najlepiej **zestawienie darów miljonerów amerykańskich** w ciągu lat ostatnich.

Najhojniejszym i najuczynniejszym dobroczyńcą społeczeństwa amerykańskiego jest stanowczo **stary Rockefeller,** który w ostatnich kilku latach ofiarował 600 miljonów dolarów (5 miljardów złotych) do dyspozycji towarzystw oświatowych i humanitarnych. Andrew **Carnegie** rozdał rozmaitym stowarzyszeniom 375 miljonów, z których fundusz Clevelandu otrzymał 150 miljonów. Henry C. **Frick** ofiarował 85 miljonów, James B. **Duke** 80 miljonów, Milton S. **Hershey** również 80 miljonów, Payne **Whitney** i George **Fastman** po 60 miljonów, pani Russel Sage 40 miljonów itd., itd. — Trudno wyliczyć wszystkie inne **„drobne"** fundacje poszczególnych ofiarodawców, któremi nie warto **się zajmować,** ponieważ **wynoszą „zaledwie" po 15—30 miljonów dolarów.**

Ogółem posiadają instytucje oświatowe i humanitarne 3 miljardy dolarów (27 miljardów złotych!) martwego kapitału, podzielonego na cele sztuki, literatury i muzyki i na ochronę zwierząt.

Nie zawsze pobudką dobroczynności miljarderów amerykańskich jest zapał dla celu lub dobre serce. W **Ameryce króluje snobizm,** który przedewszystkiem nakazuje postępować tak, aby **popularyzować nazwisko ofiarodawcy i zapomocą dolara czynić je nieśmiertelnem.** Wszak każdy budynek, każdy fundusz reklamuje i rozsławia nazwisko i pamięć szczodrego dobroczyńcy. Fundatorzy uwzględniają przedewszystkiem to miasto w którem spędzili większą część życia, lub doszli do majątku. Nie wynika z tego jednak,aby w miastach tych działo się zupełnie dobrze pod każdym innym względem.

Plaga martwych kapitałów przybrała już w Ameryce rozmiary tak charakterystyczne, że budzą one **obawy wybitnych ekonomistów.** Zajmują się niemi żywo w dyskusjach ustnych i na łamach pism rozmaici publicyści. Na ten temat powstała już w Ameryce **spora literatura.** Wyłaniają się rozmaite projekty, **jak zatamować ten niepożądany objaw doroczynności i próżności ludzkiej.** Znany ekonomista **James C. Young** napisał onegdaj artykuł poświęcony problemowi **„martwych kapitałów",** który wywołał wielką sensację.

„Zdarza się bardzo często — pisze Young — że **klęska socjalna, której zwalczenie miał na celu hojny ofiarodawca, przestała istnieć** na długi czas przed złożeniem funduszu na ten cel, albo, że zadanie naukowe, do którego rozwiązania miał się przyczynić fundusz ofiarowany przez danego miljonera, zostało już dawno rozwiązane. Przed 40 laty utworzył ówczesny prezydent Pensylwanji, John Edgar Thompson **fundusz dla córek urzędników kolei rannych lub zabitych wskutek katastrof kolejowych.** Szczęście czy też pech sprzysięgły się na ten fundusz, ponieważ w ciągu całego tego okresu ponosili śmierć lub stawali się kalekami **głównie pasażerowie a nie urzędnicy. Zaledwie 12 córek** funkcjonarjuszy, którzy padli ofiarą katastrof kolejowych, **można było zaopatrzyć** z funduszu prezydenta Thompsona, reszta kapitału po dzień dzisiejszy nie została zużyta. Podobny los podzieliła fundacja **Sailorsa Snuga Harbora,** który **założył** i zaopatrzył w odpowiednie kapitały instytucję w Nowym Jorku, dającą **przytułek i zabezpieczenie na starość starym, spracowanym żeglarzom.** W owym czasie parowców było niewiele, wobec czego, idąc po linji wyraźnej woli zmarłego marnuje się kapitał, wynoszący około 40 miljonów dolarów i fundacja nie spełnia swego zadania.

Wyznaczone przez rząd specjalne komisje mają zająć się wyłącznie **reformą statutów tego rodzaju instytucji.** Na przyszłość postanowiono zatwierdzać tylko te fundacje, które miałyby cel określony tak **ogólnikowo, aby nie stwarzać przeszkód w rozumnem zużytkowaniu funduszów.**

—0—

Popi prawosławni ustępują pod przymusem władz sowieckich

Podziwu godna nieugiętość polskich kapłanów

Równe, we wrześniu.

(Wf) Na podstawie informacyj z za kordonu, możemy stwierdzić, że **przeciwreligijna propaganda** w Rosji sow. nietylko nie ustaje, lecz **znacznie przybiera na sile.** Ostatnio wpadli bolszewicy na nowy pomysł.

Oto **zmuszają duchownych** wszystkich wyznań, pod groźbą uwięzienia, a nawet śmierci, **do publicznego wyrzeczenia się wiary i religji.** Duchownym przesyłają **gotową formułkę** tej treści:

„Wykorzystując moją młodość i nieświadomość, duchowni wciągnęli mnie do spraw religijnych. Wysłużywszy się cerkwi (kościołowi, synagodze) taki, a taki czas, przekonałem się, że wszedłem na błędne drogi. Dlatego **wyrzekam się na zawsze religji,** która jest naszą hańbą i wrogiem wielkiej sprawy budowania socjalizmu".

Drukowane te **deklaracje muszą duchowni podpisywać** i odsyłać do redakcyj czasopism bolszewickich, **celem ogłoszenia.** Jak widać z tych ogłoszeń, **jedynie popi prawosławni,** bojąc się widocznie srogich represyj, słuchają nakazów władz sowieckich i masowo wyrzekają się publicznie swej wiary.

Natomiast **duchowieństwo katolickie milczy i z** poświęceniem spełnia swe nad wyraz ciężkie obowiązki z podziwu godną odwagą i ofiarnością.

To też niewątpliwie w najbliższej już może przyszłości **usłyszymy o nowych gwałtach i aresztach, dokonywanych na księżach polskich,** którzy twardo stoją przy swej wierze i nie ustępują przed groźbami bolszewickiemi.

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. P. Automobilistów, że
PRZENIOSŁEM SWOJĄ PRACOWNIĘ
z ulicy Na Bajki 37, do własnego budynku
PRZY ULICY JANOWSKIEJ L. 80
TELEFON Nr. 74-99.
4612k Z wysokiem poważaniem
Wytwórnia Resorów Samochodowych
S. A. Filipowicza, Lwów.

Dr. WILHELM KROPACZEK
4683k **powrócił**
ul. Starowiślna L. 21.

Poszukuję od zaraz pokoju z kuchnią
w śródmieściu 4345k
Czynsz z góry lub według umowy. Zgłoszenia pisemne do Adm. „I K. C." pod „1500".

ŁAMACZE KAMIENI
DACHÓWCZARNIE, 4606k
SZAMOTOWNIE, SUSZNIE AUTOM.
MŁYNY KULOWE, CEGIELNIE
Kosztorysy, odwiedziny inżynierów bezpłatnie
RYSZARD RAUPACH
KATOWICE, ULICA GLIWICKA L. 15.

WEŁNA NA SWETRY I SZALE
(szydełkowe) 4666k
NA DYWANY I KILIMKI
(bez warsztatu)
Wzory i wszelkie przybory.
Kapok do wypełnienia poduszek.
„SMYRNAPERS"
GODZISZEWSKA, Kraków, Pijarska 5

Zawiadomienie.

Zawiadamiamy, że
p. Kazimierz Stanisław Wasielewski
z Poznania
przestał być z dniem 30 września naszym zastępcą na województwo poznańskie i pomorskie, a tem samem stracił prawo do wszelkich transakcyj handlowych w naszem imieniu a w szczególności do sprzedawania Herbaty z Rączką i win węgierskich jakoteż pobierania gotówki za dostarczone towary.

4647k JULJUSZ GROSSE S. z o. o.
Pałac Spiski — Kraków.

Dyrektor gimnazjum

zamiłowany i wybitny pedagog, z pełnemi kwalifikacjami, w sile wieku, poważny, energiczny, organizator, z wieloletniem doświadczeniem, z chlubnemi opinjami Władz, przyjmie posadę w szkole prywatnej. Zależy głównie na stosunkach kulturalnych, możności twórczej pracy przez długi okres lub stale. Zgłoszenia z podaniem warunków: „Dyrektor-polonista". Administracja „Ilustrowanego Kuryera Codziennego". 4595k

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

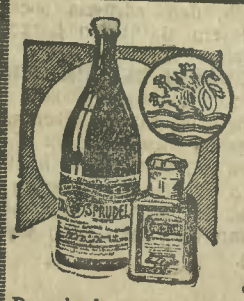

PRZY
DIABETES
(cukrzycy)
domowa kuracja naturalną
KARLSBADZKĄ WODĄ MINERALNĄ
daje nadzwyczajne wyniki.
Do nabycia we wszystkich składach wód mineralnych, drogerjach i aptekach.
Zwracamy uwagę na markę ochronną. 4493k

Upraw. techn. dentysta
Wilhelm Schmierer
powrócił i przyjmuje jak dawniej
Tarnów, ul. Krakowska 13.
4673k

AUTOMOBILIŚCI!
W żadnym wozie nie powinno brakować kasetki z apteczką Cena począwszy od 20—200 zł. Polecam również: irchy, gąbki, ściereczki, szczotki, pasty
FR. LENERT
KRAKÓW — SŁAWKOWSKA 6.
Wysyłki pocztą za zaliczką 24.— zł.
4660k

PULSA
MYDŁA

PRZEMYSŁ MYDLARSKI I PERFUMERYJNY FR. PULS S.A. W-A. WIERZBOWA 11
4680k

światowej sławy
Śniegowce i kalosze
RESINOTRUST
b. Treugolnik

Eleganckie i trwałe
ŻĄDAĆ WSZĘDZIE!
4629 k

Przyjaciółki.

Powiedz mi kochana, co Ty robisz w lecie,
Że masz twarz matową, gdy moja wciąż świeci?
Odpowiem otwarcie: dla mnie to zabawka:
Twarz odświeża świetnie 4191k

ŻAKA „PRZEMYSŁAWKA"

✝

Wiesław Wroceński
słuchacz 3 roku chemji
zmarł w Zakopanem dn. 26 września b. r. po długich i ciężkich cierpieniach. 1176g

Co dzień niesie?

5 Październik

Sobota
Placyda m. i Towarz.
Słowiański: Zasław
Ewangelicki: Fidesa
Grecko-kat: 22 Foki m.

Kalendarzyk astronomiczny:

Wschód słońca	Zachód słońca	Długość dnia	Ubyło dnia	Wschód księżyca	Zachód księżyca	Faza księżyca
5·42	17·06	11·24	4m	8·37	18·00	

—0§0—

P. Curie-Skłodowska będzie gościem prezydenta Hoovera.

Znakomita nasza rodaczka, jedna z najwybitniejszych kobiet współczesnej Europy, p. **Curie-Skłodowska wyjeżdża** w dniu 15 b. m. poraz drugi **do Stanów Zjednoczonych,** zaproszona przez uniwersytet św. Wawrzyńca w Kantonie, aby uczestniczyć tam w uroczystościach **inauguracji nowego budynku fakultetu chemicznego.**

Przy okazji swojego pobytu za oceanem, p. **Curie-Skłodowska** otrzyma z rąk Amerykanów w darze **gram radjum** dla swojego Instytutu Znakomita nasza rodaczka będzie równocześnie gościem wielu innych uniwersytetów amerykańskich, oraz **przepędzi dzień w Białym Domu, w charakterze gościa prezydenta Hoovera i jego małżonki,** którzy oddawna już utrzymują bardzo przyjazne stosunki z polską uczoną.

Warszawskie plotki o wypadku samochodowym m. Zaleskiego.

Z Warszawy donosi (*OW*): **Szosą od Warszawy w kierunku Łowicza** zdążały wczoraj w wielkiej od siebie odległości **dwa auta. W pierwszem jechały 4 osoby, w drugiem — pięć.** W chwili, gdy oba samochody znajdowały się w odległości 300 m **koło stacji kolejowej Ożarów, pierwsze auto zmniejszyło znacznie szybkość,** widząc to **kierowca drugiego, chciał wyminąć auto, jadące przodem.** W tej właśnie chwili wysunął się z boku wóz, zatarasowując drogę. **Mijające auto, nagle zahamowane, przewróciło się do góry nogami.** Wszyscy **pasażerowie odnieśli obrażenia.**

Wedle niektórych dzienników warszawskich, autem mijającem kierował min. spraw zagr. Zaleski, który uległ wypadkowi złamania obojczyka.

W związku z powyższem doniesieniem prasy warszawskiej, **ze strony oficjalnej** komunikują, co następuje:

„Wiadomość, podana przez niektóre pisma warszawskie o wypadku p. min. spraw zagr. Zaleskiego, jest najzupełniej zmyślona Minister Zaleski **nie uległ żadnemu wypadkowi, nie kieruje autem i wogóle z Warszawy wczoraj nie wyjeżdżał".**

Prace nad podniesieniem kulturalnem polskiej wsi.

W jednej z największych górskich wsi w Stryszawie, w sąsiedztwie Zawoji, liczącej około 5.000 mieszkańców i kilka szkół, powstała nowa **„Szkoła wiejskiego i górskiego gospodarstwa domowego".** Zakład ten powołał do życia pochodzący z tej wsi **ks. prof. Józef Czernecki,** który wraz z siostrami wszystkie rozporządzalne fundusze oddał na budowę zakładu, obejmującego już obecnie **17** buny pierwszy przemówił w zastępstwie Wojewody naczelnik Wydziału Rolniczego Województwa dr. **Szymusik,** dziękując fundatorom i inicjatorom nowego zakładu za spełnienie tak ważnej misji w kierunku podniesienia kultury wsi. Następnie **zabrał głos jen. Haller,** który w dłuższem **przemówieniu zilustrował postęp pracy nad podniesieniem kultury wsi, oraz rozwój współdziel-**

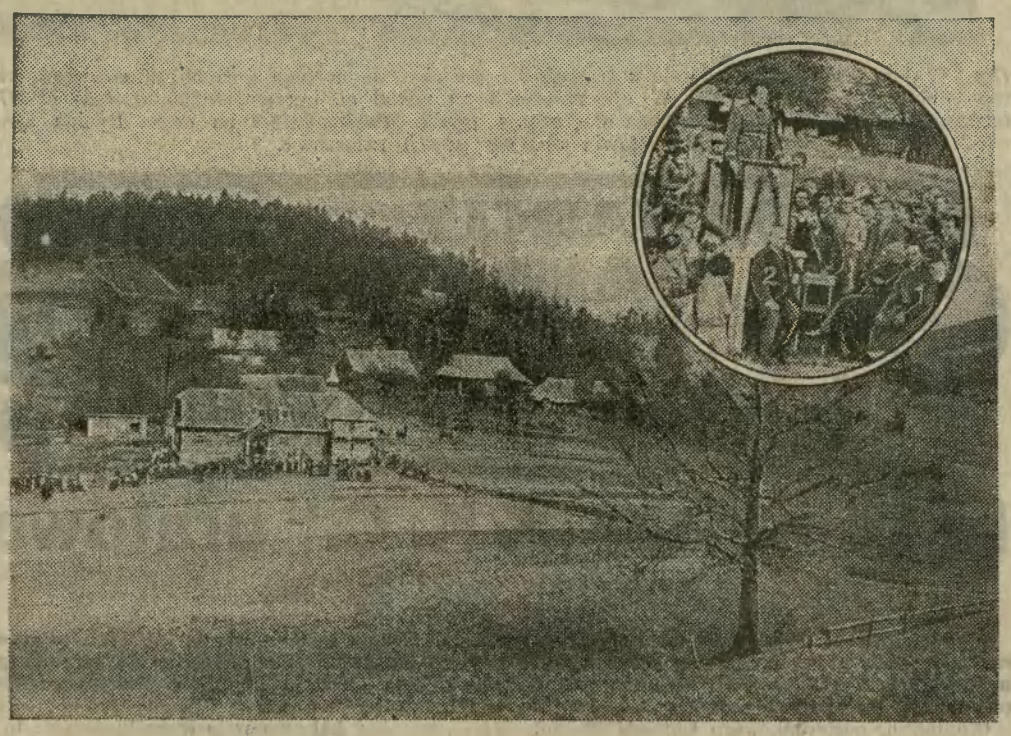

Ogólny widok nowego budynku. W kole gen. *Haller* (x) przemawiający, ks. prof. *Czernecki* (1) fundator szkoły i red. *Woyczyński* (2) w imieniu redakcji I. K. C.

ubikacyj, budynek mieszkalny dla SS. Zmartwychwstanek, pod których kierownictwem znajduje się zakład, oraz piękna kaplica, której poświęcenie odbyło się wczoraj.

Na uroczystość poświęcenia tego zakładu przybyli: gen. **Józef Haller,** który przed wojną wielkie zasługi położył w kierunku kulturalnego podniesienia wsi polskiej i który żywo interesuje się akcją w tym kierunku. W zastępstwie Wojewody przybył naczelnik Wydziału Rolniczego Województwa dr. **Szymusik,** oraz p. **Bieniasz,** starosta **z Makowa, w zastępstwie ks. Metropolity Sapiechy,** który z powodu słabości przybyć nie mógł, przybył ks. **Sławiński,** wraz z proboszczem miejscowym, **pełnomocnik dóbr sucheckich hr. Tarnowski, Preisner z zarządcą lasów Dziewońskim,** oraz artysta malarz **Malicki,** ofiarodawca obrazów dla kaplicy miejscowej i **tysięczne tłumy miejscowej ludności.** Imieniem redakcji „Il. K. C." przybył red. Roman **Woyczyński.**

Po ceremonji poświęcenia dzwonu i kaplicy **5.000 tysięczny tłum mieszkańców Stryszawy zgromadził się na placu przed kaplicą,** gdzie z tryczości, oddał hołd **jej pionierom ks. Wawrzyniakowi z Wielkopolski,** oraz ks. Siemińskiemu z Szynwałdu i innym.

Po gen. Hallerze zabrał głos **starosta makowski p. Bieniasz,** który podniósł znaczenie szkoły, ze względu na masowy przypływ letników do Stryszawy i okolicznych wsi. Podniósł również wady, które tamują rozwój gospodarczy, a które nowa placówka powinna usuwać, wnosząc postęp i wyższą organizację gospodarstwa domowego. Po odśpiewaniu pieśni „Boże coś Polskę", uroczystość się zakończyła. Siostry Zmartwychwstanki, jako gospodynie nowego zakładu podejmowały zaproszonych gości obiadem, w czasie którego wypowiedziano także kilka przemówień.

Podnieść należy, że do wykończenia gmachu, oraz wewnętrznego urządzenia, potrzebna będzie jeszcze znaczniejsza gotówka, przekraczająca już możność świadczeń dotychczasowych fundatorów Zarząd zakładu liczy na pomoc ze strony szerszych sfer ludności, **a administracja „Il. Kuryera Codz."** nadal przyjmuje datki.

Senat gdański w wandalski sposób
niszczy polskie zabytki historyczne.

Poniżej podajemy charakterystyczny przykład fałszowania historji, dokonywanego systematycznie przez senat gdański, który **chcąc zatrzeć oznaki dawnej polskości Gdańska, nie cofa się nawet przed wandalizmem.**

Na ratuszu w Gdańsku, w gabinecie burmistrza, stały **dwa wielkie mosiężne** czteroramienne **lichtarze, ozdobione orłami polskiemi,** które. jak objaśniał przewodnik oprowadzający po ratuszu, **podarował miastu król Stanisław August.** Fakt ten stwierdza jeden z naszych Czytelników, dodając, że w roku 1920 widział owe lichtarze.

Przed kilku tygodniami — pisze nam ów Czytelnik — oprowadzając kilku przybyłych kolegów po Gdańsku, byłem z nimi w ratuszu. Prowadził ten sam przewodnik, co dawniej lecz tych lichtarzy nie poznałem, gdyż **spiłowano z nich orły polskie, a przymocowano w to miejsce herby gdańskie.** Przewodnik opowiadał zaś tym razem, że lichtarze te podarował miastu jakiś obywatel gdański, nazwiska „Gieldziński" w XVIII wieku. Zdziwiony tą zmianą, zainterpelowałem przewodnika, pytając się o lichtarze z orłami polskiemi

Na to odrzekł przewodnik, **że to są te same lichtarze, tylko senat polecił je w ten sposób przerobić** i zarazem zmienił legendę o nich.

Znowu nominacja... borytela!
Czekamy na wyjaśnienie.

Ze sfer bardzo poważnych donoszą nam **o niezrozumiałem zarządzeniu wojewódzkich władz w** Stanisławowie, które wśród miejscowego społeczeństwa wywarło **nader ujemne wrażenie.**

Oto po powiecie **turczańskim grasuje** poseł **„Unda", skrajny szowinista ruski, niejaki Wełykanowicz.** Pan ten korzystając z nietykalności poselskiej obrzuca błotem **przedstawicieli władz polskich i państwo polskie.**

Przeszłość p. Wełykanowicza jest **bardzo ciekawa. Oto w czasie walk polsko-ukraińskich był on komendantem ukraińskim** na powiat turczański i **gnębił (!!) w sposób niebywały wszystkich Polaków** w tym powiecie Po ukończeniu walk **uciekł zagranicę i dopiero w kilka lat potem na skutek ogólnej amnestji powrócił do kraju. Został nauczycielem (!)** (nie wiadomo po co państwo polskie takiego pana nauczycielem mianowało), począł agitować ludność tak, że w roku 1928, jako kandydat **„Unda" dostał się do Sejmu.**

A teraz zaczyna się rzecz najsmutniejsza Rada powiatowa w Turce składała się z 18 członków, z których 7 należało do narodowości ruskiej, a 11 do polskiej. Zaznaczyć trzeba, że ludność w tym powiecie należy przeważnie do lojalnych ugrupowań staroruskich.

Otóż ten skład rady był solą w oku Wełykanowicza. Zaczął on starać się w województwie o **„skompletowanie" rady,** powołując się na rzekomo **„czysto ukraiński" charakter powiatu.** Nikomu nie śniło się, że w województwie, gdzie przecież chyba znają stosunki, gdyż wiedzą, **co się dzieje w powiecie i kim jest p. Wełykanowicz,** spełnią życzenia ukraińskiego borytela Tem większe było zdumienie, gdy **akcja Wełykanowicza nie pozostała bez skutku,** albowiem **jego samego i dwóch jego agitatorów powołano do rady powiatowej (!)**

Ludność nie rozumie tego, zarządzenia władz wojewódzkich i z a p y t u j e, czy mianowanie Wełykanowicza, człowieka, który **ciągle szkaluje rząd i państwo,** jest rzeczą **d o p u s z c z a l n ą?!**

W ten sposób **podrywa się przecież tylko powagę władz i państwa,** rozgorycza **ludność polską i lojalną ludność ruską** i stwarza pozory, że **za podburzanie nie tylko niema kary, ale następuje nagroda.**

Dla ilustracji należy jeszcze dodać, że **Wełykanowicz n i e j e s t obywatelem powiatu turczańskiego, że wybrany jest z okręgu stryjskiego, jako całości** i że mieszka wraz z rodziną **we Lwowie.** Zarządzenie jest więc nawet pod tym względem **dziwolągiem.**

Fakt ten nie może minąć bez echa. Nie wątpimy, że pierwszy wyjaśni go p. **wojewoda stanisławowski,** którego urzędnicy zarządzenie to wydali. Nie wątpimy też, że tym rażącym wypadkiem **zajmią się t a k ż e w ł a d z e c e n t r a l n e. Z takich pozornie „drobnych"** wypadków **wytwarzają się fałszywe pojęcia i szkodliwe nastroje...**

Konsulat polski w Strassburgu utrudniał zwiedzanie P. W. K

Katol. Ajencja Prasowa donosi z Warszawy: **Z okręgu alzacko-lotaryńskiego,** podległego konsulatowi polskiemu w Strassburgu, **wybierała się do Poznania** stamtąd na Powszechną Wystawę Krajową **liczniejsza wycieczka.**

Konsul polski w Strassburgu udzielił wiz około 100 osobom, reszcie zaś — **150 odmówił** pod różnemi formalistycznemi pretekstami, w rezultacie czego wycieczka **uległa rozbiciu.**

Start samolotu pasażerskiego wyprodukowanego w Polsce.

Z Warszawy donosi (*Mt*): Wczoraj w piątek o godz. 5.45 rano z lotniska cywilnego przy ul Topolowej w Warszawie **wystartował wspaniały samolot pasażerski typu „Fokkera", wyprodukowany całkowicie w Polsce** w zakładach lotniczych Plage-Laśkiewicz, udając się do Belji, gdzie **wejdzie w skład powietrznej handlowej marynarki belgijskiej.** Samolot pilotowany był przez znanego lotnika polskiego, polskiech linji lotniczych „Lot", **Kazimierza Górzyńskiego.** Osadę samolotów stanowili ponadto szef pilotów **W. Tarnowski,** pilot francuski **George Barbot,** oraz jedyna pasażerka, pani **E. Ułaszyn.**

Licencje „Fokkera", które opanowały całkowicie lotnictwo cywilne, posiadają: Stany Zjednoczone, Anglja, Szwecja, Czechosłowacja, Francja, Japonia i Polska. Ponieważ holenderska centrala Fokkera nie miała gotowego aparatu, **Two belgijskie zwróciło się do fabryki polskiej, dowierzając całkowicie solidności wykonania aparatu.** Aparat zaopatrzony jest w trzy 220-konne silniki typu Wrighta, również wykonane w Polsce, z materjału krajowego.

Lot do Brukseli potrwa około 10 godzin, tak, że lądowanie nastąpiło przypuszczalnie około godz. 3 popołudniu.

Tylko linjowi oficerowie będą mieli ordynansów.

Z Warszawy donosi (*Mt*): M. S. Wojsk ogłosi w najbliższych dniach decyzję w sprawie **zniesienia ordynansów dla oficerów pracujących w szpitalach, urzędach, biurach** itd.

Oficerowie ci otrzymują z funduszu oszczędnościowego **dodatek pensyjny w wysokości 60 zł.,** żołnierze ordynansi zaś zostaną przeniesieni do rezerwy, albo otrzymają bezterminowe urlopy **M. S. Wojsk. zaoszczędzi w ten sposób około 2.5 mil. zł.**

Oficerowie linjowi, przebywający w pułkach, **nadal będą posiadać ordynansów.**

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

Stypendja ministerstwa komunikacji.

Z Warszawy donosi (*Mt*): W ostatnim dzienniku urzędowym min. komunikacji ukazało się rozporządzenie ministra w sprawie **stypendjów dla studentów szkół akademickich i uczniów państwowych szkół średnich techniczno-kolejowych na rok 1929/30.** Ogółem min. ustanowił szereg **stypendjów,** a mianowicie: Dla studentów politechnik **w Warszawie i Lwowie 56 stypendjów po 120 zł.** miesięcznie (dla Warszawy z 20% dodatkiem), dla studentów **politechniki gdańskiej 6 stypendjów po 120 guldenów z 20% dodatkiem,** dla studentów wydziałów prawnych **uniwersytetu warszawskiego, krakowskiego, wileńskiego, poznańskiego i lwowskiego 19 stypendjów po 120 zł.,** dla studentów **W. S. H. w Warszawie 6 stypendjów po 120 zł.** z 20% dodatkiem, wreszcie **20 stypendjów po 75 zł. dla uczniów państw. średniej szkoły kolejowo-technicznej.** Stypendja otrzymają ci studenci, którzy podpiszą zobowiązania, iż po ukończeniu studjów poświęcą się służbie kolejowej.

Samobójstwo przy łożu ukochanej.

Donoszą z Mödling koło Wiednia: W tutejszym szpitalu rozegrała się wczoraj wstrząsająca tragedja. **W szpitalu** tym od dłuższego czasu **leży** złożona **ciężką chorobą płuc** 28-letnia Aurelja Stegermüller, Wiedeńka, żyjąca od kilku lat w bliskich stosunkach ze ślusarzem Rudolfem Statzerem, który **odwiedzał ją codziennie** i poświęcał każdą wolną minutę swej ukochanej.

W ostatnich dniach wypowiedzieli lekarze swe zdanie co do beznadziejnego stanu pacjentki. Od tej pory Statzer żył w stanie ogromnego przygnębienia i rozstroju. Onegdaj przyszedł znowu w odwiedziny do chorej w towarzystwie matki chorej. W pewnej chwili, gdy chora ze smutnym uśmiechem odezwała się do swej matki: „Mamo, proszę zabrać moje suknie, ja i tak wnet umrę“ — Statzer z okrzykiem: „Wtedy mnie już też na świecie nie będzie“ — wyciągnął **rewolwer, włożył broń do ust i wystrzelił.**

Śmierć nastąpiła natychmiast. Chora kobieta, w oczach której rozegrał się ten straszny dramat, dostała silnego ataku nerwowego i **walczy ze śmiercią.**

Wstrząsająca tragedja młodego turysty.

Donoszą z Insbrucka: Wczoraj przed wieczorem ekspedycja ratunkowa, wysłana na poszukiwanie zaginionego od kilku dni studenta politechniki z Insbrucka, Lutza, **znalazła zwłoki jego w Zillertalskich Alpach.**

Okazało się, że student, spadając, doznał złamania nogi. Ciało jego było tak silnie przymarznięte do śniegu, że musiano je oskardami odbijać. Przy zmarłym **znaleziono notes,** w którym zmarły skreślił **przebieg całej tragedji.** Przy wejściu na szczyt „Grosser Löffler“ **złamał nogę.** Było to w niedzielę o godz. 5-ej popołudniu. Nie odczuwał jednak zbyt silnych boleści i czuł się wcale dobrze. Nie mając nadziei nadejścia pomocy, a **przeczuwając śmierć przez zmarznięcie,** nieszczęśliwy chłopiec napisał **testament,** mianując brata spadkobiercą całego swojego majątku. Prosił też **rodziców o przebaczenie,** że wbrew ich radom wybrał się w tę niebezpieczną drogę.

Jak przypuszczają turyści, Lutz musiał zmylić drogę i chciał zawrócić. W powrotnej drodze upadł na lodowcu, łamiąc nogę. Mimo ciężkich obrażeń, **wlókł się jeszcze ze 100 m. dalej.**

Najtragiczniejszą w tym wypadku jest ta okoliczność, że nieszczęśliwy młody **turysta znajdował się o pół godziny drogi od schroniska,** gdzie mógł znaleźć przytułek i pomoc.

Każdy kulturalny dom, biuro lokal publiczny
odwania i odkaża swe ubikacje. Automatyczne dezynfektory wystarczające na cały rok wysyła za nadesłaniem 3 zł.
Fabryka chem. farm. „SANATOR“ w Bydgoszczy
Zastępcy poszukiwani. Składy w aptekach i drogerjach. 4475k

ADWOKAT 4677k
Dr KAROL KAZ. WEISS
otworzył kancelarję adwokacką
w Bielsku Śląskiem, Wzgórze 18. Tel. 2881

Niemasz lepszego
ZEGARKA, BUDZIKA
nad wyrób marki 4524k
HAMBURG-AMERIKA

Dr. med. STEFAN VERGESSLICH
powrócił 4670k
ordynuje w chorobach wewnętrznych od 3—5 pop.
Analizy lekarskie. — Kraków, Topolowa 4.

Znakomity preparat przeciw ziębom, przeziębieniom i nieczystościom twarzy.
VIBROL
Heleny Pessl.
Wiedeń.
Do nabycia w drog. i perfumerjach. 4676k

Podziękowanie.

Poczuwam się do miłego obowiązku złożenia najserdeczniejszego podziękowania J. W. P. drowi St. Stuchłemu, dyrektorowi szpitala w N. Sączu za uratowanie życia mej żonie i troskliwą opiekę lekarską, a Wielebnym SS. Miłosierdzia, szczególniej SS. Anastazji, za opiekę w ciężkich chwilach.

4678k Stanisław Kozłowski.

Poświęcenie nowego ratusza w Drohobyczu.

(lip.) W dniu 29 ub. m. odbyło się w Drohobyczu poświęcenie nowego gmachu ratuszowego, którego dokonał ks. dr. Kotula. W uroczystości brali udział m. in.: wojewoda lwowski hr. *Gołuchowski,* generał *Galica* i delegacja 6 p. s. p. z ppułk. *Ruszczewskim* na czele. Rycina nasza przedstawia okazały gmach ratuszowy.

NA OTWARCIE KINA „WANDA“ powiększonego i urządzonego według najnowszych udoskonaleń technicznych oraz najmodniejszej sztuki architektonicznej wyświetlamy najwspanialsze arcydzieło sztuki kinematograficznej
Film porywający treścią, oszałamiający przepychem wystawy 4691k
Ulubieniec Schönbrunnu
Zachwycająca kreacja Lili Dagover oraz Iwana Petrowicza

Egzemplarz „I. K. C.“ uratował policjantowi życie.

Od posterunkowego policji ze Śniatyna, p. Ignacego **Chmielewskiego,** otrzymujemy list z opisem **niezwykłego wypadku,** w którym **najważniejszą rolę** odegrał **skromny egzemplarz naszego pisma.** Oto list p. posterunkowego Chmielewskiego:

Szanowna Redakcjo!

Dnia 14 września zostałem przydzielony ze Śniatyna do powiatu horodeńskiego w województwie stanisławowskiem, gdzie wybuchła ostatnio epidemja pryszczycy.

W czasie lustracji mego rejonu w gminie Targowica natknąłem się onegdaj wieczorem **na dwóch niebezpiecznych bandytów, poszukiwanych** od dłuższego czasu za zamordowanie dwóch policjantów.

Bandyci byli ukryci w ogrodzie, i w chwili, gdy około nich przechodziłem, **dali do mnie z odległości czterech kroków dwa strzały karabinowe.**

Jeden strzał chybił, drugi zaś **ugodził mnie w lewy bok tuż przy sercu.**

Poniósłbym napewno śmierć, gdyby nie **egzemplarz „Ilustrowanego Kuryera Codziennego“, który kilkakrotnie złożony miałem w kieszeni munduru.** Wskutek sporej warstwy papieru, **kula zmieniła nieco kierunek** i to właśnie uchroniło mnie od niechybnej śmierci.

Obecnie jestem w szpitalu powszechnym w Horodence pod troskliwą opieką dra Dobrowolskiego i mam nadzieję rychłego wyzdrowienia.

Poszarpane szczątki egzemplarza „Il. Kurye ra Codz.“ zatrzymały władze sądowe, z tem, że po ukończeniu śledztwa zostaną mi zwrócone. Zachowam je jako najdroższą pamiątkę na całe życie.

Podając powyższy list do wiadomości naszych czytelników, gratulujemy p. posterunkowemu Chmielewskiemu, że z życiem wyszedł z pod zdradzieckich kul bandytów i życzymy mu najprędszego wyzdrowienia, aby dalej pełnił szczytną służbę na wschodnich rubieżach państwa.

OSOBISTE.

(*Mt*) **ZMIANY PERSONALNE W ETACIE MIN. KOMUNIKACJI.** Dotychczasowy prezes dyrekcji gdańskiej, inż. Tadeusz Czarnocki, przeniesiony został w stan nieczynny, na jego miejsce został delegowany dyrektor kolei państw. w Katowicach, inż. Dobrzycki. Obowiązki dyrektora P. K. P. w Katowicach pełnił będzie wicedyrektor inż. Mieczysław Niebieszczański.

ZMIANY W SĄDOWNICTWIE. Minister sprawiedliwości p. Car przeniósł prezesa sądu okręgowego w Kielcach p. Henryka Angiewicza na równorzędne stanowisko do Kalisza, oraz prezesa sądu okręgowego w Łomży p. Stefana Zyźniewskiego na równorzędne stanowisko do Siedlec.

—o—

(*J*) **28° C. CIEPŁA.** W piątek o godz. 8 rano zanotowano następujące temperatury: Warszawa 15, Gdynia 12, Wilno 12, Hala Gąsienicowa 12, Morskie Oko 13, Zakopane 12, Poznań 13, Bydgoszcz 13, Białystok 15, Brześć n/B. 17, Lublin 17, Kraków 18, Cieszyn 18, Pińsk 19, Lwów 19, Kielce 19, Przemyśl 20. W południe temperatura wahała się od 25—28° C. W piątek na terenie całego kraju w dalszym ciągu przeważnie było pochmurno, lecz w ciągu dnia wszędzie nastąpiło wypogodzenie i ocieplenie.

Przewidywany przebieg pogody na sobotę 5 b. m. Jeszcze na północnym-zachodzie pochmurno, pozatem dość pogodnie, choć rankiem miejscami mglisto. Nieco chłodniej na Pomorzu i w Poznańskiem. Słabe wiatry południowe, poczem zachodnie.

NIE PREZESI LECZ DYREKTORZY KOLEI. — Z Warszawy donosi (*Mt*): W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej o wprowadzeniu w życie nowej pragmatyki dla kolejarzy, wszyscy dotychczasowi prezesi dyrekcyj kolejowych otrzymali dekrety, zwalniające ich ze stanowisk prezesów, podpisane przez Prezydenta Rzplitej, a jednocześnie otrzymali dekrety, mianujące ich „dyrektorami kolei państw.“, podpisane przez ministra komunikacji.

WAGON SYPIALNY III. KL. KRAKÓW—LWÓW. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych donosi: „Począwszy od 4. bm. kursuje między Krakowem a Lwowem w pociągach Nr. 427 — odjazd z Krakowa godz. 20.15 i Nr. 428 — odjazd ze Lwowa godz. 20.55 zamiast wagonu sypialnego I i II kl. wagon sypialny I, II i III kl.

(*J*) **W 23 DNIU CIĄGNIENIA 5 KLASY LOTERJI PAŃSTW.** padły następujące wygrane: 25.000 zł. na nr. 76.671; 10.000 zł. na nr. 31.067; 5.000 zł. na nr. 75.341; 3.000 zł. na nr. nr.: 504, 33.829, 61.724; 2.000 zł. na nr. nr.: 62.767, 67.285, 88.424, 101.824, 112.286, 115.369, 175.418; 1.000 zł. na nr. nr.: 11.790, 16.061, 53.159, 63.661, 65.634, 71.686, 75.042, 75.615, 79.093, 79.245, 89.615, 99.181, 125.055, 134.744, 144.439, 162.345.

(*Mt*) **BIURA PISANIA PODAŃ PODDANE BĘDĄ KONTROLI WŁADZ.** Założenie biura pisania podań, jak niejednokrotnie wyjaśniły orzeczenia Sądu Najwyższego, nie wymaga obecnie żadnego zezwolenia władz administracyjnych, a jedynym wymogiem ustawowym jest opłacanie podatku przemysłowego. Biura te działają bez żadnego nadzoru, co bardzo często prowadzi do nadużyć. Obecnie w ministerstwie sprawiedliwości opracowywany jest projekt, na mocy którego biura podań mogą powstawać tylko za zezwoleniem władzy administracyjnej, wydanem w porozumieniu z prezesem sądu okr., a osoby ubiegające się o pozwolenie będą poddawane przez specjalną komisję egzaminowi ze znajomości języka, ogólnych zasad prawnych, oraz ustroju władz. Udzielanie porad prawnych i interwenjowanie w urzędach będzie zabronione. Wynagrodzenie za czynności będą uregulowane w drodze taksy. Biura, istniejące w chwili wejścia w życie ustawy, mają ulec zamknięciu, o ile w ciągu roku nie uzyskają zezwolenia w nowym trybie.

(*Mt*) **TYMCZASOWE PRZEPISY O PRZESTRZEGANIU PORZĄDKU NA KOLEJACH.** W ostatnim dzienniku urzędowym ministerstwa komunikacji ukazało się obszerne rozporządzenie ministra w sprawie tymczasowych przepisów o przestrzeganiu porządku na kolejach, normujące zachowanie się publiczności na stacjach, w pociągach i t. d.

WPROWADZENIE W ŻYCIE JEDNOLITEJ USTAWY SZPITALNEJ. Z Warszawy donoszą: Dep. zdrowia w min. spraw wewn. opracował projekt statutu, oraz regulamin porządku wewnętrznego dla wszystkich szpitali publicznych w Polsce. Projekt statutu przesłany został do wszystkich wojewodów i związków komunalnych, które mają w ciągu najbliższych dni wyrazić swoje zastrzeżenia. Po otrzymaniu odpowiedzi od wojewodów i związków komunalnych, dep. zdrowia poczyni poprawki w statucie, poczem statut ten bezzwłocznie zostanie wprowadzony w życie.

DEPOZYTY W WYKONANIU REFORMY ROLNEJ. Z Warszawy donoszą: Minister skarbu i minister sprawiedliwości ogłosili rozporządzenie, w myśl którego Państw. Bank Rolny i Bank Gosp. Kraj., oraz oddziały prowincjonalne tych banków zostały wyznaczone jako instytucje właściwe do przyjmowania depozytów, składanych przez urzędy ziemskie, wedle postanowień ustawy o wykonywaniu reformy rolnej.

Z KRAJU.

33 NARODOWOŚCI W WARSZAWIE. Z Warszawy donoszą: Według danych, uzyskanych przez rejestrację cudzoziemców w starostwach grodzkich stwierdzonem zostało, że wśród mieszkańców Warszawy znajdują się przedstawiciele 33 państw obcych. Najliczniejszymi mieszkańcami cudzoziemskimi w Warszawie są: Niemcy, Francuzi, Austrjacy i obywatele państw bałtyckich. Zaledwie po 4 przedstawicieli liczą obywatele Turcji, Brazylji i Japonji.

SPÓR MIĘDZY GMINĄ ŻYDOWSKĄ A WNUKIEM JOACHIMA LELEWELA. Z Mławy donoszą: Przed tutejszym sądem okr. toczy się spór między wnukiem słynnego historyka Joachima Lelewela, Janem, a żydowską gminą wyznaniową. Jan Lelewel jest właścicielem majątku, przylegającego do miasta Mławy. Jeden z jego przodków uległ prośbie gminy żydowskiej i na gruncie swym pozwolił grzebać zmarłych. W r. 1884 cmentarz żydowski został jednak przeniesiony dalej, ponieważ przepisy religijne żydów nakazują, aby cmentarz był oddalony o 1 klm. od miasta. W międzyczasie zaś Mława tak znacznie się rozbudowała, że na gruncie darowanym gmina żydowska nie grzebała zmarłych. Do czasów wojny żydzi płacili Lelewelom czynsz dzierżawy za nieużywany cmentarz. Po r. 1914 gmina żydowska przestała jednak płacić czynsz dzierżawy i odmówiła Janowi Lelewelowi zwrotu darowanego pola. Jan Lelewel zaskarżył więc gminę żydowską o zwrot gruntu, ewentualnie o wypłatę dalszego odszkodowania.

POZBAWIENIE OBYWATELSTWA POLSKIEGO. Z warszawy donoszą: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na wniosek władz administracyjnych pozbawiło w m. wrześniu obywatelstwa 28 osób za uchylanie się od obowiązku powszechnej służby wojskowej przez ucieczkę zagranicę.

ŻOŁNIERZ ZASTRZELIŁ KELNERKĘ NA ULICY. Na ulicy Sawicz w Wilnie zastrzelił ogniomistrz 3 dywizjonu artylerji przeciwlotniczej, Parnasewicz 30-letnią Helenę Sadowską, kelnerkę restauracji Klimaszewskiej. Zabójca twierdzi, że śmierć Sadowskiej jest następstwem nieostrożnego obchodzenia się z bronią, niektórzy świadkowie zeznają jednak, że Parnasewicz tuż przed strzałem spierał się o coś ze zmarłą.

(Ł) **EWANGELJA DLA KASZUBÓW... PO NIEMIECKU!** W miejscowości Chylonja, pow. morskiego, w czasie nabożeństwa w niedzielę i święta odczytuje się Ewangelję św. w języku niemieckim. Tego rodzaju praktyki religijne w parafji, zamieszkałej przez Kaszubów-Polaków, znających i rozumiejących doskonale język polski, wygląda na podtrzymywanie ducha niemieckiego w tej parafji.

(Sz) **CUDEM UNIKNĘLI ŚMIERCI.** Na przejeździe kolejowym w Ramulinie, pow. kępińskiego, przy posterunku zaporowym Nr. 66 a, zdarzyła się w dniu wczorajszym katastrofa samochodowa, której pasażerowie tylko cudem uniknęli śmierci. Oto wskutek zbyt późnego opuszczenia zapory przez Stanisława Kibisia, pociąg nadzwyczajny, zdążający z Kępna do Poznania, wpadł na wspomnianym przejeździe na przejeżdżający w tym momencie samochód Laurentowskiego z Rzetni. Szofer samochodu i pasażer robotnik Józef Stypulski, widząc niebezpieczeństwo, wyskoczyli z samochodu, uchodząc śmierci. Samochód został doszczętnie rozbity.

ZE ŚWIATA.

W 85 ROKU ŻYCIA ROSNĄ MU „ZĘBY MĄDROŚCI“. Odbywający się w ostatnich dniach kongres weteranów „wojny domowej“ w Portland (Stany Zjednoczone) miał niezwykłą sensację. Ogólne zdumienie wywołał wśród członków zebrania jeden z weteranów, 85-letni John Ressing z Jersey City (Nowy Jork), któremu w ostatnich dniach z pod dziąseł górnej szczęki zaczęły kiełkować dwa „zęby mądrości“, po jednym z każdej strony.

JAPOŃSKI BIAŁY BEZ
NATURALNY ZAPACH KWITNĄCEGO BZU
PERFUMY, WODY KWIATOWE, PUDER I MYDŁO
J. SZACH — WARSZAWA.

4445k
MYDŁO
Z NAJSZLACHETNIEJSZYCH SUROWCÓW
TOALETOWE
KĄPIELOWE
DO GOLENIA
SHAMPOON
O ZAWARTOŚCI
ŻÓŁTKA JAJA KURZEGO
RAY
PRZEMYSŁ CHEMICZNO-KOSMETYCZNY
ODOL CIE S.A. LWÓW

Okulista Dr. Bannet
Kraków, plac Dominikański 2
4621k powrócił, Nr. tel. 1521.

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

PONCZOCHY, REFORMY H. LICHTIG
z własnej fabryki Grodzka 71, Szewska 7.
Gatunki pierwszorzędne. — Ceny fabryczne.

(*Lk*). **10 ROBOTNIKÓW W ZBIORNIKU Z KWASEM CHLORKOWYM.** W garbarni skóry Luetticke w miejscowości Olte w Niemczech, z dotychczas niewyjaśnionej przyczyny 10 robotników wpadło do zbiornika, napełnionego kwasem chlorkowym. Mimo natychmiastowego wydobycia ich z trującego płynu, wszyscy bez wyjątku doznali ciężkich poparzeń i stwierdzono objawy zatrucia, którym w drodze do szpitala 3 z nich uległo. Nadzieja utrzymania przy życiu reszty robotników jest bardzo mała.

KRADZIEŻ DROGOCENNEGO OBRAZU. W Marsylji aresztowano pewnego mężczyznę pod zarzutem zamordowania żandarma. Podczas przesłuchania wyszło na jaw, że wprawdzie ów człowiek nie popełnił morderstwa, ale za to skradł drogocenny obraz Mignarda, który przed kilkoma dniami zginął z Muzeum Longchamp w Paryżu. Złodziej wszedł sobie do Muzeum, zdjął obraz ze ściany i zniknął z nim niespostrzeżony przez nikogo. Następnie obraz wartości 50.000 franków sprzedał za 40 franków pewnemu hadlarzowi starzyzny na bulwarze Magdaleny, który przehandlował go dalej antykwarjuszowi z Lyonu za 200 franków Antykwarjusz ten przypadkowo zatrzymał się w Marsylji i w ten sposób muzeum wróciło do swej własności.

ANGIELSKI STEROWIEC „R. 100" WKRÓTCE WYSTARTUJE. Po 5-letnich przygotowaniach technicznych olbrzymi sterowiec angielski „R 100" jest wreszcie gotowy do lotu i w najbliższych dniach ma podjąć start próbny.

„R. 100" jest znacznie większy od „Zeppelina". Motory statku będą popędzane ropą.

PROBOSZCZ KOŚCIOŁA NARODOWEGO PODPALACZEM I OSZUSTEM. Przed sądem okręgowym w Ware (Massachusets Stany Zjednoczone) stawał proboszcz polsko-narodowego kościoła Św. Krzyża, Leopold Dąbrowski, oskarżony o zbrodnię podpalenia z zamiarem oszustwa na szkodę towarzystw ubezpieczeniowych, oraz gospodyni jego, Izabela Cypryńska, oskarżona o te same przestępstwa.

Aresztowanie ich nastąpiło w następstwie śledztwa, prowadzonego w sprawie pożaru plebanji w dniu 3 lipca b. r. Sąd przekazał sprawę proboszcza ławie przysięgłych, a Cypryńską uwolnił od winy i kary.

MISTRZ SZTUKI RACHOWANIA SPRZEDAJE SWOJĄ GŁOWĘ. Węgierski sławny rachmistrz Eubo, który popisywał się w rozmaitych międzynarodowych „Varietes" swą fenomenalną pamięcią, wpadł w ostatnich dniach na osobliwy pomysł. Wobec tego, że Eubo nie może w tej chwili znaleźć żadnego engagement, zamieścił on w jednym z dzienników budapeszteńskich anons, iż wystawia swoją głowę na sprzedaż. W charakterze ewentualnych nabywców tego „skarbu" zgłosiły się: Wiedeńskie Muzeum Anatomiczne, tudzież szereg podobnych instytucyj niemieckich i jeden z przyrodniczych instytutów amerykańskich.

DJAMENTY MOŻNA ROBIĆ Z CUKRU. Profesor amerykańskiego uniwersytetu w Cansas podał do wiadomości publicznej, iż znalazł sposób wyrabiania djamentów z cukru. Chodzi tu niechybnie o podobny eksperyment, jak przy zamienianiu w płyn węgla przy zastosowaniu niezwykle wysokiej temperatury, przyczem przypadkowo ukazało się również coś w rodzaju djamentu Praktycznie wynalazek amerykańskiego profesora nie będzie miał prawdopodobnie szerszego zastosowania.

—0—

ŚLUB. Dnia 3 bm. pobłogosławił w kościele św. Anny ks prepozyt Masny związek małżeński p. Janiny Szołayskiej, córki znanego w szerokich kołach Krakowa adwokata i radcy miejskiego z p. Marjanem Tadeuszem Malkiewiczem, inżynierem górniczym z Katowic.

—0—

(—) Z ZAKOPANEGO... Piękna jesienna pogoda i malowniczy pejzaż ośnieżonych Tatr, ściągają do Zakopanego licznych gości, przedłużając normalny sezon.

Ruchliwy zarząd restauracji i kawiarni „Morskie Oko" uprzyjemnia wszystkim pobyt, urządzanymi stale co czwartki i soboty zabawami na wielką skalę z szeregiem emocjonujących konkursów, gier, niespodzianek, rozlosowywaniem cennych premji etc.

Dzięki tym pełnym szampańskiego humoru i niezwykłych atrakcyj zabawom, pełnej werwy i życia orkiestrze „Ihm-Jazz", codziennym wysoce artystycznym produkcjom tanecznym, wykwintnej kuchni itd sympatyczny ten lokal zjednał sobie miano najmodniejszej i najpopularniejszej restauracji dla najwykwintniejszych sfer towarzyskich Zakopanego.

—0—

Więcej i lepiej.

Te dwa słowa przechodzą czerwoną nicią przez kanwę naszych pożądań. Więcej posiadać, więcej zarabiać. Lepiej mieszkać, lepiej się ubierać, lepiej jeść. Mieć więcej wolnego czasu, więcej przyjemności, więcej wolnej gotówki do dyspozycji.

Niestety, zapominamy, że te wszystkie „więcej" wymagają od nas także o wiele więcej nakładu i wysiłku.

Aby więcej osiągnąć, musimy więcej pracować, bo tylko w ten sposób możemy więcej zarabiać. I nietylko więcej, ale musimy pracować lepiej, staranniej, wydajniej.

Aby więcej posiadać, musimy więcej z naszych zarobków odkładać na książkę oszczędnościową do P. K. O.

Aby więcej oszczędzać, musimy stosować w życiu więcej wstrzemięźliwości i umiarkowania w wydawaniu pieniędzy. Tak więc — dwie strony ma nasze pożądanie: biorę, bo daję. Do utdes.

Konkluzja jasna dla wszystkich Szeroko, skrzętnie i wytrwale stosowana oszczędność, gromadzenie zasobów na książce oszczędnościowej w P. K. O. — po latach kilku czy kilkunastu doprowadzi do uzbierania poważnego kapitału. Pozwoli on, że urządzimy sobie życie lepiej, że uzyskamy większą swobodę i niezależność.

Innej drogi niema.

M. Cz.

—0—

Model hali targowej w Katowicach.

Kosztem 2½ milj. zł. zamierza magistrat Wielkich Katowic wybudować w najbliższym czasie na terenie obecnej starej targowicy wielką nowoczesną halę targową, której model opracowali inż miejscy pp. Sikorski i Zarzycki. Nowa hala targowa w Katowicach będzie największą na terenie województwa śląskiego. — Z miast polskich Król-Huta posiada nowoczesną dużą halę targową. Obecnie przewyższą ją Katowice. Przed rozpoczęciem budowy musi być jednak uregulowany i osuszony sąsiedni teren, przez który przepływa osławiona Rawa.

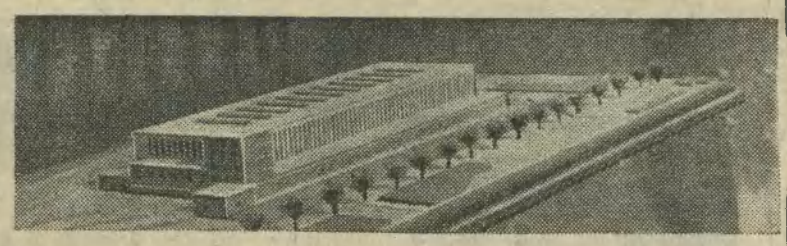

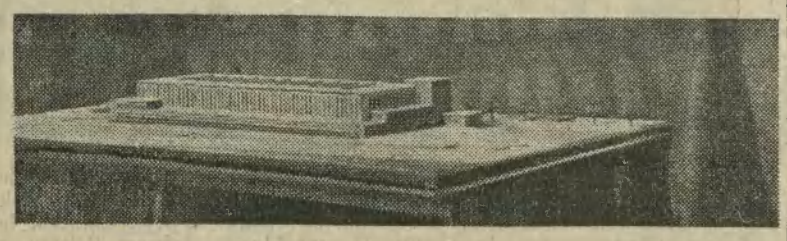

Nalepki okienne na tydzień lotniczy

Komitet Miejski L. O. P. P. w Krakowie zwraca się z gorącą prośbą do całej ludności miasta Krakowa o ozdobienie okien i wystaw na czas trwania Tygodnia t j. od dnia 6 do 13 października br. w nalepki okienne L. O. P. P., które można nabywać w biurze Miejskiego Komitetu L. O. P. P. w Krakowie, Rynek Gł. l 6, II p oraz w głównej składnicy Towarzystwa Szkoły Ludowej przy ul. św. Anny 5, oraz we wszystkich kioskach ulicznych w cenie po: 1 zł., 50 i 20 gr.

—0—

RĘKAWICZKI 4674k damskie męskie dziecięce we wszystkich rodzajach A. Bross Kraków Florjańska L. 44.

—0—

JUŻ nadeszły najświeższe modele płaszczy i sukien oraz trykotaży do firmy **E. Szancer, ul. Florjańska 55.**

„VITA" Kraków, Krowoderska 74. 4386k
Tabletki „Vichy", „Kissingen". „Karlsbad" i „Bilin" zastępują zupełnie wody tej samej nazwy, a są o 200% tańsze. — Na składzie w ptekach i drogerjach.

Teatr, literatura i sztuka.

Zbigniew Drzewiecki w Krakowie.

Konserwatorjum muzyczne w Krakowie pozyskało na bieżący sezon jednego z najświetniejszych polskich pianistów, prof. Zbigniewa Drzewieckiego, jako kierownika klasy mistrzowskiej forteplanu.

Prof. Drzewiecki dał się poznać jako jeden z naszych najznakomitszych pedagogów, z którego szkoły wyszły takie młode talenty, jak: Róża Etkinówna, laureatka konkursu Chopinowskiego, Bolesław Kon, Roman Jasiński i wielu innych.

Niewątpliwie młodzież muzyczna, poświęcająca się karjerze wirtuozowskiej zechce skorzystać ze wskazówek tego znakomitego mistrza podczas jego pobytu w Krakowie.

OSTATNIA NIEDZIELA OBECNIE OTWARTYCH WYSTAW W PAŁACU SZTUKI W KRAKOWIE. Nadchodząca niedziela będzie ostatnią, w ciągu której będzie można zwiedzić wystawy Żukowskiego, Gotliba, Żelechowskiego, Nowotnowej, Dietricha i innych. W przyszłym tygodniu w środę wystawy te będą już zamknięte, gdyż w dniu 13 bm. nastąpi otwarcie wystawy grupy „Zwornik" i dzieł przeznaczonych do losowania. Ponieważ w niedziele i święta przewijają się tysiące osób przez salony Pałacu Sztuki, Pałac ten będzie otwierany tak, jak w dni powszednie już od godziny 10 rano.

PADEREWSKI ZAINAUGURUJE NOWĄ, NAJWIĘKSZĄ OPERĘ ŚWIATA. Mistrz Ignacy Paderewski dokona w niedługim czasie koncertem swoim otwarcia nowej chicagowskiej „Civic Opery", której gmach będzie największym i najwspanialszym budynkiem operowym świata. 40-piętrowy gmach nietylko imponuje potężną budową i wysokością, lecz uważany jest za arcydzieło architektury, jako doskonałe połączenie masywności rozmiarów z lekkością oraz stylem, wzorowanym na klasycznych dziełach. Budynek, którego koszt przekracza sumę 20 miljonów dolarów, ma być ukończony do 4 listopada br.

KRYZYS TEATRALNY WE LWOWIE. Komisja budżetowa rady m. Lwowa uchwaliła upoważnić magistrat do wypłacenia zespołowi artystów subwencji za wrzesień w kwocie 12.000 zł., a za październik 54.166 zł. z tem, że subwencja ma być użyta na gaże dla artystów.

ŚMIERĆ POLSKIEGO ARTYSTY W AMERYCE. Z Detroit (Stany Zjednoczone) donoszą o śmierci jednego z najwięcej tam znanych artystów-malarzy, Romana Krzyżanowskiego, który przez 2 lata był profesorem w uniwersytecie Michigan, a później założył prywatną szkołę malarstwa i Scrauton Club.

Ś. p. Krzyżanowski przybył do Detroit w r. 1910, a pochodził z polskiej rodziny szlacheckiej, osiadłej na Ukrainie w pobliżu Kijowa. Zmarły urodził się w r. 1885, studja odbywał w Moskwie, Petersburgu i Paryżu, kształcąc się pod kierunkiem sławnych malarzy. Obrazy jego cieszyły się wielkiem uznaniem.

LISTY CHOPIN'A PO ANGIELSKU. Niebawem ukażą się w przekładzie angielskim wszystkie dotychczas zebrane listy Fryderyka Chopina, które wydane były dawniej w przekładzie niemieckim dr Guttryego. Rzecz dziwna, że kolekcja ta, dokonana przez Henryka Opieńskiego, nie znalazła dotąd polskiego wydawcy. Obejmuje ona 310 listów Chopin'a, zebranych przez tego muzykologa na zamówienie Bibljoteki Polskiej w Warszawie.

Wynik konkursu na polichromję sali sejmowej.

(*Wir*) Wczoraj, jak wiadomo, obradowało pod przew. marsz. sejmu jury, złożone z pp. profesorów Skoczylasa, Pautscha, Skórewicza oraz dyrektora departamentu sztuki w min. oświaty Jastrzębowskiego i dyrektora kancelarji sejmowej p. Pomorskiego w sprawie dekoracji sali sejmowej.

Z pośród 28 nadesłanych prac, po ściślejszem badaniu do nagrodzenia wybrano 4 prace pp. prof. Mehoffera, Ślendzińskiego i Sichulskiego z pośród prac konkursu ścisłego, oraz prace pod godłem „Odrodzenie" z konkursu ogólnego. Jednogłośnie jury przyznało dwie pierwsze nagrody w wysokości 7.000 zł. każda prof. Mehofferowi i Ślendzińskiemu, dwie drugie w wysokości po 5.000 zł. każda prof. Sichulskiemu i pracy pod godłem „Odrodzenie". Po głosowaniu nagród otwarto kopertę pod godłem „Odrodzenie" i stwierdzono, iż autorem tej pracy jest p. **Bronisław Bartel z Poznania.**

Jury postanowiło wszystkie zgłoszone prace wystawić w jednym z salonów artystycznych stolicy.

DANCING „CARLTON" OTWARTY
VIS A VIS WAWELU. 4583k

Kurjer gospodarczy.

Spór o koncesje alkoholowe przed rozstrzygnięciem.

Możliwość kompromisu.

Kraków, 5 października.

Organizacje społeczno gospodarcze, broniące interesów kupiectwa, rozpoczęły szeroką akcję w kierunku zlikwidowania obecnego stanu, grożącego **12.000 koncesjonarjuszom, należącym do kategorji nieuprzywilejowanych,** którym z początkiem roku przyszłego na mocy obowiązujących ustaw i rozporządzeń mają **być cofnięte wszelkie koncesje monopolowe.**

Około **2.000 koncesjonarjuszów należy do kategorji tych,** którym już te koncesje cofnięto, którzy jednak korzystają z prawa sprzedaży likwidacyjnej swoich towarów

Ostateczny termin **likwidacji upływa z dn. 31 grudnia r. b.** i minister skarbu nie jest uprawniony do prolongowania tego terminu.

Reszta koncesjonarjuszów, mianowicie **około 10.000,** znajduje się głównie **na terenie Pomorza i Poznańskiego.** Są to restauratorzy, właściciele składów kolonjalnych, którzy z dawien dawna mieli prawo sprzedawać trunki alkoholowe, a którym prawo to się obecnie ma odebrać.

Władze skarbowe **niechętnie przystępują do odbierania koncesyj.** Przedewszystkiem dlatego, że odebranie tych koncesyj **osłabi zdolność podatkową 12.000 przedsiębiorców handlowych,** przyczem udzielenie **tych koncesyj inwalidom nie jest uważane za dobry interes dla monopolu spirytusowego** ze względu na brak kwalifikacyj handlowych inwalidów. To też **podejmowana jest inicjatywa** w kierunku znalezienia **kompromisowego wniosku, który załagodziłby sytuację.**

Zniesienie ceł wywozowych na skóry.

W Dzienniku Ustaw z dnia 30 września roku bież. (Nr. 68) **znajduje się rozporządzenie ministrów: skarbu, przemysłu i handlu,** oraz **rolnictwa, w sprawie zniesienia ceł wywozowych od skór surowych.**

W pozycji celnej 227 (Dz. U. R. P. z 1925 roku Nr. 76) nastąpiły zmiany, mocą których skóry surowe wołowe, cielęce, końskie, baranie, kozie, skórki zajęcze, królicze niewyprawione, oraz odpadki wszelkich skór surowych, nie podlegają oclenlu.

—0—

Kartelizacja garbarstwa.

Od dłuższego czasu prowadzone są rokowania, mające na celu utworzenie **syndykatu garbarskiego,** do którego zgłosiło podobno **akces około 50 garbarń.**

Projekt syndykatu wzorowany jest na **przedwojennej umowie kartelowej garbarzy wiedeńskich** oraz na istniejących w Polsce syndykatach, jak hut żelaznych, drutu i t. d.

Umowa kartelowa ma być sfinansowana jeszcze **w bież. miesiącu,** zaś działalność swą kartel rozpocząłby od 1 stycznia 1930 roku.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Płacono za dolara gotówkowego 8.88—8.89. Czeki bankowo 8.89½—8.90½. Notowania Banku Polski niezmienione.

Waluty i dewizy oficjalnie bez transakcji.

Ruch słaby. Do transakcyj doszło jedynie Zieleniewskim w minimalnych ilościach i z papierów procentowych 4% Prem. Poż. inwestycyjną, ostatni papier zwyżkowo przy silniejszem zapotrzebowaniu i nieco większych obrotach. Reszta efektów w zupełnym zastoju.

Na pogiełdziu nastrój podobny.

Akcje przemysłowe: Zieleniewski 86.

Papiery procentowe: 4% Prem. Poż. inwest. 119.50.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (*PAT*) **Dewizy:** Belgja 124.31—124.62—124, Holandja 358.30—359.20—357.40, Londyn 43.36—43—43.25, Nowy Jork 8.90—8.92—8.88, Paryż 34.98¼—35.07—34.89½ Praga 26.40—26.46—26.34, Szwajcarja 171.16—172.59—171.73, Wiedeń 125.38—125.69—125 07, Włochy 46.70—46.82—46.58, marka niem. w obr. nieofic. 213.57.

Akcje: Bank Polski 167, Bank Zachodni 70, Węgiel 66, Nobel 14.25, Lilpop 27.75, Modrzejów 20.75—20.50, Norblin 100, Ostrowjec 84.50, Rudzki 31.50, Starachowice 23.50, Zieleniewski 85, Klucze 8.75.

Pożyczki: 4% premj. inwest. 120, 5% dolarowa 62, 5% konwersyjna 49 75, 6% dolarowa 80, 7% stabilizacyjna 88, 10% kolejowa 102.50, 8% listy zast. Banku Gosp. Kraj. 94.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (*PAT*) Paryż 20.31¼, Londyn 25.18½, Nowy Jork 5.17.92½ Belgja 72.20, Włochy 27.12, Hiszpanja 76.92½, Holandja 208.12½, Berlin 123.46, Wiedeń 72.84, Sztokholm 138.97½, Oslo 138.30, Kopenhaga 138.30, Sofja 3.74¼, Praga 15.35, Warszawa 58.07½, Budapeszt 90.40, Białogród 9.12½, Ateny 6.71½, Konstantynopol 2.50¼, Bukareszt 3.08, Helsingfors 13.03½, Buenos Aires 217.50.

ZIEMIOPŁODY.

Kraków, 4 października. Giełda zbożowa: Pszenica dwor. czerwona 40—41, kraj. biała dwor. 39—39.50, żyto kraj. dwor. nowe 25—26, targowe 24—25, owies dworski nowy 24—25, targowy nowy 23—24, jęczmień na krupy stary 25—26, nowy 23—24, browarny 27—30, siano słodkie 9—10, średnie 6—7, koniczyna pastewna 13—15, koniczyna nowa 8—9, słoma długa stara 10—11, mierzwa luzem 6—7,, rzepak zimowy z workiem 70—71, ziemniaki stołowe 6—6.50, mąka pszenna okr. krak. 65% 71—72, grysikowa 73- 74, g65% 67—68, z młynów kongr. 0000 65—66, mąka pszenna 65% 70—71, mąka żytnia okr. krak. 70% 39.50—40, mąka żytnia okr. pozn. 70% 41—41.50. Tendencja utrzymana, dowozy małe.

Warszawa, 4 października. Giełda zbożowa: Żyto 23.90—24, pszenica 39—40, owies jednolity 24—25, jęczmień na kaszę 25—25.50, browarniany 27—29, rzepa k67—70, mąka pszenna luksusowa 75—80, mąka pszenna 0000 65—70, mąka żytnia według typu przepisowego 39—40, otręby pszenne 21—22, pszenne cienkie 17—18, otręby żytnie 14.50—15.50, kuchy lniane 45.46, kuchy rzepakowe 32—33, Obroty małe, podaż zmniejszona.

Lwów, 4 października. Giełda zbożowa: Sytuacja bez zmiany, tendencja utrzymana, usposobienie spokojne.

Wilno, 4 października. Giełda zbożowa: Pszenica 48—49, żyto 23—25, owies 27—28, jęczmień na kaszę 24—26, otręby pszenne 22—23, żytnie 18—20, makuchy lniane 49—50, mąka pszenna 0000 89—95, żytnia razowa 29—30, pytlowa 40—43, ziemniaki 9—10, siano 9—10, słoma 7—8. Tendencja naogół b. słaba. Podaż dostateczna przy małem zapotrzebowaniu. Owies i ziemniaki zwyżkowały.

Kurjer sportowy.

POLSCY SĘDZIOWIE ZAGRANICĄ. Jak donoszą z P. K. S., p. Lustgarten będzie ostatecznie sędziować spotkanie międzynarodowe o puhar środkowo-europejski Czechosłowacja — Węgry w Pradze.

F. I. F. A. zwróciła się obecnie do P. Z. P. N. z prośbą o wskazanie 6-ciu sędziów polskich, którzyby mogli poprowadzić mecze międzynarodowe i międzypaństwowe.

NOWA ZNAKOMITA POLSKA PŁYWACZKA. Przebywająca w Genui Mirosława Kratochwila, siostra znakomitego pływaka okazuje się także niepoślednim talentem. Ostatnio Kratochwila uzyskała na 100 mtr. st dow. znakomity czas 1.25 sek, pająey ją do czołowej klasy sprinterek polskich.

PETKIEWICZ JEDZIE DO PARYŻA. PZLA na swem ostatniem posiedzeniu postanowił zezwolić Petkiewiczowi na wyjazd do Paryża, celem startowania w dniu 13 października w Prix Roosevelt (3 mile ang. = 4827 m.). Jednocześnie PZLA powziął decyzję odmowną w sprawie wysłania na te same zawody Kostrzewskiego.

OD KASZLU
spróbujcie
Pastilles
VALDA,
sprzedawanych wyłącznie w pudełkach z nazwą
VALDA
Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
4838k

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

Prezydent Rzplitej i premjer na uroczystościach wileńskich

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października. (Wrz.). Jak się dowiaduję, na uroczytsości jubileuszowe uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie wyjedzie **Prezydent Rzplitej** oraz premjer dr. **Świtalski.**

P. Roger Raczyński wojewodą poznańskim.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października. (*AJ*). Dnia 4 b. m. p. min. Składkowski **podpisał wniosek o nominacji p. Roger-Raczyńskiego na stanowisko wojewody poznańskiego.** Wniosek ten został przesłany do prezydjum Rady ministrów, skąd pójdzie do **podpisu p. Prezydenta Rzplitej.**

Dziennikarze niemieccy o rozmowie z marsz. Daszyńskim.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października. (*Wir*). **Z kancelarji Marszałka Sejmu komunikują:**

Dziennikarze niemieccy, którzy złożyli wizytę p. marszałkowi Sejmu w liście z daty **1 października r. b. protestują przeciwko głosom prasy, jakoby mieli komukolwiek opowiadać o treści rozmowy z p. marszałkiem Sejmu.**

Do swoich dzienników **wcale jeszcze nie nadsyłali korespondencyj ze swego pobytu w Polsce.**

Rząd wniósł do Sejmu o dodatkowy kredyt na P. W. K.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października (*Wir*). W piątek dnia 4 bm. **wpłynął do kancelarji sejmowej rządowy projekt ustawy o dodatkowym kredycie** na okres budżetowy od 1 kwietnia 1929 do 31 marca 1930 na **wydatki, związane z P. W. K. w Poznaniu.**

P. Bojko tworzy apolityczne zjednoczenie posłów chłopskich.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października. **Pogłoski o rzekomem wcieleniu grupy rolniczej, złożonej z posłów ludowych w skład BBWR. jako jednostki autnoomicznej nie odpowiadają prawdzie.**

Natomiast jak się dowiadujemy, **prawdą jest, iż pod auspicjami posła Jakóba Bojki,** sędziwego nestora ruchu ludowego i jednego z najwybitniejszych posłów BB., prowadzone są od dłuższego czasu **rozmowy na terenie Sejmu, mające na celu zjednoczenie wszystkich posłów chłopskich dla obrony interesów rolniczych.** Tego rodzaju zjednoczenie będzie jednak nosiło **charakter apolityczny.**

Komisarz rządowy w Kasie chorych w Wilnie.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wilno, 4 października. (*Hr*). **Komisarzem Kasy Chorych w Wilnie mianowany został płk. dr. Hertel.**

W piątek rano przybył do Wilna naczelny dyrektor ubezpieczeń w Warszawie **dr. Dagmar,** który po odbyciu narad w Kasie Chorych **zarządził rozwiązanie Rady** i przekazał zarząd Kasy Chorych komisarzowi rządowemu.

—0—

Przed zawarciem umowy tranzytowej z Rumunją i Czechami.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października (Mt). **Wicedyrektor dep. eksploatacyjnego Fr. Moskwa, wyjeżdża w** sobotę 5 bm. **na kilkudniową międzynarodową konferencję kolejową do Bukaresztu,** w celu **sfinalizowania umów polsko-rumuńskiej i polsko-czeskosłowacko-rumuńskiej w sprawie wprowadzenia uprzywilejowanego tranzytu z Polski do Polski przez Rumunję i z Rumunji do Rumunji przez Polskę i Czechosłowację.**

Chodzi tu o zorganizowanie **wywozu drzewa z lasów położonych w południowo-wschodnim zakątku Małopolski, który pozbawiony jest kolei.**

Najbliższą stację od tych ośrodków leśnych jest rumuńska stacja **Visnita leżąca o kilkadziesiąt metrów za Czeremoszem,** stanowiącym granicę Polski. Stamtąd drzewo rumuńską linję nadgraniczną transporotowane będzie **z powrotem do Polski.**

—0—

Bank Polski kupił za 1 i pół milj. dol. złota

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października (*Wir*). **Bank Polski zakupił** w ostatnich dniach **na rynku amerykańskim za półtora miljona dol. złota,** które **powiększy zapas kruszcowego pokrycia naszej waluty.** Ogółem **zapas złota Banku Polskiego wzrósł w ostatniej dekadzie o przeszło 13 mil. zł.**

Bilans Banku Polskiego.

Warszawa, 4 października. (*PAT*). Bilans Banku Polskiego za 3 dekadę września b. r. wykazuje zapas złota — **664,270.000, t. j. o 12,431 tysięcy** więcej niż w poprzedniej dekadzie, pieniądze i należności zagraniczne zaliczone do **pokrycia wzrosły o 11,209.000 zł.** do sumy **422,137.000 zł.,** natomiast pieniądze i należności zagraniczne niezaliczone do pokrycia **zmniejszyły się o 10,950.000 zł.** do sumy **95.594 tysięcy zł.,** portfel wekslowy **powiększył się o 13,047.000 zł.** i wynosi **725,780.000 zł.,** również i pożyczki zastawowe **wzrosły o 3,865.000 zł. do sumy 79,112.000 zł.**

Inne aktywa wzrosły o 15,196.000 zł. do sumy **152,913.000 zł.,** natychmiast płatne zobowiązania **zmniejszyły się** — jak zwykle na ultimo — **o 56,050.000 zł.,** podczas gdy obieg biletów bankowych **zwiększył się o 98,903.000 zł.**

Stosunek procentowy pokrycia obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku wyłącznie złotem **wynosi 37,02 proc. (7.02 proc. ponad pokrycie statutowe), zaś pokryci kruszcem i walutami 60,67 proc. (20.67 proc. ponad pokrycie statutowe)** wreszcie pokrycie złotem samego tylko obiegu biletów bankowych **wynosi 49,04 proc.**

Dziennikarze węgierscy w Wieliczce

Pomiędzy miłymi gośćmi z Węgier, którzy zwiedzili Kraków i Wieliczkę, byli i przedstawiciele prasy. Rycina nasza przedstawia ich w oryginalnych kostjumach, w których zwiedzali nasze żupy solne, związane legendą pierścienia św. Kingi z Węgrami. Od lewej ku prawej stoją: dr. *Radnay* (Magjarorsag), dr. *Kalidor* (Pester Lloyd), *Szirmai* (Ujsag), *v. Harsany* (Pesti Hirlap), *Szanto* (Az Est) — w drugim rzędzie *Sagi* (Budapesti Hirlap) i dr. *Halasz* (8 Uhr Abend-Blatt).

Marsz. Piłsudski wyjeżdża do Włoch

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października. (*O*). W kołach politycznych rozeszła się **dziś pogłoska, iż w najbliższym czasie Marszałek Piłsudski wyjeżdża do jednej z miejscowości północnych Włoch,** położonych nad Adrjatykiem. Według tej pogłoski w dniu dzisiejszym w poselstwach jugosłowiańskiem i włoskiem **złożone zostały paszporty** p. Marszałka oraz **dr. Woyczyńskiego „mającego mu towarzyszyć w podróży.**

Korespondent Wasz zasięgnął w tej sprawie informacji u bardzo poważnego źródła, **gdzie oświadczono mu, że Marszałek Piłsudski istotnie wyjedzie w najbliższych dniach do Włoch i zatrzyma się prawdopodobnie w Abbazji.** Pobyt Marszałka we Włoszech **potrwa 2 tygodnie.**

Wobec tego **Marszałek powróci do Warszawy przed rozpoczęciem sesji budżetowej.**

—0—

Rozbudowę Gdyni i kolei Śląsk—Wybrzeże przewiduje budżet na r. 1930.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października. *(Wir.)* Według tymczasowych obliczeń przypuszczalna cyfra globalna budżetu na rok przyszły — jak już donosiliśmy — **wynosić będzie 2.934 mil. zł.** Pewne nieznaczne zmiany nastąpią dopiero po ostatecznem wyznaczeniu cyfry dla budżetu ministerstwa skarbu.

Sądząc z oświadczenia min. Matuszewskiego **inwestycje będą w przyszłym roku w budżecie zredukowane do najniezbędniejszych konieczności.** Na razie nic nie zapowiada możliwości wyasygnowania przez rząd środków pieniężnych na ruch budowlany. **W przyszłym sezonie inwestycje obejmą jedynie dalszą budowę portu Gdyni i miasta, następnie linji kolejowej łączącej zagłębie śląskie z wybrzeżem polskiem.** Co się tyczy dochodów z kolei państwowych to po podwyższeniu taryfy przewozowej przewidują, iż zarząd kolei wpłaci w przyszłym roku do kasy państwowej 50 milj. zł. czystego dochodu.

Międzynarodowa konferencja lotnicza w Warszawie.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października. (*Mt*) Dziś rozpoczęła się w Warszawie **międzynarodowa konferencja w sprawie lotniczego prawa prywatnego.** W konferencji tej biorą udział przedstawiciele zarządów lotnictwa cyw. **prawie ze wszystkich państw Europy.**

Tematem tej konferencji jest **sprawa ustalenia konwencji międzynarodowej w sprawie biletu lotniczego, kwitu bagażowego, lotniczego listu przewozowego oraz sprawy odpowiedzialności przewoźnika.** Konferencja zajmie się też sprawami, które były już omawiana w r. 1925 na pierwszej naradzie paryskiej, która wyłoniła komitet ekspertów prawa lotniczego **do definitywnego ustalenia projektu konwencyj międzynarodowych we wszystkich sprawach lotniczych,** zarówno w zakresie prawa publicznego jak i prywatnego

Konferencję otwarto dziś o godzinie 11'30 rano w sali pałacu prezydjum Rady ministrów. Konferencję **zagaił min. spraw zagr. Zaleski,** który wygłosił **dłuższe przemówienie,** wyrażając zadowolenie, że ważne narady w sprawie zawarcia międzynarodowej konwencji lotniczej odbywać się będą w Warszawie. Pan minister podkreślił **ważność obrad,** które się będą tutaj odbywały.

W odpowiedzi na przemówienie p. min. Zaleskiego przemówił przewodn. delegacji francuskiej **p. Flaudin,** który **podziękował** w imieniu zagranicznych uczestników konferencji **za gościnne przyjęcie** i uprzejme powitanie. W zakończeniu swego przemówienia p. Flaudin **zaproponował na przew. konferencji** prezesa delegacji polskiej **prof. Lutostańskiego.** Propozycję **przyjęto jednogłośnie.**

Prof. Lutostański po objęciu przewodnictwa, podziękowawszy za zaszczytny wybór, zreferował sprawę porządku obrad i zaproponował, aby **komisje** międzynarodowej konferencji obradowały wobec nawału pracy zarówno w godzinach przedpołudniowych, jak i po południu, co również zostało przyjęte. Prace konferencji trwać będą do 12 bm.

M. in. bardzo wybitnymi prawnikami europejskimi bierze także udział w konferencji, znakomity prawnik włoski **Gianini.**

tak ważne kwestje jak **rozkład jazdy Orient-Expressu i Simplon-Expressu** przeto przedstawiciele zarządów kolejowych. zainteresowanych w tych dwu sprawach, **do których Polska nie należy,** zbiorą się w Warszawie **już 17 bm.**

W konferencji **wezmą udział wszystkie europejskie zarządy kolejowe, m. in. sowiecki,** oraz przedstawiciele kolei **japońskich, chińskich, mandżurskich itd. Delegatów przybędzie około 260,** a ponieważ niektórzy przybędą z rodzinami, spodziewany jest **przyjazd około 400 osób z zagranicy.** Obrady odbywać się będą w salonach resursy obywatelskiej.

Plenarne zebranie inauguracyjne odbędzie się **w ratuszu 25 bm.** Również w ratuszu odbędzie się **zebranie plenarne,** na którem **odczytane zostaną protokoły z przebiegu obrad.**

25 bm. wieczór członkowie konferencji **wyjadą specjalnym pociągiem do Krakowa,** gdzie w ciągu 26 bm. **zwiedzą Kraków i Wieliczkę.**

W czasie pobytu w Warszawie **przewidziany jest szereg przyjęć i uroczystości.** M. in. 22 bm. **galowe przedstawienie w Teatrze Wielkim,** a 23 bm. **bankiet w resursie obywatelskiej** wydany przez ministra komunikacji.

W Krakowie ministerstwo komunikacji przyjmować będzie gości śniadaniem w Starym Teatrze. Wieczór **w drodze z Wieliczki do Dziedzic** wydany zostanie **pożegnalny obiad w pociągu** złożonym z wagonów restauracyjnych, wydany przez międzynarodowe Two wagonów restauracyjnych i sypialnych. Z Dziedzic goście rozjadą się do domów.

Przemysł łódzki przeciw podwyżce taryfy kolejowej.

Łódź, 4 października. (*W*) W tych dniach weszła — jak wiadomo — w życie **nowa taryfa kolejowa,** która w poszczególnych pozycjach przewiduje cały szereg **podwyższonych opłat przewozowych.** Taryfa ta wywołała w Łodzi, a zwłaszcza w sferach przemysłowych zastrzeżenia. W pierwszym rzędzie chodzi o podwyżkę **33 proc. przewozu miału węglowego,** którego przemysł łódzki używa **do palenia w swych kotłach.** Następnie podwyższono opłaty za przewóz **gotowych towarów.** Podwyżka ta wynosi 55 proc W związku z tem łódzka Izba przem.-handlowa rozpoczęła w tej sprawie interwencje i w najbliższym czasie wystąpi **do miarodajnych czynników z szeroko umotywowanym memorjałem.**

Frontem ku Wiśle!

Polakożerczy kongres Ostmarken-Vereinu.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Frankfurt n/Odrą, 4 października (fd). W mieście tutejszem uznanem teraz oficjalnie za stolicę wschodnich kresów niemieckich **rozpoczął swe obrady IV kongres Ostmarken-Vereinu przy masowym udziale delegatów z całego pogranicza polskiego i prowincji zachodnich.** Celem zjazdu jest **ponowne gwałtowne zwrócenie uwagi rządu pruskiego i niemieckiego na niemieckie kresy wschodnie i propaganda zaborczych celów nacjonalistycznych.** W przemówieniach z naciskiem zwracano uwagę, że w chwili obecnej **ustało lub conajmniej zmniejszyło się zagrożenie niemczyzny na zachodzie, czyli nad Renem,** a wobec tego cały naród niemiecki winien **baczną swą uwagę zwrócić raczej ku Wiśle,** skoro Ren jest już zabezpieczony.

Wstępem do obrad plenum była **manifestacja „wszechniemieckich kobiet",** gdzie z referatem wystąpiła niejaka **dr. Spohr** i członek sejmu pruskiego adwokat **Doleczych (!)** kreśląc w jaskrawych barwach **rzekome niebezpieczeństwo polskie.**

Z kolei przemawiał znany z Polski v. **Kries** wywodząc, że przez nierozumny traktat wersalski **Niemcy utraciły ważny teren eksploatacji rolniczej i przemysłowej,** a następstwem tego jest **masowa emigracja żywiołu niemieckiego z obszarów wschodnich** i rosnące coraz bardziej roszczenia Polski (?). Usunięcie bezmyślnej (?) granicy wschodniej jest **najwyższym nakazem, który zrozumieć i wykonać (!) musi cały naród niemiecki.**

Przemawiał również w tym duchu **przedstawiciel Gdańska Philipsen, delegaci Śląska Górnego i Pomorza.** Przyjęte przez kongres rezolucje powtarzają m. in. brednię o polskiem szpiegostwie lotniczem, domagają się **cofnięcia obecnie obowiązującej pruskiej ustawy szkolnej, jako szkodliwej,** gdyż dopuszcza ona szkoły mniejszościowe polskie.

Z okazji sprawozdań **wyszło na jaw, że ze strony rządu pruskiego powołano do życia cały aparat „obrony zagrożonej niemczyzny na wschodzie",** składający się z wyższego urzędnika jako komisarza rządowego, któremu w obszarach pogranicznych podlega 37 urzędowych placówek, rozporządzających znacznemi środkami pieniężnemi, prasą i autami.

Walka ze spóźnieniami pociągów.

Warszawa, 4 października. (*PAT*). W związku **z opóźnieniami, jakich doznają niektóre pociągi** na polskich kolejach państwowych. **minister komunikacji** polecił wysłać do **wszystkich dyrekcyj kolejowych** obszerny **okólnik,** w którym zwraca uwagę panów dyrektorów kolei państwowych **na konieczność przeprowadzenia jak najostrzejszej walki z opóźnianiem pociągów.** W tym celu okólnik poleca **pilne śledzenie przyczyn** opóźnień pociągów, i wydanie **odpowiednich zarządzeń,** któreby tym opóźnianiom zapobiegały, specjalnie zaś **na tych linjach, które nie są przeciążone** nadmierną pracą, coby mogło w pewnej mierze usprawiedliwić nieregularność ruchu kolejowego.

—0—

Żelazo nie podrożeje.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października.. *(Wrz.)* W dniu dzisiejszym w min. przem. i handlu odbyła się konferencja z udziałem przedstawicieli *hut żelaznych w sprawie cen żelaza.* Jak wiadomo syndykat hut żelaznych uchwalił podwyżkę cen żelaza z dniem 1 października, uzależniając jednocześnie jej wprowadzenie od stanowiska rządu. Stanowisko rządu w tej sprawie zwracało się przeciw podwyżce ze względu na ewentualny ujemny wpływ na życie gospodarcze. W wyniku dzisiejszej konferencji Syndykat zdecydował **nie wprowadzać w życie podwyżki, ale odroczyć ją aż do** *ponownego przestudjowania* **sprawy.**

—0—

Górnicy śląscy otrzymali 4 proc. podwyżkę zarobków.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Katowice, 4 października (H). W dniu dzisiejszym ogłoszono w Katowicach **wyrok komisji pojednawczej i abitrażowej w sprawie podwyżki płac w przemyśle górniczym.** Wyrok przyznaje **4% podwyżki ogólnej i szereg dodatków wyrównawczych** dla poszczególnych kategoryj robotników górniczych.

Zasypani górnicy kopalni górno-śląskiej wołają o ratunek

Katowice, 4 października. (*H*). Dzisiaj w południe **na kopalni węgla Gieschego w Nikiszowcu zawalił się chodnik i zasypał 5 górników. Jednego z nich Jana Klimczaka żywego wkrótce wydobyto z pod gruzów. Akcja ratunkowa w celu wydobycia pozostałych trwa dalej. Dwóch z nich daje znaki życia.**

Na miejsce wypadku imieniem władz górniczych udał się inż. **Balcer** z Katowic.

—0—

Burzliwa karjera aresztowanego herszta U. O. W.

Lwów, 4 października. (*C*). Odnośnie do podanej przez „Il. Kuryer Codz." **wiadomości o sensacyjnym aresztowaniu we Lwowie organizatora i sprawcy zamachu rewolwerowego na b. Naczelnika państwa Marszałka Piłsudskiego** i woj. lwowskiego **Grabowskiego we wrześniu 1921,** w dniu otwarcia pierwszych Targów Wschodnich, dowiadujemy się **następujących szczegółów:**

Aresztowany Jarosław Czyż był jednym z założycieli U. O. W. i w latach 1920—1921 odgrywał wśród jej członków **kierowniczą rolę.**

Uciekłszy po wrześniowym zamachu Stefana Pedaka zagranicę, przebywał jakiś czas **w Czechosłowacji,** a następnie **został wysłany w ślad za obecnym posłem Undo dr Celewiczem do Ameryki, dla zorganizowania zbiórki pieniężnej na „Powstanie w Polsce".**

Spostrzegłszy, że **emigracja ukraińska odnosi się nieufnie do wysłanników** i nie zebrawszy nawet pieniędzy na powrót do Europy, **wyszukał sobie Czyż zajęcie w redakcji „Narodnej Woli",** w której wkrótce objął **stanowisko naczelnego redaktora.** — Równocześnie zaciągnął się w szeregi **„ukraińskiego robotniczego sojuszu",** którego niebawem został przewódcą. obok również dobrze znanego w kraju **Mirosława Siczyńskiego,** mordercy śp. namiestnika Andrzeja Potockiego.

Do Lwowa przybył Czyż jako delegat pewnej grupy emigrantów ukraińskich, która nie kwapiąc się zbytnio w dostarczaniu funduszów przybyłemu do Ameryki z Berlina w lipcu br. płk. **Konowalcowi,** szefowi U. O. W., **wysłała go dla zbadania istotnych wpływów U. O. W. w kraju,** o których Konowalec opowiadał cuda.

Po przybyciu do Lwowa, zamieszkał Czyż w hotelu „Narodna Hostynycia". przy ul. Kościuszki, **zaopatrzony w dokumenty obywatelstwa amerykańskiego.** Tam też po przeprowadzonj rewizji został aresztowany.

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

Sprawa nadużyć w zakładzie w Studzieńcu przed sądem apelacyjnym.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 października (Mt). Sąd apelacyjny w Warszawie rozważał dziś **głośną sprawę t. zw. „wychowawców"** w **zakładzie wychowawczo-karnym w Studzieńcu.**

Sprawa ta była rozpatrywana przez sąd I. instancji w Warszawie w połowie lutego br. W czasie przewodu sądowego ustalono cały szereg niewątpliwych nadużyć i faktów znęcania się w bestjalski sposób nad wychowankami. W wyniku rozprawy I. instancji, sąd skazał dyrektora Klemensa **Kwaśniewskiego** i Ludwika **Pudowskiego po 1 roku więzienia,** którą to karę na podstawie amnestji zmniejszono do pół roku. Jeden z najbardziej rozbestwionych wychowawców Stefan **Grochał,** skazany został na dwa **lata więzienia i pozbawienie praw. Ponadto siedmiu innych funkcjonarjuszy zakładu zostało skazanych na mniejsze kary. Wszyscy skazani wnieśli apelację. Apelował również urząd prokuratorski.**

Wszyscy skazani w sądzie I. instancji zasiedli na ławie sądu apelacyjnego. Referentem sprawy jest sędzia **Chyczewski, oskarża** wiceprokurator **Goetel,** który oskarżał również w sądzie okr. Osk. **Grochal, Rossowski i Budny** odpowiadają z więzienia, reszta oskarżonych przebywa na wolności aż do czasu uprawomocnienia wyroku. Rozprawie przewodniczy sędzia **Alchimowicz.**

Perfidne wywody inicjatora „sojuszu franc.-niemieckiego"

Berlin, 4 października. (*PAT*). Znany inicjator planów o sojuszu wojskowym niemiecko-francuskim **Arnold Rechberg,** przemysłowiec niemiecki, ogłasza za pośrednictwem Biura Wolffa **oświadczenie wyjaśniające jego zamiary w stosunku do Polski.**

W odpowiedzi na zarzuty, jakoby w planach swoich przewidywał możliwość zgody Francji na zmianę traktatu wersalskiego na **szkodę Polski** Rechberg pisze:

„Od żadnego francuskiego męża stanu **nie oczekiwałem ani też żadnemu nie imputowałem, że zechce poświęcić Polskę".** Koncepcja Rechberga była następująca: „Polska chwilowo znajduje się **między kleszczami bolszewizmu na wschodzie,** będącego **wrogiem wszystkich państw cywilizowanych, a więc i Polski i Niemcami** na zachodzie, które **tak długo nie mogą być przyjacielem Polski dopóki kwestja korytarza pozostanie niezałatwiona.** O ile więc w razie zawarcia **sojuszu niemiecko-francuskiego Polska** zgodziłaby się na **oddanie Niemcom Gdańska i korytarza (!)** i to pod warunkiem uzyskania **wolnego portu w Gdańsku(?)** oraz gwarancji francusko-niemieckich co do wolnej żeglugi na Wiśle i **stabilizacji wszystkich pozostałych granic Polski** — konkluduje Rechberg — to stanowisko Polski i jej kredyt finansowy **nietylko nie doznałby osłabienia (?)** lecz **musiałby wzrosnąć.**

Podkreślano — zaznacza dalej Rechberg — że rozwiązanie korytarza **może być znalezione na drodze innej aniżeli zapomocą wojny.** Tylko pod tym warunkiem **mógłby dojść do skutku sojusz niemiecko-francuski,** tylko w tym wypadku bowiem **wspólna gwarancja francusko-niemiecka mogłaby Polsce dać pełną równowartość za Gdańsk i korytarz pomorski.**

—0—

Mur taryf ochronnych nie wiele pomoże niem. rolnictwu.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Berlin, 4 października. (*Hl*). Na odbywającym się dzisiaj **kongresie partji demokratycznej w Mannchein,** wygłosił obszerne przemówienie minister rolnictwa **Dietrich,** który m. in. poruszył sprawę, omawiając sytuację rolnictwa niemieckiego, **problemy aktualne również ze względu na rokowania o traktat handlowy polsko-niemiecki.**

P. Dietrich stwierdził, że **ciężkiego położenia rolnictwa niemieckiego nie da się poprawić przez podwyżkę taryf celnych.** Istnieją bowiem **obszerne dziedziny produkcji rolnej, na które cła obronne nie mają żadnego wpływu.** Chłopi niemieccy mogli się o tem przekonać w roku obecnym na **cenach żyta,** które **spadły mimo podwyżki taryf stawek celnych.**

Co się tyczy drugiego ważnego działu pordukcji chłopskiej **jak świnie,** to **w tej chwili jest na razie dobra konjunktura na ceny.** Jest to jednak **okres przejściowy. W ostatnich miesiącach stan nierogacizny w Niemczech wzrósł o 3 miljony,** przez co zbliżyła się powoli do tego punktu, w którym **wskutek zbyt wielkiej podaży ceny zaczną spadać.**

W dalszym ciągu swego przemówienia min. Dietrich potwierdził, że **rolnicy niemieccy znajdują się przeważnie w obozie antyrepublikańskim.** Jest to **fałszywe stanowisko** polityczne, gdyż interesy, zwłaszcza drobnych rolników wymagają **ścisłego współdziałania z demokracją mieszczańską. Tylko bowiem w ten sposób** uda się **ochronić rolnictwo i stan mieszczański przed dostaniem się między dwa wielkie kamienie młyńskie,** jakiemi są **zorganizowani socjalistyczni robotnicy** z jednej strony i **wielki kapitał z drugiej strony.**

Na Śląsku niemieckim wykryto magazyn broni hittlerowców.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Berlin, 4 października. (*Hl*). Jak donoszą z **Wrocławia, akcja tamtejszej policji przeciwko bojówkom narodowo-socjalistycznym,** czyni w dalszym ciągu **poważne postępy.**

W dniu dzisiejszym **udało się wykryć magazyn broni w miejscowości Wüstegiersdorf.** Policja znalazła tam około **dwóch granatów ręcznych, 50 rewolwerów i znaczną ilość amunicji.**

W miejscowości **Schweidnitz,** (Świdnica), w której mieściła się właśnie **główna komenda bojówek nacjonalistycznych,** doszło do **wielkiej utarczki między żywiołami skrajnie prawicowymi a komunistami.** Naprężona sytuacja w tej miejscowości spowodowała, że prezydent rejencji polecił **obsadzić miejscowość silnym oddziałem policji.**

—0—

Krwawy bunt więźniów w Ameryce.

Wojsko prowadzi regularne oblężenie. — Straszliwe sceny.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Nowy Jork, 4 października. (*ch*). **Z Canjon City w stanie Colorado** donoszą, że w **tamtejszem więzieniu państwowem wybuchł bunt.**

Więźniowie **opanowali arsenał, zabijając trzech strażników. Więzienie znajduje się w ich ręku.**

Celem stłumienia buntu **wysłano oddział artylerji.** Wedle innej wiadomości **wysłano z Denver także samoloty z bombami łzawiącemi i karabinami maszynowymi.**

Wedle dalszych wiadomości, **w bitwie ze zbuntowanymi więźniami** w Canion City **zginęło dotychczas szesnaście osób.** Między zabitymi znajduje się **pięciu strażników.**

Stu pięćdziesięciu więźniów zabarykadowało się w jednym budynku, podpaliwszy poprzednio dwa inne. Piechota i artylerja regularnie oblęga więzienie.

Więźniowie postawili ultimatum, żądając trzech samochodów ciężarowych, na których **chcą odjechać. Jako zakładników uwięzili dziesięciu strażników.** Więźniowie oświadczyli, że ich **zabiorą z sobą na odległość strzału armatniego.**

Ultimatum **spotkało się z odmową. Więźniowie odparli kilka ataków** oblęgających. **Czterech strażników wywlekli na mur i w oczach oblęgających strącili ich nadół.** Wszyscy czterej **ponieśli śmierć** na miejscu.

Dowództwo wojsk oblęgających **zamierza wysadzić w powietrze więzienie w sobotę o świcie,** jeżeli się więźniowie nie podddadzą.

Saperzy już wysadzili gmach więzienia w powietrze.

Nowy Jork, 4 października. (*ch*). Jak ostatnio donoszą, **oddziały wojsk, oblęgające więzienie w Canion City, wysadziły je wcześniej w powietrze, niż pierwotnie przypuszczano.**

Patrole saperskie wysadziły obsadzoną przez więźniów część więzienia wczesnym rankiem. Następnie wojsko obsadziło ruiny i dokładnie je przeglądnęło. Wysadzenie nastąpiło **po otrzymaniu wiadomości, że ostatni zakładnicy zostali zamordowani.**

Projekt zupełnego rozbrojenia w Danji.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Kopenhaga, 4 października (S). **Duński minister wojny Rasmussen przedłożył wczoraj parlamentowi duńskiemu projekt rozbrojenia armji i marynarki. Armja ma być zamieniona na korpus policyjny, marynarka zaś służyć tylko do pilnowania neutralności Danji i dozorowania rybołostwa. Wszystkie twierdze mają być zniszczone.**

Także mają być zniesione prywatne organizacje wojskowe.

Powszechna służba wojskowa ma być zniesiona. W ten sposób spodziewa się Rasmussen, **że zredukuje budżet wojskowy,** który wynosi dotychczas **60 milj. koron duńskich na 10 milj. koron.**

—0—

Shearer oskarża Anglję o uprawianie szpiegostwa w Ameryce.

Ze względu na grożący skandal i przyjazd Mac Donalda, śledztwo przerwano

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Waszyngton, 4 października. (*fd*) **W komisji śledczej senatu zeznawał wczoraj Shearer w sposób rewelacyjny.**

Przedłożył on mianowicie **rzekomy tajny dokument angielski, pochodzący z biura angielskiej centrali szpiegowskiej w Ameryce,** a podpisany przez niejakiego **Williama Weissmana,** który **obecnie** pracuje w pewnym nowojorskim banku. Dokument ten dostał się w swoim czasie **do rąk sen.** amer. **Reeda** (Missourt) **i spowodował jego ostre wystąpienie w sprawie konieczności budowy nowych pancerników amerykańskich w liczbie 15.**

Dalej zeznał Shearer, że **„New Jork Times" zwalczający politykę flotową Ameryki pracuje przeważnie kapitałem angielskim** i że jego redaktor naczelny **Burchell jest rodowitym Anglikiem.** Pismo to **prowadzi również w Ameryce szpiegowską robotę na rzecz Anglji(?),** a m. in. genewski korespondent tegoż dziennika otrzymał w swoim czasie polecenie szczegółowego zbadania, **jaką drogą będzie Shearer wracać z Genewy..** Gdyby mianowicie wracał **przez kanał Suezki, władze angielskie miały polecenie aresztować go na statku i unieszkodliwić,** jako tego, który zdemaskował tajne zabiegi propagandy angielskiej.

Prawdopodobnie z powodu tych rewelacyj komisja śledcza senatu otrzymała **poufną wskazówkę** w sprawie zawieszenia na razie dalszego dochodzenia, a to z powodu, że parostatek **„Berengaria",** na pokładzie którego znajduje się Mac Donald **zbliża się właśnie do lądu amerykańskiego.** Jest więc ze wszech miar pożądanem na czas pobytu tego gościa **niedopuścić do jawnego skandalu.**

Jeszcze jedna specjalność Shearera.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Waszyngton, 4 października. (fd). Znany właściciel koncernu dziennikarskiego **Hearst ogłasza,** że stojący dzisiaj pod zarzutem przekupnej propagandy przeciw rozbrojeniu **Shearer, długi czas pozostawał także w służbie dzienników Hearsta,** prowadził osobny dział **propagandy przeciw przystąpieniu Ameryki do Ligi Narodów i Trybunału rozjemczego,** co Hearst uważa za jedynie właściwe stanowisko.

Niemniej sensacyjnie brzmi dzisiejsze **doniesienie z Londynu o oświadczeniu gen. Franka Percy Croziera,** złożonem na ręce amerykańskiego ambasadora w Londynie gen. **Davesa.** Oświadczenie to brzmi mianowicie w ten sposób, *że* **w r. 1927 pewna osobistość podająca się za Shermana, ofiarowała gen. Crozierowi znaczne sumy pieniężne za wystąpienie z wnioskami i propagandą w kierunku zmniejszenia angielskich zbrojeń na lądzie i morzu.** Gen. Crozier na podstawie fotografji stwierdza z całą pewnością, **że rzekomym Shermanem był właśnie** agent amerykańskich stoczni **Shearer.**

Salwami armatniemi powitała Ameryka Mac Donalda.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Nowy Jork, 4 października (*Lk*). Parowiec pośpieszny **„Berengaria", na pokładzie którego znajduje się premjer angielski Mac Donald przybił dzisiaj rano o godz** 7 (czasu ameryk.) **do portu stacji kwarantannowej.**

Natychmiast po przybyciu „Berengarji" **do portu nowojorskiego,** sekretarz stanu **Stimson wraz z dygnitarzami rządowymi i miejskimi, wyjechali na statku „Macom" na powitanie** angielskiego premjera i celem **odprowadzenia go do miejsca lądowania.**

Lądowanie odbyło się bardzo uroczyście. Wśród salw armtanich i owacyjnych okrzyków tłumnie zgromadzonej publiczności, samochód premjera skierował się przez Broadwya do ratusza, gdzie **rada miejska** z nadburmistrzem **Walkerem** na czele dokonała **uroczystego przyjęcia polityka angielskiego i jego córki.**

W wielkiej sali ratuszowej, po dłuższem przemówieniu, **Walker wręczył Mac Donaldowi dokument obywatelstwa honorowego miasta Nowego Jorku,** poczem odbyły się **tradycyjne uroczystością,** związane z nadaniem obywatelstwa honorowego.

Po zakończeniu uroczystości, premjer w towarzystwie sekretarza stanu Stimsona i ambasadora angielskiego w Nowym Jorku udał się na dworzec pensylwański, **skąd odjechał do Waszyngtonu.**

Omal nie wypadek.

W chwili, gdy Mac Donald opuszczał „Berengarję" i przez specjalny most wiszący udał się na pokład statku „Macom", doszło nieomal do nieszczęśliwego wypadku.

Mianowicie **jedna z głównych lin, podtrzymujących most** wiszący, **zerwała się i wydawało się, iż most nie wytrzyma ciężaru** stojących na nim osób **i runie do wody.**

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności jednak, reszta lin była dostatecznie silna, aby zapobiec zerwaniu się mostu, tak że przejście z jednego statku na drugi odbyło się bez żadnego wypadku.

Minister Curtius tymczasowym zastępcą śp. dra Stresemanna.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Berlin, 4 października (*Hl*). **Urzędowo komunikują,** że prez. **Hindenburg na propozycję kanclerza powierzył tymczasowe kierownictwo niem. urzędu spraw zagranicznych min. gospodarstwa Curtiusowi.**

Powyższy komunikta **zaskoczył tut. sfery polityczne. Naogół spodziewano się, iż w okresie przejściowym** aż do pogrzebu min. Stresemanna **keirownictwo polityki zagranicznej obejmie sam knaclerz Mueller** i niewiadomo, **czy zły stan zdrowia kanclerza,** czy **względy partyjno-polityczne** zadecydowały, że funkcję tę powierzono min. Curtiusowi.

Jak wiadomo, min. **Curtius jest towarzyszem partyjnym zmarłego min. Stresemanna** i dlatego **bardzo prawdopodobnem** wydaje się **przypuszczenie, że chciano niemieckiej partji ludowej narazie zagwarantować dalszy stan posiadania tej teki.**

Mimo tego **zdaje się nie ulegać wątpliwości, iż śmierć dra Stresemanna spowoduje daleko idącą rekonstrukcję gabinetu pod względem personalnym.**

Dr Curtius, tymczasowy kierownik niemieckiego urzędu spraw zagranicznych, **był nie tylko towarzyszem partyjnym, ale także bliskim współpracownikiem zmarłego ministra Stresemanna** i brał bardzo żywy udział, zwłaszcza w rokowaniach na konferencji haskiej.

Spór o tekę spraw zagranicznych.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Berlin, 4 października (*Lk*). Prasa berlińska w wydaniahc popołudniowych żywo **komentuje** naznaczenie **dra Curtiusa.**

„Vossische Zeitung" jest zdania, iż **przyczyną wyboru Curtiusa** był fakt, iż minister Curtius był **jednym z najbliższych współpracowników Stresemanna. Ścisła ta współpraca nie była spowodowana jedynie jednakową przynależnością partyjną.** — Stresemann widział w swoim przyjacielu i koledze-ministrze **nader trzeźwo patrzącą i dokładnie znającą mechanizm gospodarki światowej osobistość,** z którą zawsze **omawiał szczegółowo wszystkie swe zamiary zewnętrzno-polityczne.** Między nimi istniało **niczem nie zmącone porozumienia również co do dróg, prwadzących przyszłość i Stresemann sam życzył sobie dra Curtiusa za swego zastępcę.**

Dr Curtius, który **brał udział w konferencji haskiej,** będzie niewątpliwie w fazie końcowej w Hadze **najwierniejszym wykonawcą ostatnich zamiarów Stresemanna.**

„Berliner Tageblatt" pisze: **„Jak długo obecne prowizorjum będzie trwało** i jaki stan definitywny ostatecznie nastąpi, **trudno jest w obecnej chwili przewidzieć.** Odpowiedź na to pytanie będzie **prawie nieodłączną** od odpowiedzi **na inną kwestję,** mianowicie **gruntowną przemianę rządu w związku z zagadnieniem reformy finansowej.** W każdym razie pewnem jest, iż z wszystkich dotychczas wymienionych kandydatów na stałego następcę zmarłego ministra spraw zagranicznych **najwięcej realnych widoków posiada ambasador w Paryżu von Hoesch".**

Również **„Nachtausgabe"** zajmuje się **kwestją ostatecznego obsadzenia** tego pod niejednym względem odpowiedzialnego stanowiska. Będzie ona **bardzo trudna przed rokowaniami nad planem genewskim.** Mimo, iż **stronnictwa centrowe i socjaliści** usiłują za **wszelką cenę zdobyć tekę tę dla siebie, można dra Curtiusa uważać już teraz za definitywnego następcę Stresemann,** gdyż, zdaje się, iż **niemiecka partja ludowa w każdym razie będzie się domagała dwóch tek w gabinecie i nie zrezygnuje bez ostrej walki z ministerstwa spraw zagranicznych.** Wszystkie te okoliczności wskazują na to, iż **mogłby dojść do poważnych tarć między partjami rządowemi,** jeżeli obsadzenie stanowiska ministra spraw zagranicznych miałoby nastąpić w najbliższych miesiącach.

Żałoba w Locarno.

Locarno, 4 października. (Lk). **Na gmachu, w którym odbywała się konferencja locarneńska zawieszono** z powodu zgonu ś. p. dra Stresemanna **sztandar żałobny. Krzesło, na którym zmarły** niemiecki minister spraw zagranicznych **siedział podczas podpisywania paktu locarneńskiego, obite zostało czarnym kirem.**

Pogrzeb bez honorów wojskowych

Berlin, 4 października. (*Hl*). **W pogrzebie zmarłego min. Stresemanna weźmie osobiście udział** prez. Rzeszy **Hindenburg,** który **postępować będzie pieszo za trumną** od gmachu Reichstagu aż do swego pałacu, obok którego przejdzie kondukt.

W pogrzebie wezmą również udział **wszyscy ministrowie Rzeszy oraz krajów związkowych.**

Uroczystość Reichstagu potrwa około godziny. **Mowę pożegnalną na stopniach gmachu Reichstagu** wygłosi towarzysz partyjny wiceprez Reichstagu **von Kardorff.**

Pewnego rodzaju **niespodziankę** stanowi **rozstrzygnięcie prez. Hindenburga,** iż w kondukcie pogrzebowym **nie weźmie udziału kompanja wojskowa.**

Decyzja umotywowana została tem, że **tylko Głowie Państwa należą się honory wojskowe.**

Jak wiadomo, **od tej zasady uczyniono wyjątek, w czasie pogrzebu Rathenaua,** który zginął z rąk mordercy w czasie wykonywania swoich funkcyj urzędowych.

Przeczucie Mac Donalda.

Berlin, 4 października (fd). Pisma podają z Waszyngtonu, że znajdujący się na pokładzie „Berengarii" w podróży do Ameryki premier angielski **Mac Donald** na wiadomość o śmierci dr. Stresemana oświadczył, iż **pozyskał w nim przyjaciela,** przyczem nadmienił, że **żegnając się z nim w Genewie miał przeczucie, iż spotkanie to jest ostatniem w tem życiu.**

Zamach na sekretarza prezydenta Argentyny.

(Telegram własny „Il Kuryera Codziennego")

Buenos Aires, 4 października. Sekretarz prezydenta Argentyny **Irigoyen** nazwiskiem **Karasco** został zamordowany w swojem mieszkaniu. Sprawcy **znikli bez śladu.** Mord zdaje się mieć **tło polityczne,** ponieważ osoba prezydenta Irigoyen jest przedmiotem **zaciekłych walk partyjnych.**

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

Litwinow zadowolony z porozumienia z Hendersonem.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Moskwa, 4 października. *(ch)* **W wywiadzie,** udzielonym przedstawicielowi sowieckiej agencji prasowej wyraził komisarz ludowy **Litwinow zadowolenie z powodu pomyślnego zakończenia rokowań Dowgalewskiego z Hendersonem.**

Litwinow wskazał na to, że **treść podpisanego protokółu zupełnie odpowiada stanowisku rządu Sowietów** w tej sprawie.

„Opracownay i podpisany w Londynie protokół — oświadczył Litwinow — **jest ustaleniem procedury,** która **będzie zastosowana przy omawianiu spraw spornych,** co nastąpi **po zupełnem podjęcin normalnych stosunków i wymianie ambasadorów.** Także **spis dalszych spraw, podlegających omówieniu, nie zawiera nic nowego,** bo takie same sprawy **były już przedmiotem rokowań obu rządów w roku 1924** i zostały już nawet do **pewnego stopnia rozwiązane w układzie, podpisanym wtedy przez Mac Donalda, a odrzuconym potem przez rząd konscerwatywny.**

„Uważamy za **celowe** — oświadczył Litwinow dalej — by **rozważanie wszystkich spraw rozpoczęło się od zajęcia stanowiska wobec umowy z roku 1924 w jej całości albo względem poszczególnych części** i dlatego tę sprawę **pozostawiliśmy na czele listy.** Stosownie do protokółu **zobowiązał się Henderson zgłosić natychmiast po zwołaniu sesji parlamentu w dniu 29 października wniosek o natychmiastowe podjęcie normalnych stosunków i wymianę ambasadorów.**

W wielkiej mierze **uwzględniliśmy propozycje rządu angielskiego, o ile nie naruszały naszego zasadniczego stanowiska.** Nie pozostaje nam teraz nic innego, jak tylko **czekać na dalsze kroki rządu angielskiego** w myśl jego powtórnych oświadczeń i stosownie do protokółu, podpisanego przez przedstawiciela unji sowieckiej i Anglji.

I w Holandji nie chcą Trockiego.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Amsterdam, 4 października *(Hl)* Na pytanie przewodniczącego klubu narodowo-socjalistycznego Stanów generalnych **oświadczył minister sprawiedliwości i minister spraw zagranicznych, że Trocki zwracał się do rządu holenderskiego z prośbą o udzielenie mu zezwolenia na przyjazd.**

Rząd holenderski *prośbę tę odrzucił,* ponieważ pobyt Trockiego w Holandji nastręczyłby rządowi holenderskiemu **zbyt wiele trudności.**

Echa skandalu w ambasadzie sowieckiej w Paryżu.

Paryż. *(PAT.)* Paryski oddział agencji „Tass" komunikuje, **iż ambasada sowiecka zawiadomiła wczoraj urzędowo ministerstwo spraw zagranicznych, iż Biesiedowski został zawieszony w swoich funkcjach**

Przyjazd Dowgalewskiego do Paryża został **przyspieszony.** Otrzymał on **telegram z wezwaniem od komisarjatu spraw zagranicznych do natychmiastowego** przyjazdu **z Londynu** celem zlikwidowania skandalu, kompromitującego Sowiety

Ryga, 4 października. *(Hr.)* Dzisiaj **nad Rygą przeleciały dwa samoloty sowieckie w drodze do Paryża, wiozące wybitnych przedstawicieli komisarjatu spraw zagranicznych** Sowietów w związku z zajściem w poselstwie sowieckiem w Paryżu.

Między wojskami chińskiemi a sowieckiemi przyszło do gwałtownej walki.

Wiedeń, *(PAT)*. Donoszą **z Szanghaju. Między wojskami sowieckiemi a chińskiemi** przyszło **w pobliżu Mandżurji do gwałtownych walk.** Po obu stronach są **ciężkie straty.**

W kołach neutralnych sądzą, że **polityka moskiewska zmierza widocznie do tego, by gubernatora Mandżurji** Czang Hsulianga **odciągnąć od rządu nankińskiego.** Centralny rząd w Nankinie **śledzi bacznie te usiłowania.**

Powstanie gen. Czang **Kwei Fai przybiera coraz większe rozmiary. W pochodzie** na Kanton wzrosła jego armja **do 60.000 żołnierzy.** Jak słychać, **pragnie Czang Kwei Fai proklamować w Kantonie rząd lewego skrzydła Kuomintargu.** Straż przednia tej armji dotarła do miasta **Paozin,** nie natrafiając na poważny opór.

—0—

Poprawa rynku pieniężnego w Europie.

Wiedeń, *(PAT)*. Dzienniki wiedeńskie omawiając **spadek kursów na giełdzie nowojorskiej** podają **w pierwszej linji jako przyczynę znaczny wzrost kredytów giełdowych w miesiącu wrześniu b. r.**

Procent od pieniądza dziennego ustalony został na 6, nie mógł jednak osiągnąć poprawy w ciągu dzisiejszej giełdy.

Stopa procentowa 6 od pieniądza dziennego **miała ten skutek, że podaż kredytów dolarowych wzrosła znacznie zagranicą.**

W Berlinie ofiarują kredyty dolarowe po 6, we Wiedniu po 6 i pół proc. Jak donszą z Londynu, **wzrosła i tam również podaż kredytów dolarowych** w sposób niezwykły.

W związku z tem nastąpiła **poprawa rynku pieniężnego.** Skutki jej nie dazą się obecnie przedzieć.

—0—

Herbert Samuel kandydatem na komisarza w Palestynie?

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Londyn, 4 października. *(Hl)* „Daily News" donoszą, **że sir Herbert Samuel w najbliższym czasie rezygnuje ze stanowiska przewodniczącego organzacji liberalnej,** które piastuje od 1927 r.

Przyczyną tego ma być **zamierzony powrót sir Herberta Samuela na stanowisko wysokiego komisarza w Palestynie.**

Jak dodaje dziennik, tego rodzaju nominacja **byłaby tylko wyzwanie pod adresem Arabów i doprowaziłaby** napewno do ciężkich konfliktów.

—0—

Rozprawa przeciw zbirom opolskim.

Katowice, 4 października. *(PAT)*. Dnia 7 października b. r. **rozpocznie się w Opolu proces przeciwko 20-stu oskarżonym o pobicie w dniu 25 kwietnia b. r. po przedstawieniu „Halki" katowickiego zespołu operowego.** rozprawa patrwa **prawdopodobnie trzy dni.**

Z Katowic wyjeżdża do Opola w charakterze **świadków i poszkodowanych 87 osób,** którzy wówczas odnieśli uszkodzenia cielesne. M. in. **soliści, członkowie chóru, baletu i orkiestry.**

Proces budzi tu wielkie zainteresowanie ze względu na **rozgłos, jakiego w swoim czasie nabrała sprawa pobicia artystów.**

—0—

Dalsze skandaliczne szczegóły w procesie litewskiego prałata.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Kowno, 4 października. *(Hr)*. Wczorajszy dzień w procesie księdza prałata **Olszauskausa przyniósł sensacyjne zeznania córki zabitej, Heleny Krasowskiej,** która złożyła zeznania **wielce niekorzystne dla oskarżonego.**

Opowiąda ona o **częstych wizytach ks. Olszauskausa w domu jej matki, o przykrościach, jakich doznawała ze strony oskarżonego.**

Na zapytanie oskarżonego, **czy uważa go za zabójcę matki** — Krasowska odpowiedziała: **„Tak, jest, pan jest zabójcą mojej matki".**

Następnie mówiła o **wywiezieniu do Ameryki brata jej Ryszarda** przez **ks. Olszauskausa.** W Ameryce Ryszard będący **naturalnym synem ks. Olszauskausa, zginął w tajemniczy sposób.**

Z kolei zeznawał drugi syn zabitej, 16-letni, który również **wskazywał na ks. Olszauskausa, jako azbójcę swej matki.**

Sensację wywołało następnie **zeznanie probosza Plundzian,** u którego w drodze z Birsztejn po dokonaniu morderstwa zatrzymał się ks. prałat Olszauskaus. Zeznał on, że **znalazł prałata Olszauskausa w stanie niezwykle wzburzonym. Na twarzy i rękach jego widniały ślady podrapań.**

Dalej składała zeznania ekspertyza **lekarska, która stwierdziła, że śmierć Ustjanowskiej poprzedziła zacięta jej walka z mordercą.** (Patrz artykuł na str. 3-ciej. — Red.).

Waldemaras pozbawiony ochrony osobistej.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Kowno, 4 października. *(Hr)*. Prezydent **Smetona zarządził cofnięcie ochrony osobistej Waldemarasa.** Wszyscy **adjutanci zostali przeniesieni** na inne stanowisko. **Waldemarasa otacza stale grupa studentów,** która stanowi jego ochronę osobistą.

Miljardowe malwersacje w rumuńskich ministerstwach.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Bukareszt, 4 października *(Rg)*. Przed pewnym czasem **wykryto w ministerstwie rolnictwa i w min. oświaty wielkie malwersacje. Dochodzenia** w tej sprawie zostały **obecnie ukończone.** Ustalono, że **wysokość malwersacyj w min. rolnictwa** wynosiła **około 2 miljardy lei, w min. oświaty 200 miljonów lei.**

—0—

Straszna śmierć oszusta.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Paryż, 4 października. *(rg)*. Niejaki **Gryvallet** w Paryżu otrzymał dziś anonimowy list z zawiadomieniem, że znany **oszust Passal,** który występował pod nazwiskiem markiza Champaubert **padł ofiarą strasznej zemsty,** mianowicie **29 września w lesie koło Vernay został żywcem zakopany w ziemi.** Do listu był dołączony **szkic okolicy, w której miano dokonać tego czynu.**

Gryvallet zaniósł tajemniczy list na policję, która udała się na miejsce, oznaczone planem. Po krótkich poszukiwaniach **znaleziono w ziemi trumnę drewnianą,** sporządzoną ze skrzyni, w której **znajdowały się zwłoki Passala, ubrane tylko w nocną koszulę.** Pod głową zmarłego znaleziono zwinięte jego spodnie. Trumna miała 130 cm. długości i 30 cm. wysokości. Trumna była połączona z powierzchnią ziemi rurą gumową, tak, że prawdopodobnie Passal zmarł nie z uduszenia lecz z głodu.

Również matka Passala otrzymała anonimowy list, zawiadamiający ją o **wyroku śmierci na syna.** Do listu był dołączony kwit przechowalni bagażu jednego z dworców kolejowych. Po przedstawieniu kwitu odebrano z przechowalni **kufer zawierający rzeczy Passala.**

Afera ta przedstawia się **niezwykle tajemniczo.** Niedawno redakcja „Matina" otrzymała **komunikat z prośbą o opublikowanie, podpisany** przez tajemniczy związek **„Rycerzy tennisu".** Komunikat stwierdził, że osoby z najwyższej arystokracji francuskiej **nie mogą cierpieć hochsztaplerstwa pewnych oszustów,** którzy podszywają się pod arystokratyczne nazwiska i dopuszczają się przytem oszustw, **postanowiły zawiązać ligę, celem karania tych hochsztaplerów.** List był pisany **kiepską francuszczyzną** i uważany był w redakcji za żart.

Passal należał do **najsprytniejszych oszustów ostatnich czasów.** Przybrawszy sobie arystokratyczne nazwisko, dopuszczał się **oszustw na wielką skalę.** W roku 1924 powinęła mu się noga. Nabył on starożytny zamek w pobliżu Dinart i pod pozorem kupienia kolji perlowej dla swej żony, **sprowadził tam największych paryskich jubilerów.** — W czasie próby sprowadzenia jubilerów do sali, gdzie zamierzał ich zachloroformować i obrabować, **został zdemaskowany i aresztowany.** W rezultacie skazano go **na 5 lat więzienia, które niedawno opuścił.** Policja przypuszcza, że mordercami Passala były osoby **oszukane przez niego.**

—0—

Koniec hegemonji serbskiej w Jugosławji.

Belgrad, 4 października (fd). W uzupełnieniu doniesienia o **zmianie urzędowej nazwy królestwa jugosłowiańskiego** podają następujące **dalsze szczegóły:**

Całe państwo otrzyma nowy podział administracyjny i składać się będzie z **9 banatów Lublana, Zagrzeb, Banialuka, Spalato, Sarajewo, Cetynia, Nowy Sad, Nisz, Usküb.**

Zasadą nowej administracji będzie decentralizacja, w większości spraw rozstrzygać będzie ban, jako ostateczna instancja.

Zarządzeniem tem **król serbski chce położyć kres zarzutom jakoby istniała jakakolwiek hegemonia Serbji nad innemi dzielnicami.** Podział nowy **uwzględnienia tradycję historyczną poszczególnych dzielnic kraju.** W związku z powyższemi zarządzeniami zapowiedziane są **znaczne zmiany na stanowiskach naczelnych.**

Wiedeń, *(PAT)*. Donoszą **z Belgradu.** Na posiedzeniu Rady ministrów **oświadczył** prezydent ministrów **gen. Żiwkowicz, że nowy podział państwa** przyniesie **wielkie korzyści administracji i odciąży finanse państwa.**

Przy ustalaniu granic nowych banatów uwzględniono przedewszystkiem **naturalne granice geograficzne,** jakoteż **ułatwienie komunikacji.**

W ten sposób **uzyskano pełną jedność państwową i narodową i urzeczywistniono przez to symboliczne idee pełnego równouprawnienia Jugosłowian,** t. zn. Serbów, Chorwatów i Słoweńców.

Ustawę przyjęto z zadowoleniem.

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Belgrad, 4 października *(Rg)*. **Ustawa o przemianowaniu nazwy państwa i o nowym podziale administracyjnym** kraju była **dla ludności zupełną niespodzianką** i wywołała **powszechne zadowolenie.**

Dzienniki wskazują w swoich komentarzach, że **nie tylko pojęcia Serbji, Chorwacji i Slawonji,** ale również **pojęcie Bośni i Hercogowiny zniknęły raz na zawsze.** Obecnie istnieje już **tylko jednolite państwo jugosłowiańskie i jeden naród jugosłowiański,** którego jednolitość uwidacznia się już w samej nazwie.

Tragiczna podróż poślubna

(Telegram własny „Il. Kuryera Codziennego")

Kassel, 4 października *(Lk)*. W piątek przed południem odbył się **w kościele wsi Kirchhain ślub syna ziemianina, 23-letniego Fryderyka Albrechta.**

Bezpośrednio po ceremonji ślubnej para nowożeńców na motocyklu z przyczepką udała się w drogę do domu.

Na szosie frankfurckiej **nagle motocykl w pełnej szybkości,** z niewiadomej przyczyny, **zboczył z drogi i wjechał na przydrożne pole, prosto pod przejeżdżający tam pług motorowy.**

Wskutek zderzenia, zbiornik benzynowy motocyklu eksplodował. Ciało Albrechta zostało dosłownie rozerwane na kawałki. Zaś młoda jego żona wyrzucona została z przyczepki pod ostrza **pługu i doszczętnie zmiażdżona.** Śmierć obojga nastąpiła niemal równocześnie.

Kronika telegraficzna.

(J). **MIN. ZALESKI PRZYJĄŁ NOWO-AKREDYTOWANEGO POSŁA RUMUŃSKIEGO W WARSZAWIE P. CRETEANU** oraz sekretarza generalnego Unji międzyparlamentarnej imperjum brytyjskiego p. Hovar Degville.

(AJ). **ZASTĘPCA DYR. DEP. PIENIĘŻNEGO MIN. SKARBU P. BRONISZEWSKI** wyjechał do Paryża w sprawach Banku.

(AJ). **POSEŁ POLSKI W RYDZE P. ARCISZEWSKI,** który przybył do Warszawy w przejeździe z Genewy, wyjeżdża do Rygi na placówkę w dniu 7 bm.

(Mt). **NOWY DYR. DEP. SAMORZĄD. W MIN. SPRAW WEWN. DR DUCH** złożył wizytę prez. miasta Warszawy inż. Słomińskiemu i odbył z nim konferencję w bieżących sprawach stolicy.

NOMINACJE W ETACIE MIN. W. R. I O. P. — Prezydent Rzplitej postanowieniem z dnia 2 b. m. mianował prof. nadzwyczajnego politechniki lwowskiej dra Witolda Staniewicza prof. zwyczajnym ekonomiki rolniczej na satudjum rolniczem przy wydz. matematyczno-przyrodniczym Uniw. Stefana Batorego w Wilnie, oraz docenta Uniw. Jag. w Krakowie dra Ludwika Kolankowskiego prof. zwyczajnym historji Polski i Litwy na wydz. humanistycznym Uniw. Stefana Batorego w Wilnie.

(AJ). **KURATOR POMORSKIEGO OKR. SZKOLNEGO P. SZWEMIG USTĄPIĆ MA** z dotychczas zajmowanego stanowiska.

(PAT). **POLSKI MONOPOL TYTONIOWY OTRZYMAŁ ZŁOTY MEDAL W SALONIKACH.** Jury międzynarodowych targów w Salonikach przyznało złoty medal z dyplomem wyrobom polskich monopolów państwowych.

(PAT). **VENIZELOS W BUDAPESZCIE.** W piątek o godz. 9.30 przybył tu z Pragi grecki prezes Rady ministrów Venizelos.

(Rg). **BUZDUGAN POWAŻNIE CHORY.** Stan zdrowia członka Rady regencyjnej Buzdugana dziś popołudniu znowu się pogorszył. W związku z chorobą regenta, premjer Manju powołał do Bukaresztu min. Titulescu, który obecnie bawi w Paryżu, jako przedstawiciel Rumunji przy rokowaniach reparacyjnych.

(Lk). **FRANCUSKI STATEK ZATONĄŁ W KANALE LA MANCHE.** Holownik niemiecki „Max Behrendt" donosi drogą iskrową, iż zaholowany przez niego francuski statek-bagrownik, znajdujący się w drodze z Le Havre do Portu Said, utonął ubiegłej nocy podczas burzy w Kanale La Manche. Załodze holownika mimo 8-godzinnych intensywnych poszukiwań nie udało się znaleźć ani jednego z pięciu rozbitków bagrownika, wobec czego należy liczyć się z ich niechybną śmiercią.

(AJ). **POSZUKIWANIA ZA COSTESEM I BELLONTEM.** Władze sowieckie wydały telegraficzne polecenie wszystkim sybirskim oddziałom „Awjochimu", rozpocząć poszukiwania lotników francuskich Costesa i Bellonte, zabłąkanych w tajdze syberyjskiej. Za odnalezienie lotników wyznaczona jest nagroda.

(PAT) **KATASTROFA KOLEJOWA W ANGLJI.** Wczoraj wczesnym rankiem w odległości kilku mil od Londynu nastąpiło zderzenie ekspresu Londyn Cambridge z pociągiem towarowym Lokomotywa ekspresu wywróciła się, przyczem mechanik odniósł rany. Siedmiu pasażerów rannych umieszczono w szpitalu. Kilka wagonów pociągu towaroewgo uległo zniszczeniu.

Kurjer radjowy.

Program stacyj radjofonicznych

na niedzielę, dnia 6 października 1929 r.

Kraków (318) Godz. 10.15: Nabożeństwo z katedry poznańskiej, godz. 11.56: Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej i kom. meteor., godz. 12.10: Poranek symfoniczny z Warszawy, godz. 14: Pogadanka dla rolników: Inż. St. Łachwa: „Znaczenie doświadczeń nawozowych w gospodarstwie rolnem", godz. 14.20: Transm. muzyki z Warszawy, godz. 14.30: Odczyt: „Ziemniaki a ich uprawa w Polsce" — wygł. dr K. Rouppert, godz. 14.50: Transm. muzyki z Warszawy, godz. 15: Dr W. Płoskim, asyst. U. J. „Kronika rolnicza", godz. 15.20: Transm. muzyki z Warszawy, godz. 17.15: Odczyt „Co zrobiła L. O. P. P. — zadania i cele" — wygł. kpt. dr K. Michalik, godz. 17.40: Transm. koncertu z Warzawy, godz. 19: Rozmaitości, komunikaty, godz. 19.15: „Wieczór poezji i prozy" — M. Wojtaszewski, Z. Leśnodorski, St. Kaszycki, T. Kowalczyk, Wł. Mihal, godz. 19.55: Program na dzień następny, godz. 19.58: Sygnał czasu, godz. 20: Transm. słuchowiska z Wilna, godz. 20.30: Koncert. Ludowa muzyka polska. Wykonawcy: Chór mieszany Tow. muz. oraz Chór męski P. R. pod kier. B. Wallek Walewskiego, p. Elza Sękarówna (sopran), godz. 22. Transm. odczytu i kom. z Warszawy, godz. 23: Transm. muzyki tanecznej z Warszawy.

Warszawa (1411.7) Godz. 10.15: Nabożeństwo z katedry pozn., godz. 11.56: Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie, kom. meteor., godz. 12.10: Poranek symfoniczny z Filharmonji, poświęcony twórczości M. Karłowicza. Wyk.: Orkiestra Filharm. Warsz. pod dyr. J. Ozimińskiego i Eug. Umińska-Jaworska (skrzypce), godz. 14: „Unifikacja organizacyj rolniczych" — dyr. Tad. Niedzielski, godz. 14.20: „Szumią jodły" arja z op. „Halka" — odśpiewa p. M. Janowski, godz. 14.30: „Rozmowa o pracy krowami" oprac. dra B. Dederko, godz. 14.50: Muzyka W. Wieniawski, godz. 15: „Co łychać, o czem wiedzieć trzeba" — dyr. Sz. Mędrzecki, godz. 15.20: Muzyka, godz. 16: „W kuźni Hefajsta" — dr F. Budecki, godz. 16.20: Muzyka gramof., godz. 16.40: „O swoich wrażeniach z podróży do Kopenhagi — opowie p. Z. Cithurus, godz. 16.55: Muzyka gramof., godz. 17.15: Prof. J. Iwaszkiewicz opowie o udziale Uniwersytetu Wileńskiego w powstaniu listopadowem, godz. 17.40: Muzyka operowa w wyk. Ork. reprez. P. P. pod dyr. Al. Sielskiego, godz. 19: Rozmaitości, oraz kom. Tow. zachęty do hodowli koni w Polsce, godz. 19.25: „Sprawa Jakubowskiego" (wrażenia osobiste z sali sądowej) — p. J. Kossowski, godz. 19.40: Odczytanie programu na dzień następny, oraz wiadomości bieżące, godz. 19.58: Sygnał czasu, godz. 20: Słuchowisko z Wilna, godz. 20.30: Koncert popularny: Orkiestra P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego, dr Z. Drexler-Pawłowska (śpiew) i prof. L. Urstein (akompaniament), godz. 21.20: Dalszy ciąg koncertu, godz. 22: Wierzyński: „Godzina z Charle Chaplinem", godz. 22.15: Kom. meteor., polic. i sport., godz. 22.35: Kom. PAT, godz. 23: Muzyka tan. z „Oazy".

Hurtownia

mięsa i słoniny

Eksport — Import.

August Janoschka

KATOWICE — RZEŹNIA MIEJSKA

Biuro ul. Kozielska 12 — telef. Nr. 15-76.

Adres telegr „EXPORTER" Katowice.
Z własnego uboju w Katowicach — oferuję w większych ilościach ponad 100 kg. (bez zobowiązania) Krajową, Słoninę Solona bez podgardla i boków za 1 kg 3.30 zł. 6411k

Przeciw wilgoci ścian i fundamentów

„KASTOR-HYDROFUGE"

Fbryki Braci Fober w Brukseli, odznaczony złotemi medalami. — Środek ten domieszany do zaprawy cementowej, chroni mury od przeciekania wody, wilgoci, wpływów atmosferycznych i wszelkich kwasów.

Centrala: Warszawa, Maurycy Karstens, Koszykowa 7, telef. 2795. — Kraków, fma Kastor, Rynek Kleparski 5, telef. 218. — Poznań, „Materjał Budowlany Mierzwińskiego 23. — Lublin, Maskalewski, Krakowskie Przedmieście 49 6442k

Archiwum Państwowe w Krakowie

© digitalizacja mbc.malopolska.pl

Kronika krakowska.

Hołd Węgrów w grobach królewskich na Wawelu.

Urządzony w czwartek wieczorem w sali Starego Teatru przez miasto Kraków bankiet na cześć wycieczki Węgierskiej Ligi Narodowej, przemienił się w serdeczną manifestację przyjaźni polsko-węgierskie.

Oprócz członków wycieczki, do których przyłączyli się również przybyli do Krakowa dziennikarze węgierscy, oraz członków Krakowskiego Tow. Polsko-Węgierskiego, byli obecni pp. imieniem miasta wiceprez. Ostrowski, imieniem wojew. starosta Starosolski, im. kuratorjum szkolnego naczelnik Trepka; przybyli nadto prof. U. J. Kostanecki i Estreicher, syndykat dziennikarzy reprezentowali prezes dr. Beaupré i wicepr. dr. Flach. Szereg toastów rozpoczął powitalnem przemówieniem imieniem miasta wiceprezydent Ostrowski. W dalszym ciągu przemawiali imieniem Węgrów prałat Szilvek, prof. uniwersytetu Szadecky, akademik Wanausz, dziennikarz Harsanyi, poseł Madarasz, dyrektor Muzeum Takacs, dyrektor archiwum narodowego Kossanyi, sekretarz Izby Handlowej Banyasz, poseł Moser, oraz poeta Somogyvari, który wygłosił własny wiersz ku czci Polaków. Ze strony Polski przemawiali pp.: prezes Tow. Polsko-Węg. dr. Pappée, red. dr. Beaupré, red. dr. Flach i mecenas dr. Gertler. Wszystkie przemówienia były wyrazem węzłów przyjaźni, łączących oba narody. Entuzjazm wywołało przemówienie prof. dr. Flacha. Po bankiecie panie węgierskie wręczyły prof. Flachowi na pamiątkę piękną papierośnicę, którą wycieczka zabrała ze sobą, wyjeżdżając z Budapesztu, przeznaczając ją dla tego z Polaków, który najserdeczniej do gości przemówi.

W piątek goście węgierscy zwiedzali w dalszym ciągu Kraków. O godz. 10 rano złożyli na sarkofagu Kościuszki i pomnika Batorego wspaniały wieniec, przyczem wygłoszono wiersz ku czci bohatera w sukmanie. Po południu goście zwiedzili saliny wielickie. W nocy zaś opuścili Kraków.

Akademja Górnicza w Krakowie w nowym gmachu.

(s). Wczoraj, tj. w piątek rozpoczęły się po raz pierwszy wykłady w nowym gmachu Akademji Górniczej przy Alei Mickiewicza. Jakkolwiek cały gmach nie jest jeszcze całkowicie wykończony, atoli kilkadziesiąt sal zostało odpowiednio urządzonych i oddanyhc do użytku studentów.

W związku z tem zajmowany dotąd przez oddziały Akademji budynek szkoły powszechnej im. Jana Kantego przy ul. Studenckiej został opróżniony — niebawem zaś zostanie opróżnoiny budynek szkoły przy ul. Loretańskiej, a gmach państwowego gimnazjum w Podgórzu opróżniony zostanie w przyszłym roku.

• • •

Przy tej okazji trzeba tylko wyrazić życzenie, żeby nareszcie cały gmach Akademji Górniczej został wykończony. Przez 11 lat rozbudowywaliśmy nasze szkolnictwo wyższe i stworzyliśmy niektóre uniwersytety, których potrzeba była dosyć wątpliwa. Natomiast nie znalazły się środki na wykończenie Akademji Górniczej, jedynej takiej uczelni w kraju, w którym kopalnictwo różnych dziedzin (węgiel, nafta etc.) jest bardzo rozwinięte.

Dobrze jest, że przynajmniej umożliwiono przeniesienie się częściowe do nowego gmachu, teraz trzeba myśleć o tem, żeby gmach jak najprędzej wykończyć i wyposażyć.

MR. H. JUNG W KRAKOWIE. Po wycieczce międzynarodowych pedagogów, gości w Krakowie Mr. dr. H. Jung, prezes międzynarodowego stowarzyszenia pedagogów. M. Jung w towarzystwie rektora Hoborskiego zwiedza szkolnictwo krakowskie i odwiedza lekcje. W czasie zwiedzania VIII. gimnazjum, gdzie był na lekcjach matematyki, geografji i zwiedził wszystkie pracownie i gabinety, dr. Jung pozostawił pisemne uznanie i odbicie swych wrażeń w słowach: „Moja wizyta zrobiła na mnie wielkie wrażenie. Przyjechałem do Polski niewiele o niej wiedząc. Odnalazłem w Krakowie nietylko dowody wielkiej przeszłości, ale i niewątpliwie oznaki, że Polacy zapewniają sobie wielką pszyszłość. Może w Krakowie bardziej jeszcze, niż gdzieindziej zaznacza się to w organizacji, w ogólnym duchu i w nowoczesnym sposobie nauczania i zastosowania szkoły".

PREZES DYREKCJI POCZT I TELEGRAFÓW W KRAKOWIE, inż. Kazimierz Dutczyński powrócił z urlopu i objął kierownistwo dyrekcji.

UPIĘKSZANIE GROBÓW POLEGŁYCH ŻOŁNIERZY. W związku ze zbliżającem się świętem umarłych komunikuje nam Polskie Towarzystwo opieki nad grobami bohaterów (oddział krakowski), że będzie kontynuowana tak, jak co roku zbiórka na upiększenie grobów. Celem zebrania jak największego funduszu sprzedawane będą znaczki 5-groszowe.

Wielki pochód masek przez Kraków.

Dalsze sensacje tygodnia lotniczego.

Jedną z wielkich atrakcyj tegorocznego tygodnia lotniczego będzie już w pierwszym dniu **wielki pochód propagandowy gazowy**, który odbędzie się **w niedzielę, dnia 6-go b. m.** o godz. 12.30 z udziałem organizacji: Czerwonego Krzyża, Przysposobienia, Hufców szkolnych i drużyn gazowych L. O. P. P. Zbiórka uczestników w 5-tym Baonie sanitarnym przy ul. Kamiennej.

Pragnących użyć przejażdżki samolotem, czeka w niedzielę dnia 6-go prawdziwa okazja odbycia **lotów pasażerskich na wspaniałych wieloosobowych** Junkersach i Fokkerach linji lotniczej LOT. **Loty będą rozpoczęte punktualnie o godz. 14-tej i trwać będą do godz. 18-tej,** na lotnisku w Rakowicach. Tam równocześnie dla amatorów lotnictwa będzie zgotowana wspaniała impreza lotnicza pierwszy raz zorganizowana w Krakowie **raid polskich awionetek i ich konkurs** z udziałem Aeroklubów i sportowców lotniczych. Każdy uczestnik lotów otrzyma darmo asygnatę na odbycie dwóch dowolnych przelotów na linjach lotniczych LOTU za zniżką 50 proc. cen biletu. Bilety na loty do nabycia tylko na miejscu, dla członków L. O. P. P. 10 zł., dla innych 15 zł. Ulgi członkowskie przysługują należącym przez pół roku do Ligi.

Z okazji Tygodnia ukaże się specjalna **Jednodniówka LOPP,** bogato ilustrowana z ciekawą treścią lotniczą, działem literackim i humorem lotniczym, dla członków LOPP bezpłatnie przez komitety. Dla publiczności będzie do nabycia we wszystkich kioskach w cenie tylko 20 groszy.

Wielka Wystawa Lotnicza i Gazowa w Krakowie przy ul. Zwierzynieckiej zostanie otwartą na czas dwóch tygodni. Wystawa ta rozmiarami **przewyższy wystawę zeszłoroczną,** a wśród eksponatów zobaczymy **liczne samoloty i cały sprzęt gazowy łącznie z bombami gazowemi i komorą gazową,** która będzie dostępna w maskach dla zwiedzających wystawę. Wstęp na wystawę tylko 50 groszy, ulgowy dla LOPP, wojska i młodzieży 30 groszy, dla wycieczek szkolnych po 10 gr.

KRAKÓW — PUŁASKIEMU. W sierpniu br. zawiązał się w ratuszu krakowskiem obywatelski komitet dla uczczenia 150-letniej rocznicy zgonu Kazimierza Pułaskiego, bohatera Polskii Stanów Zjednoczonych. Komitet odbył kilka posiedzeń i uchwalił, by uroczystość odbyła się w dniu 20 października (niedziela) br., przyczem na program złożą się: Rano uroczyste nabożeństwo z udziałem władz wojskowych i cywilnych, oraz tut. obywatelstwa, w południe uroczysta akademja a popołudniu odegrany zostanie w teatrze im. J. Słowackiego jeden akt z „Konfederatów Barskich", jako przedstawienie popołudniowe przed rozpoczęciem sztuki pt. „Przyjaciele". — Oprócz tego odbędą się po szkołach uroczyste poranki, zaś po oddziałach wojskowych pogadanki o życiu i działalności Kazimierza Pułaskiego. Bliższe szczegóły podane będą później i ogłoszone afiszami.

Z ŻYCIA KOŁA T. N. S. W. Pierwsze posiedzenie powakacyjne koła odbędzie się w sobotę dnia 5 bm. o godz. 7 w. w lokalu koła T. N. S. W. (Pałac Spiski, II. p.). Odczyt wygłosi dr. St. Niemcówna na temat: „Obserwacje pedagogiczne dzisiejszego szkolnictwa w Szwecji". Po odczycie omawianie spraw zawodowych.

PROF. DR. ADAM KRZYŻANOWSKI, poseł na Sejm wygłosi odczyt pod tytułem: Urbanizacja społeczeństw nowoczesnych, dziś, t. j. w sobotę, 5 b. m. o godz. 8-mej wiecz. w sali Klubu Społecznego (Rynek gł. 32, II. p.). Odczyt ten, poruszający bardzo ciekawy problem naszej doby, jest pierwszym z szeregu odczytów, jakie Wydział Klubu zamierza urządzić w bieżącym roku, celem wyjaśniona szerokim sferom naszej inteligencji najważniejszych zagadnień życia spółczesnego.

WIELKI FESTIVAL odbędzie się w niedzielę 6-go bm. o godz. 4-tej popołudniu w dużym oszklonym hall'u nowego zakładu im. ks. Siemaszki przy ul. Prądnickiej. Wszyscy przyjaciele tej szlachetnej instytucji będą mieli, przybywszy na festival, sposobność obejrzenia kończącej się budowy gmachu, który ma dać schronienie 300-stu opuszczonym sierotom, najbiedniejszym z biednych: dzieciom ulicy. Program festivalu zapowiada się bardzo interesująco. Współudział swój przyrzekli znany śpiewak prof. Kniaginin i art. operowa Jefimcewa, ponadto odbędą się produkcje chóru „Echa" krakowskiego pod kierownictwem p. B. Wallek-Walewskiego, dalej chóru mieszanego Tow. muzycznego, oraz orkiestry 20 p. p. pod batutą mjr. Schreyera. Program dopełni popis wiolonczelisty p. Mikulskiego. Bilety w cenie od 1—3 zł. (dla młodzieży 50 gr.) są do nabycia w Bazarze Krajowym w zakładzie im. ks. Siemaszki, ul. Długa 42 i przy wejściu na festival. Dojazd tramwajem Nr. 3 do końca ul. Długiej, skąd autobusem lub piechotą 5 minut drogi. Wszyscy, którym dobro i przyszłość szerokich rzesz opuszczonych dzieci leży na sercu, powinni stawić się gremjalnie w niedzielę o godz. 4-tej popołudniu w nowym zakładzie im. ks. Siemaszki.

SKĄD SIĘ BIORĄ „OGONY" W KRAKOWSKIEJ KASIE CHORYCH. W związku z podaną w dziennikach krakowskich wiadomością o niezadowoleniu p. ministra pracy i opieki społecznej z powodu wyczekujących w Kasie Chorych ogonów interesentów wyjaśnić należy, o ile chodzi o Kasę krakowską, że takie zatory pojawiają się typowo w pewnych dniach, a zwłaszcza w poniedziałki i w dnie poświąteczne z powodu większej ilości zgłaszających się przy okienkach odprawy chorych, oraz w piątki i soboty z powodu wypłaty zasiłków i to we wczesnych godzinach rannych. Przyczyną takich zatorów względnie ogonów jest w krakowskiej Kasie błędne zasadniczo rozmieszenie biur, wynikłe z powodu nieodpowiedniego rozplanowania tychże już w projekcie budowy. Gmach Kasy jakkolwiek niedawno zbudowany nieodpowiada nowoczesnym wymogom, zwłaszcza z tego powodu, że przed budową nie uzyskano zatwierdzenia planów przez władze nadzorcze i poprzedniej opinji Okręgowego Związku Kas Chorych. Obecnie stanowi temu trudno jest zaradzić z powodu braku pomieszczeń. Częściowo jednak nastąpi pod tym względem znaczna poprawa po usunięciu prywatnych lokatorów, zajmujących w gmachu Kasy obszerne mieszkania i po ukończeniu toczących się procesów awizacyjnych, względnie po przeprowadzeniu reformy administracji kasowej, co nastąpi w ciągu najbliższych miesięcy.

NOWY ROK ŻYDOWSKI. W dniu dzisiejszym żydzi obchodzą swój Nowy Rok. Z powodu święta sklepy żydowskie będą zamknięte.

1929 ROCZNIK MA SIĘ STAWIĆ DO SPISU POBOROWYCH. Na murach miasta Krakowa magistrat rozlepił wezwanie o powszechnym obowiązku wojskowym, w którem wzywa wszystkich mężczyzn, będących w Krakowie, aby w czasie od 1 października do końca listopada 1929 r. zgłaszali się do spisu poborowych władz w wydz. magistratu w godz. od 9 rano do 1 po południu z odpowiednimi dokumentami. Nieurodzeni w Krakowie muszą przedłożyć metrykę urodzenia lub wyciąg z tejże. Jednocześnie wzywa magistrat mężczyzn starszych, którzy dotychczas nie stawali do poboru wojskowego, aby w tym samym czasie zgłosili się z wzmiankowanemi dokumentami. Oporni będą karani po myśli ustawy.

WPISY NA KURS TRYKOTARSTWA ręcznego przyjmuje w dalszym ciągu dyrekcja Muzeum Przemysłowego od godz. 9 do 2.

GROBOWCE I NAGROBKI CMENTARNE. Wyjątkowo ostra tegoroczna zima poczyniła znaczne szkody na cmentarzach miejskich, na których z powodu silnych mrozów poniszczone zostały w znacznej ilości nawierzchnie kamiennych grobowców i nagrobków. Ponieważ stwierdzono ostatnio, że niektórzy właściciele uszkodzonych grobowców i nagrobków potrzebnych napraw nie zarządzili, a pozostawienie istniejącego stanu może spowodować, zwłaszcza w okresie nadchodzących dni zadusznych, nieszczęśliwe wypadki przed odpadnięcie zmurszałych części kamiennych grobowców względnie przewrócenia popękanych nagrobków, magistrat wzywa interesowanych, ażeby do dni 8 zarządzili naprawę uszkodzonych części grobowców, względnie nagrobków. — Po tym terminie zarząd cmentarza zarządzi komisjonalne zbadanie wszystkich grobowców oraz nagrobków kamiennych, z uwagi na bezpieczeństwo publiczne, zarządzając ewentualne rozebranie i usunięcie części grożących upadkiem.

ZNACZNA ZGUBA. P. Sara Ehrenwald, właśc. sklepu przy ul. Lelewela, zgubiła kwotę 2000 w pobliżu tej ulicy. Poszkodowana zgłosiła swą zgubę w policji, ofiarując 20 procent dla uczciwego znalazcy.

KOGO WINIĆ? Ulica Zamojskiego w Krakowie-Podgórzu była wczoraj koło godz. 5 popołudniu widownią tragicznego zajścia. Mianowicie 4-letni Adolf Kempler pozostawiony na ulicy bez dozoru, uganiając po jezdni za piłką, wpadł pod wóz konny, naładowany węglem i poniósł śmierć na miejscu. Nieszczęśliwy chłopiec doznał złamania podstawy czaszki i wstrząsu mózgu. Wuj tragicznie zmarłego chłopca uniesiony gniewem, porwał z ziemi kamień i począł nim bić woźnicę po głowie, tak, że dopiero policja położyła kres przykremu zajściu.

—0§0—

Co grają w teatrach i kinach?

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Dziś premjera komedji W. Fodora: „Mysz kościelna". W niedzielę Fredry: „Przyjaciele".

TEATR REWJI „GONG", RAJSKA 12, gra ostatnie 3 dni znakomitą rewję p. t.: „To się wszystko zmieni" z udziałem całego zespołu. W niedzielę przedstawienie popołudniowe rozpoczyna się punktualnie o 5-tej. Codziennie 2 przedstawienia o 7 i 9. Premjera nowej rewji we wtorek, 8 września. Przedsprzedaż biletów w firmie J.. Rudnicki A—B.

TEATR DLA DZIECI I MŁODZIEŻY „GONG". W niedzielę, 6 b. m. odegrana zostanie piękna bajeczka według ballady A. Mickiewicza p. t.: „Powrót taty". Początek o godz. 11.30 przedpoł.

Kina:

Bagatela: „Motyl brukowy" (Anna May-Wong).
Corso: „Bohater krwawej areny".
Nowości: „Dzikuska" (M Malicka i Z. Sawan).
Promień: „Hrabia Monte Christo".
Sztuka: „Miłość kozaka"
Uciecha: „Zagłada Rosji" (Rasputin i kobiety) (Natalja Lisienko).
Warszawa: „Kropka nad i" (film polski).

Składnica Straży Pożarnych
Spółka Akcyjna
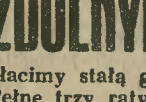
Warszawa, ul. Senatorska L. 29.
Telefon Nr. 277-42.
poleca z własnej fabryki **artykuły pożarnicze, sikawki ogrodowe i węże** do polewania. 6398k

ROBOTY CIESIELSKIE
wykonuje po cenach konkurencyjnych z własnych materjałów
Zakład Ciesielski Aleksandra Karwata
Kraków XXII, ul. Nadwiślańska 8.
Własny tartak i skład drzewa. 841g

WOROCHTA n/Pr.
do wydzierżawienia pensjonat
nowowybudowany z pełnym komfortem, elektryką, centralne ogrzewanie, dowóz. Pomieszczenie na 80 osób. Całoroczna frekwencja zapewniona. — Informacji udziela z grzeczności kancelarja adwokatów Dr. Marjana Bobrowskiego i Dr. Stanisława Popiela, Lwów, Akademicka 10 w podwórzu na prawo II. piętr.

TECHNIK
młody, dobry rysownik, władający językiem polskim i niemieckim zostanie przyjęty we firmie: RĄCZKOWSKI, KEMNITZ i Ska — BYDGOSZCZ Wworcowa 22/23..
Wyczerpujące oferty prosimy tylko pisemnie podać. 842g

Bezkonkurencyjna prowizja ZDOLNYM ZASTĘPCOM
płacimy stałą gażę, zwrot kosztów podróży Pełne trzy raty — Piszcie pod: „Nie przyrzekamy próżno, lecz płacimy" do Administracji I K C. Kraków. 6149k

„OLLA" PREZERWATYWY ?.!
Jak jedwab delikatne, jak żelazo trwałe, jedynie tylko „Olla" są tak doskonałe! 990k

BEZPŁATNIE
wysyłamy zeszyt pierwszy, a także warunki prenumeraty w celu zapoznania się z sensacyjną powieścią p. t.:
„JASKINIA LEICHTWEJSA"
Wydawnictwo: S. KAUFMAN — WARSZAWA ulica Pawia L. 33/1. 6159k

EDGAR WALLACE. 28

ZAMARŁE OCZY LONDYNU.

— Zdaje mi się. Był złoto-zielonego koloru, nosiłam go do zielonego płaszcza...

— Czy miała go już pani na sobie w Scotland Yard?

— Nawet bardzo często — rzekła nie rozumiejąc pytania.

— W takim razie rozumiem cel tej kradzieży — rzekł Holt poważnie. — Proszę pójść ze mną. Nie chcę pani pozostawić tu samej.

Poszli razem do najbliższej kabiny telefonicznej, skąd Larry połączył się z prezydjum i kazał zawołać służbowego odźwiernego.

— Tu inspektor Holt — mówił. — Czy Miss Ward była dziś wieczorem w biurze?

— Tak jest — brzmiała odpowiedź — właśnie przed chwilą odeszła.

Larry aż jęknął z rozpaczy.

— Ależ ja nie byłam w prezydjum... — zawołała zdumiona Diana, gdy Holt powtórzył jej odpowiedź telefoniczną.

— Wierzę, że pani nie była ale była inny kobieta, która potrafiła panią doskonale naśladować — rzekł krótko.

W kilka minut później byli już w budynku nad enborkment Tamizy i przy drzwiach pokoju nr. 47. Tu jednak nie znaleźli nic godnego uwagi. Larry otworzył szybko drzwi i włączył światło.

— Otóż mamy ślady odwiedzin pani sobowtóra— rzekł cicho. Zamek przy szafie, w której znajdowały się przedmioty dowodowe Stuart'a, został wyłamany.

Rzeczywiście drzwi szafy stały teraz szeroko otworem.

Larry wziął do rąk skrzynkę i oczyma zbadał jej zawartość.

Znikł skrawek papieru z pismem dla ślepców.

ROZDZIAŁ XII.

Holt zdjął słuchawkę telefoniczną i rozkazał krótko:

— Proszę natychmiast przysłać mi dwu urzędników, i jednego posłańca. Ale prędko!

Sekretarka obserwowała z ciekawością swego szefa. Teraz dopiero poraz pierwszy poznała prawdziwego Larry Holt'a, człowieka, o którym wyraził się komisarz, że nigdy, nawet śpiąc, nie traci energji, ani przytomności.

Włamywacz nie zadał sobie nawet trudu, by zabrać dłuto, które przyniósł. Leżało na podłodze. Holt ostrożnie podniósł je na papierze i podszedł z dłótem bliżej światła.

Z tępego końca dłóta zwisał kawałek wełnianej nitki, dowód, że włamywacz pracował w rękawiczkach, by nie pozostawić odcisków swoich palców. Jedyną nadzieją znalezienia śladów była skrzynka, której podstawa wyłożona była grubą płytą szklaną. Larry rozumiał, że włamywacz chcąc zbadać zawartość tej małej skrzynki musiał zdjąć rękawiczki. O słuszności swoich wywodów przekonał się, skoro tylko spojrzał na złoty zegarek Stuarta, który był w skrzynce. Na lśniącej kopercie zegarka widniał zupełnie wyraźny odcisk palca.

Tymczasem nadeszli dwaj detektywi.

— Czy ma ktoś służbę w oddziale daktylograficznym? — spytał Larry.

— Tak.

— W takim razie proszę zanieść tam zegarek. Proszę trzymać tylko za uszko; jeśli odcisk palca nie będzie widoczniejszy przy proszkowaniu, w takim razie proszę kazać natychmiast sfotografować go, i w przeciągu godziny porównać z odciskami palców zawodowych przestępców.

Teraz Holt spostrzegł, że włamywacz popełnił inny jeszcze ważniejszy błąd.

(C. d. n.)

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

Foto-Akty
wysyła od zł. 10.—
GAZDA WARSZAWA
ul. Żytomierska 1.
6417k

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową wydaną na nazwisko Wacławek Adam wydaną przez P. K. U. Kraków Miasto. — 7746g

ZIEMNIAKI
Jadalne, przemysłowe, oraz zboża każdą ilość po cenach najniższych dostarcza: 803g
JÓZEF MOSUR
Jakubowice k Sandomierza

BĘDZIESZ RZEŚKI i LEKKI
pijąc
Zioła Redera
Przeczyszczające
bo tylko te działają także moczopędnie.
Spróbój!
Obstawaj przy oryginalnych „Redera", w aptekach i drogerjach.
Pakiet zł 1·50.
Wyrób Apteki Redera w Krakowie.
6432k

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH
z.f. „KOWALSKINA"
USUWA NAJSILNIEJSZE BÓLE GŁOWY
A.K.
FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI" WARSZAWA.
5094k

CEGIELNIA PAROWA
w pełnym biegu, zabudowanie masywne w dobrym stanie. Dom mieszkalny na miejscu, 5 klm. szosy do powiatowego miasta w Wlkp. z powodu zmiany przedsiębiorstwa
zaraz na sprzedaż
Cena podług ugody. — Zgłoszenia przyjmuje Administracja Kuryera pod „Cegielnia". — Pośrednictwo niewykluczone. 6321k

Miód
Prawdziwy pszczelny wysyłamy za zaliczeniem w puszkach:
KARPACKI, leczniczy na kaszel, płuca serce i astmę 5 kg. btto 33.50 zł. 1 p. 50 kg. ntto z koszem 295 zł.
PODOLSKI - WOŁYŃSKI 5 kg. btto 19.75 zł. 1. p. 50 kg. ntto z koszem 170 zł.
Spółdzielnia Pszczelarzy „P S Z C Z O Ł A" Lwów, Kopernika L. 20. 147L.

FRANCISZEK Zasada unieważnia książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Kraków Powiat. — 7813g

Wydział Rady Powiatowej w Gródku Jagiellońskim rozpisuje
KONKURS
na trzy posady lekarzy okręgowych,
mianowicie dla okręgów sanitarnych: I) Gródeckiego, obejmującego 23 gmin i obszarów dworskich z siedzibą w Gródku Jagiellońskim.
II) Janowskiego, obejmującego 20 gmin i obszarów dworskich, z siedzibą w Janowie.
III) Dąbrowickiego, obejmującego 8 gmin i obszarów dworskich, z siedzibą w Dąbrowicy.
Do posad tych przywiązane są pobory XII stopnia służbowego urzędników państwowych z wszystkiemi dodatkami, które po trzech latach służby podnoszą się do poborów XI. stopnia, a po sześciu latach do X. stopnia służbowego, nadto na służbowe objazdy gmin i ryczałt na wydatki kancelaryjne.
Posady te nadane zostaną na razie prowizorycznie na 1 rok, poczem nastąpić może stabilizacja.
Ubiegający się o te posady wykazać się muszą, iż posiadają następujące warunki: a) prawo obywatelstwa Państwa Polskiego; b) dyplom doktora medycyny, uprawniający do wykonywania praktyki lekarskiej w Państwie Polskiem; c) dowód rejestracji po myśli ustawy z dnia 2 grudnia 1921 (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 762); d) nieskazitelny charakter; e) potwierdzenie praktyki w szpitalach powszechnych; f) dostateczną fizyczną zdolność; g) nieprzekroczony 40 rok życia.
Należycie udokumentowane podanie, w którem wyszczególnić należy, na którą z tych posad ubiegający się reflektuje, wnosić należy do Wydziału Rady Powiatowej w Gródku Jagiellońskim najpóźniej do dnia 30 listopada 1929 r., przyczem zaznacza się, że podania nieudokumentowane, lub wniesione po terminie, nie będą uwzględniane.
Posada lekarza okręgowego w Janowie będzie do objęcia od dnia 1 stycznia 1930 r., zaś posady lekarzy okręgowych w Dąbrowicy i w Gródku Jagiellońskim od dnia 1 kwietnia 1930 r.
W Gródku Jagiellońskim, dn. 23 września 1929 r.
Przewodniczący Wydziału Powiat.
Sekretarz: **W. Drzewicki.**
Starosta Powiatowy: **M. Zieliński.**
6333k

Odbiór stacyj nadawczych Europy dostępny już dla każdego.
TELEFUNKEN 40
Odbiornik na Europę
Zbyteczna antena zewnętrzna
Automatyczne dostrajanie się do żądanej stacji
Interesujące broszurki w składach radjowych gratis.
6403k

TELEFUNKEN
Najstarsze doświadczenie. Najnowsza konstrukcja.

„JAHRA" MENTHOSALAN
Skuteczne nacieranie przy bólach reumatycznych, gośćcowych, ischias, łamaniu w stawach, nerwobólach, migrenie i t. p.
Do nabycia w aptekach
Wystrzegać się naśladownictw
6377k

Przetarg ofertowy.
Wydział Powiatowy w Tarn. Górach ogłasza przetarg ofertowy na dostawę
ca 500 ton ziemniaków jadalnych
przeznaczonych dla bezrobotnych i najbiedniejszych powiatu tarnogórskiego.
Ziemniaki winny być dostawione do jednej ze stacji kolejowych powiatu tarnogórskiego według podanego oferentowi planu w stanie zdrowym, niezmarzniętym, o średnicy w przekroju przynajmniej 4 cm. i nie zawierające pomieszanych gatunków.
Oferty z podaniem ceny za 100 kg loco stacja odbiorcza należy składać w kopertach zalakowanych z napisem „Dostawa ziemniaków dla bezrobotnych" w Wydziale Powiatowym pokój nr. 11 w Tarn. Górach do dnia 12 października 1929 r. do godz. 12-tej, gdzie wyłożone zostaną bliższe warunki dostawy ziemniaków.
W razie przyjęcia oferty winien oferent przed podpisaniem przedmiotowej umowy przedłożyć dowód złożenia w Pow. Kasie Komunalnej w Tarnowskich Górach wadjum w wysokości 15% wartości zatwierdzonej do dostawy ziemniaków.
Wreszcie nadmienia się, że Wydział Powiatowy:
1) bezwzględnie wyklucza z przetargu pośredników,
2) zastrzega sobie prawo oddania dostawy według wyboru i unieważnienia przetargu częściowo lub zupełnie
Starosta i Przewodniczący Wydziału Powiatowego:
(—) Bocheński.
6441k

Dyrekcja kolei państwowych we Lwowie ogłosiła publiczny
Przetarg
na dostawę materjałów drzewnych, warsztatowych i budowlanych 6435k
z terminem wniesienia ofert do dnia 28 października 1929, godz. 12.
Bliższe szczegóły przetargu podane są w Monitorze Polskim Nr. 225 z dnia 30 września 1929.

PP. Burmistrze i Komisarze!
Oświetlenie ulic i placów lampami naftowemi żar. „POLMET" podniesie wygląd i bezpieczeństwo Gmin
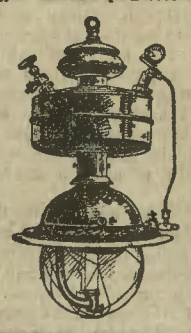
Do nabycia na dogodnych warunkach w fabryce:
„POLMET" S. A. 6404k
LWÓW
ul. Nowej Rzeźni 25.
Telefon Nr. 19-18.

Przetarg ofertowy
Lubelski Urząd Wojewódzki, Dyrekcja Robót Publicznych zawiadamia, że w Monitorze Polskim z dnia 1 października 1929 r. Nr. 226 ogłoszony został przetarg na wykonanie.
wykończenia klatek schodowych
w gmachu Izby Skarbowej w Lublinie.
Termin wnoszenia ofert upływa w dniu 10-go października 1929 r. o godzinie 12-tej.
Lubelski Urząd Wojewódzki
Dyrekcja Robót Publicznych.
6434k

Stowarzyszenie dla Rozwoju Spawania i Cięcia Metali w Polsce
dawniej
Związek Polskiego Przemysłu Acetylenowego i Tlenowego
Oddział w Katowicach.
otwiera w dniu 7 października br. o godz. 5 popołudniu w uczelni własnej w Warsztatach Kolejowych w Katowicach.
4-ro tygodniowy
KURS SPAWANIA
autogenicznego i elektrycznego
urządzony wspólnie ze Śląskim Instytutem Rzemieślniczo-Przemysłowym w Katowicach.
Zgłoszenia kandydatów przyjmuje **Związek Polskiego Przemysłu Acetylenowego i Tlenowego, Katowice,** ulica Zielona 7, I. p. telefon 9—28, lub też **Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy.**
Ilość miejsc ograniczona. Opłata za kurs **100 złotych,** w 4-ch ratach.

6405k
CHERYS
mydełko do zębów
PASTA i ELIKSIR najskuteczniej konserwuje zęby.

Gdańskie przedsiębiorstwo poszukuje zastępcę
na Polskę dla prawnie zastrzeżonej zabawki
z mechanizmem zegarkowym. — Wielki przebój. — Zgł. pod: „W. L 598" Rudolf Mosse, Gdańsk. 6414k

TRAKI WSZELKIE MASZYNY STOLARSKIE
Fabryka traków i maszyn do obróbki drzewa
DAWN. C. BLUMWE I SYN S. A.
istniejąca od 70 lat. — Przedstawiciel 5962k
Inż. Zygmunt REGENSTREIF, Kraków, Batorego 12.
KOSZTORYSY i PORADY INŻYNIERSKIE ODWROTNIE

MEBLE:
JADALNIE
SYPIALNIE
GABINETY
SALONY
KLUBY
ŁÓŻKA
WÓZKI i t. d.
Dom meblowy M. Pleszowski
Kraków, Mały Rynek 2. Telefon 4136.
Udział na Wystawie przy Krzysztofory
Firma odznaczona złotym medalem.
DYWANY
FIRANKI
SERWETY
NARZUTY
BROKATY
KOŁDRY
MATERACE
KOCE i t. p
6289 k

DOŚWIADCZONY FORMIARZ i MAJSTER ODLEWNICZY
znający nowoczesne metody pracy, i posiadający dobre świadectwa z niemieckich i polskich firm, pragnie objąć posadę w odlewni metali. — Oferty kierować do „Par", Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. 56.246. 6429k

Dentysta (ka)
poszukiwany (a) 7433k
Zgłoszenia pisemne zaraz pod „Świetna egzystencja" do Biura Ogłoszeń „Par" w Katowicach, ul. Poprzeczna 8, I. p.

Powiatowa Kasa Chorych w Kowlu, oddział w Kamieniu-Koszyrskim ogłasza
KONKURS
na stanowisko lekarza Kasy chorych
w Kamieniu Koszyrskim.
Oferty z odpisami dokumentów oraz podaniem warunków pracy i wynagrodzenia należy nadsyłać do Powiatowej Kasy Chorych w Kowlu do dnia 20-go października 1929 r. z poniższymi załącznikami:
1) Obywatelstwo państwa polskiego, 2) Prawo praktyki lekarskiej przyznane przez Władze państwa polskiego i 3) Curriculum vitae.
(—) Kazimierz Rutkowski.
Komisarz rządowy.
6437k

BANK WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ
w POZNANIU.
Rok założenia 1873.
6424k

ZAWIERA UBEZPIECZENIA: na życie, od nieszczęśliwych wypadków, odpowiedzialności cywilno-prawnej oraz ubezpieczenia samochodowe.
Jest zakładem ubezpieczeń czysto polskim, posiada poważne rezerwy w lokatach pupilarnych, pierwszorzędne długoletnie stosunki reasekuracyjne zagraniczne.
ZWROT (DYWIDENDA) **ZA ROK 1928 — 10% SKŁADKI.**
ODDZIAŁY: BYDGOSZCZ, ul. Dworcowa 30 — GRUDZIĄDZ, plac 23 Stycznia 10 — KATOWICE, ulica 3 Maja 36 — KRAKOW, ulica Straszewskiego 28 — LUBLIN, Krakowskie Przedmieście 39 — LWOW, ulica Długosza 1 — ŁODŹ, ulica Piotrkowska 81 — POZNAN, ulica Rzeczypospolitej 9 — WARSZAWA, ulica Ordynacka 15 narożnik Nowego Swiatu.
Reprezentacje i agencje we wszystkich większych miastach Polski.
Poszukiwani zdolni i rutynowani akwizytorzy i agenci.

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

Lokale

W ŚRÓDMIEŚCIU pokój umeblowany dla pana do wynajęcia. Florjańska 3, III. p. front. 7893g

DO wynajęcia mieszkanie trzech pokojowe i pokoje z kuchniami z komfortem Kraków, Dz. XXII Rękawka 8. 7654g

LOKALE przemysłowe do wynajęcia. Kraków Dz. XXII. Rękawka 8. 7655g

AKADEMIK szuka kolegi do pokoju komfortowego utrzymaniem łazienką fortepian Karmelicka 54 parter prawy. 7778g

POSZUKUJĘ jednej ubikacji z piecem kuchennym. Dam odstępne lub czynsz z góry. Wiadomość do Adm. Kurjera pod „1000 zł." 7573g

Nauka i wychowanie

MŁODA francuska, chcąc pozostać w Polsce, poszukuje umieszczenia w polskiej rodzinie z możliwością konwersacji polskiej obowiązując się do udzielenia lekcji języka i literatury franc. za skromnem wynagrodzeniem. — Łaskawe oferty pod adresem: Jenny Kupka, Biała, ul. Kolejowa, Woj. krakowskie. 7756g

RODOWITA Francuzka — rutynowana nauczycielka jak każdego roku udziela lekcyj. Lecordier Dolnych Młynów 6, II p. 7465g

BUCHALTERJI, stenografji, kaligrafji nauka praktyczna. Kursy Pyrka, Warszawa, Świętokrzyska siedemnaście. Zamiejscowi listownie. 6907k

NIEMIECKI francuski — (początkującym) oraz fortepian rutynowana siła. — Wielopole 22, II piętro 4 drzwi. 6801g

KURSA wszelkich robót ręcznych udziela Zdobnictwo artystyczny Przemysł domowy Żyblikiewicza 5. 7219g

BUCHALTERYJNE Współczesne wykłady Palliera gwarantują wielodziedzinową samodzielność! Warszawa, Nowogrodzka 48, Zamiejscowi listownie. — 6428k

PRAKTYCZNA ZNAJOMOŚĆ OBCYCH JĘZYKÓW dostępna dla każdego! Angielskiego, francuskiego, niemieckiego lub włoskiego nadzwyczaj prędko i łatwo nauczyć się może każdy bez pomocy nauczyciela według samouczka „Argus", ułożonego na podstawie słynnej metody Ansona. Do nabycia we wszystkich księgarniach. Prospekty bezpłatnie wysyła księgarnia lingwistyczna Stanisława Goldmana, Kraków, Szewska 17. 6500g

SZYBKO I PEWNIE wyuczy każdego listownie buchalterji — stenografji, korespondencji. — Po ukończeniu świadectwo. — Listowna nauka handlowa S. Karitana — Przemyśl, ul. Wolna 6. — 6020k

PROF. Stankiewiczowa — udziela lekcje gry fort. (wszystkie stop.) także starszym początkującym. Salwator klasztor Norbertanek w podworcu na lewo od 2—6. 7728g

NAUKĘ tańców początkowych rozpoczyna o 19-tej modnych o 20 wiecz. 5. X. Gruszczyński Jagiellońska 9, I. p. 7692g

ABSOLWENTKA wiedeńskiej akademji handlowej udziela lekcji stenografji niemieckiej, języka niemieckiego i angielskiego. Zgłoszenia Frey, Smoleńsk 22. 7793g

KONWERSACJA francuska oraz lekcje według programów szkolnych. A. Przeorska Krowoderska 47 parter. 7795g

WYUCZĘ gruntownie niemieckiego, konwersacji, gramatyki, literatury, fortepianu. Także zakres gimnazjum. Ewent. 8 popołudnia tygodniowo do dzieci. Oo Admin. Kurjera pod „Wiedeńka". 7659g

NIEMIECKIEGO. KURSA Konwersacyjne, wieczorne (niższy — wyższy) ANGIELSKIEGO (niższy) miesięcznie 10—15 zł. pod kierunkiem profesora. — Zapisy Tomasza 27 oficyny II. piętro. 7802g

ENGLISHMAN, experienced teacher gives English lessons in Katowice. — Address enquiries to Rudolf Mosse, Katowice, Mickiewicza 4. 7106k

AKADEMIK przyjmie lekcje na wyjazd. Zgłoszenia „Akademik" Administracja Lwów. 149L

BYSTRA 400 m n. p. m na Śląsku
klimatyczne Uzdrowisko
5-ra SZAREWSKIEGO
dla zdrowych i ozdrowieńców na pobyt krótki lub dłuższy. 6109k

NIŻSZE CENY!

. . . silnik i podwozie — to tradycja Buicka, rezultat 25 lat stałego postępu. . . . karoserja polska, która w niczem nie ustępuje karoserjom zagranicznym, bije je natomiast pod względem trwałości. Budowano ją bowiem ze znajomością naszych dróg. Buick z polską karoserją jest do nabycia we wszystkich Upoważnionych Zastępstwach na terenie Polski i Wolnego Miasta Gdańska, po cenach zniżonych. 5 osobowa kareta kosztuje tylko Zł. 26,300.

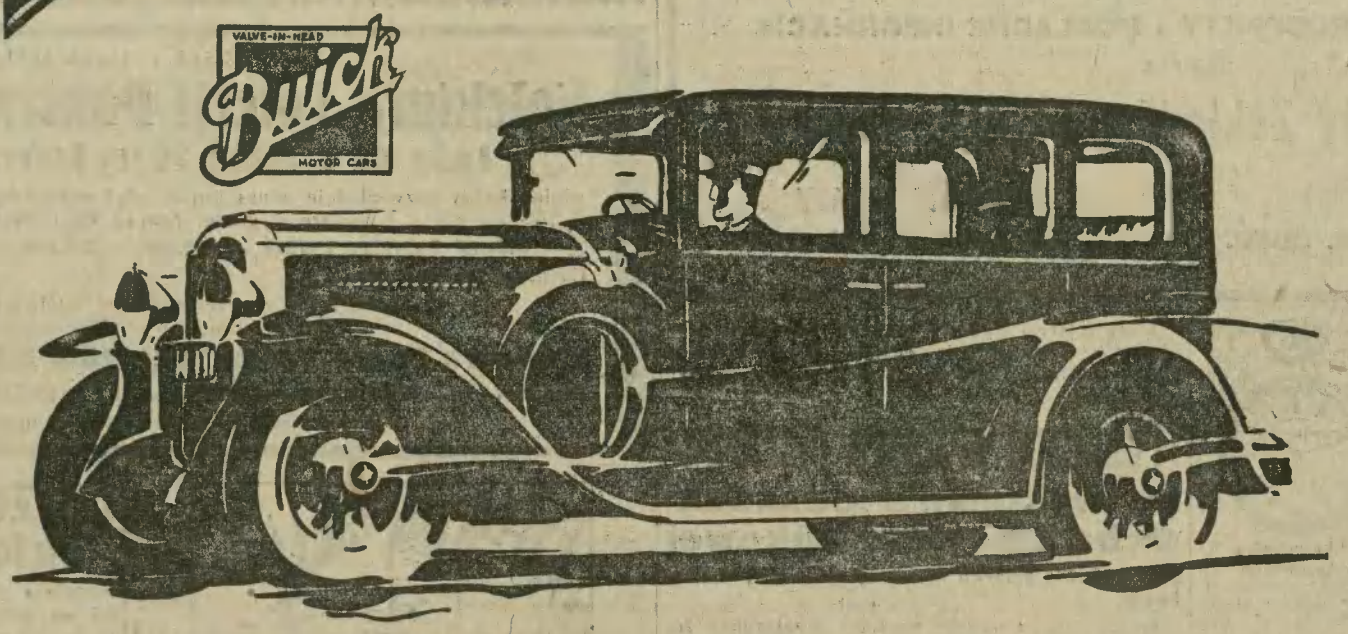

6407k

BUICK

GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

Różne

STARSZY ADWOKAT — poszukuje objęcia kancelarji w powiatowem mieście zachodniej Małopolski Zgłoszenia pod „Adwokatura" do Administracji Kurjera we Lwowie. — 128L

OPUSZCZONE oczka pończoch artystycznie podnosi szybko tanio Iskrzyński Florjańska 14. 6713k

ROZPYLACZE naprawia tanio, solidnie Perfumerja „Alba", Kraków, Szczepańska 7. 6522k

OCZKA spuszczone w pończoszkach chwyta mistrzynie „Polars". Sławkowska 11. 6962k

POSZUKUJĘ spólnika lub spólniczki do rentownego interesu rzeźniczo - masarskiego z gotówką 2000 zł. Zgłoszenia Biuro Jachczyk Kraków, Zwierzyniecka 7. 7590g

ZBUDUJĘ fabrykę, w której znajdzie popłatną pracę minimum 10 000 bezrobotnych, ale jeżeli znajdę filantropa, który przystąpi do tej akcji z kilkunastoma tysiącami zł. Zgłoszenia do Oddz. I. K. C. Lwów, Kopernika 9. — pod „Czyn obywatelski". — 7070k

UNIEWAŻNIAM zaginione prawo jazdy szoferskie Nr. 3545 dnia 30. 9. 1929 na nazwisko Ładoś Michał. — 7539g

„KONSERWATORJUM TANECZNE W. DOLIŃSKIEJ". Nauka Tańców salonowych ostatnie kreacje zagranicy. Organizacja kompletów z osób dorosłych najlepszego towarzystwa Młodzież szkolna w osobnych oddziałach. — Wykłada prof. Alfred Walden Hankus. Dział Plastyki, Rytmiki objęła Wanda Haburzanka, absolwentka szkoły państwowej Janiny Mieczyńskiej. — w Warszawie. 6970k

NUDY okropne, szukam dla towarzystwa dobrego pana o zapatrywaniach równych pod „Doliny" do Adm. Kurjera. 7460g

FILATELIŚCI. — Bogato zaopatrzony cennik znaczków pocztowych wysyła darmo. Poppers Przemyśl. 5464g

POSZUKUJĘ inkasenta — do młyna gospodarczego kaucja 6.000 zł lub dam pięcioletnią dzierżawę młyna na korzystnych warunkach. Zgłoszenia Pleszewski, Gaje wyżne Drohobycz. 7599g

MŁODY, elegancki, niezależny pan pragnie poznań bardzo przystojną wytworną, niezależną panią, zamieszkałą w Poznaniu lub w okolicy w celach towarzyskich. Zgłoszenia Kurjer Codzienny, Poznań pod „Chwile szczęścia" — 87P

UROCZĄ ziemiankę niezależną zamożną jako spólniczkę do Autosalonu poszukuję. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera „Rolls Royc". 7560g

ZGUBIONĄ książeczkę wojskową — wystawioną przez P. K .U. Tarnów — Jan Rygielski 1898 roku — unieważnia. 7807g

HOTEL I KAWIARNIA z kompletnem pierwszorzędnem urządzeniem w powiatowem mieście wsch. Małopolski DO WYDZIERŻAWIENIA od 1 stycznia względnie za porozumieniem od zaraz. Zgłoszenia pod „Bristol" do Biura ogłoszeń, Scherera, Lwów, Pasaż Hausmana. 148L

CHARAKTER i los dokładne wiadomości. Proszę przysłać pismo, dołączyć 10 złotych Grafolog. Instytut chirologiczny Dr Labuse, Zyblikiewicza 15, u Oresówa. 6914g

W MIESIĄCU grasz z nut na fortepianie Samouczek nuty. Dwanaście złotych W. Grad Skawina. 6810g

„GODNOŚĆ kobieca". — Sił dość. Proszę adres — Kurjer, Kraków, „Inżynier". 7722g

REKLAMY projekty napisy plakatowe kinowe — Diltz, Kraków, Czysta 21. 7716g

BĄK Władysław unieważnia zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Wadowice. — 7711g

OŚWIETLENIE ELEKTRYCZNE instalacje — Armatys, Św. Gertrudy 5. Dogodne spłaty. 7748g

DZIĘKUJĘ. Listy zniszczyłem. Poszukuję tylko emerytki. Oddział Kurjera „Emeryt" Równe wołyńskie. 7097k

CENNE wiadomości — darmo! Napisz imię, nazwisko, miesiąc urodzenia otrzymasz darmo określenie charakteru, zdolności, przeznaczenia. — Poznasz kim jesteś, kim być możesz. Warszawa, Redakcja „Wiedza Tajemna" Skrzynka pocztowa 571. Załączyć znaczek pocztowy na przesyłkę. 6987k

ZNALEZIONE pieniądze w aucie są do odebrania za udowodnieniem własności i zwrotem kosztów ogłoszenia. Karmelicka 14 Zakład dentystyczny. Angelus. 7791g

PIERWSZA LEKCJA — TAŃCÓW W KATOWICACH Sala Wypoczynek **PONIEDZIAŁEK** 7 października godzina 6 „Młodzież szkolna". Od godziny 7 „Dorośli". Wpisy osobiście przyjmuje w dniu ii na miejscu Krakowskie Konserwatorjum Taneczne W. Dolińskiej. 7099k

PANNĘ 17—20 lat, pełnej tuszy, wzrostu ca. 160, nie brzydką, nawskróś zacną, potulną, gospodarną, ujmująco miłą, domatorkę, pozna na razie dla towarzystwa prawnik 22, katolik, wzrost 167, może niebrzydki, uczuciowy szczery idealnie dobry i poczciwy, kochający ciche, domowe życie. Poważne zgłoszenia z fotografją do Adm. pod „Cichy". 7524g

WSPÓLNICZKI (ka) do kina prowincjonalnego, blisko Krakowa poszukuję. Współudział 2000 zł. konieczny. — Zgłoszenia: Administracja pod „Pewny zysk". 7770g

KOŚCIELNIAK Władysław unieważnia zgubione zaświadczenie Nr. 621 A wojskowe. 7797g

ROZWODOWE sprawy — konsystorzach bez zgody stron — Warszawa — J. Beyer, Krucza 29. 53W

HAFCIARSTWO PROWADZĘ i wyrabiam następujące roboty od najdelikatniejszego do najprostszego wykonania, a to: Garnitury kuchenne, bieliznę także stołową i pościelową, — story, trzyczęściowe firanki, podwojne kapy na łóżka oraz hafty na suknie Poszukuję celem urządzenia podobnych warsztatów w Polsce spólnika z większym kapitałem. Zgłoszenia Józef Bauer, — Schwaderbach obok Graslitz, Czechosłowacja. — 7107k

UWAGA. Z powodu skradzenia papierów wojskowych, nazwisko Rzeźnik Piotr syn Andrzeja i Marji unieważniam weksle podrobione i nieodpowiadam za pobrane rzeczy. 7766g

NA pierwszą hipotekę u mieszczę 2.000 dolarów. — Zgłoszenia: Zjednoczenie Rynek 6. 7781g

CHOROBY serca Basedow astma Sanatorjum „Salus" dra Kupczyka, — Kraków, Szujskiego. — 6104k

TEKĘ z dokumentami zamieniłem 21 września pociągu Warszawa — Kraków. Proszę zamienić — zwrócić wynagrodzenie. — Dr. Marzyński Łódź Piotrkowska 175. 32Ed.

BIELIZNĘ damską przyjmuje do szycia. Zgłoszenia „Jadwiga" Grodzka 14/16 w podworcu. — 7684g

LUDWIK Remer zawiadamia, że obecny jego adres Kobierzyn Nr. 27. — 7789g

ZAWRZE znajomość z panną o smukłej wysokiej figurze, ładnej buzi, wesołego usposobienia trochę inteligentną od lat 16 do 20 w celach towarzyskich samotny urzędnik-inżynier (inwalida) lat 46. Fotografja całej postaci konieczna. Panie zainteresowane proszone o podawanie adresu na oddziały Kurjera danego miasta, — poczta haseł nie przyjmuje Oddział Kurjera, Wilno, Wileńska 26 „Indra". 8WI

TAŃCÓW PIERWSZĄ LEKCJĘ rozpoczyna Konserwatorjum Taneczne a) dla młodzieży szkolnej: środa, 9 październik 6 wieczorem. b) dla pp. Akademików: środa 9 październik 7 wieczorem. c) dla dorosłych, środa 9 październik 8 wieczór. Plastyka sobota 5 października godzina 3 popołudniu. Dalsze wpisy przyjmuje kancelarja Kraków Rynek 23. — 7100k

UWAGA! Dla wygody P. T. Publiczności przyjmujemy już obecnie śniegowce do naprawy, prosimy zatem nie czekać do ostatniej chwili. Wykonanie solidne przy cenach znacznie zniżonych. Na prowincję wykonujemy zlecenia odwrotnie. PERFUMERJA LESERKIEWICZ Kraków, Rynek 17 (obok księgarni Friedleina) — Telefon 3807. Uwaga na adres. 6895k

MŁODA osoba z towarzystwa nawiąże korespondencję z przystojnym — zamożnym panem (wiek wyznanie obojętne) któryby dopomógł jej materjalnie. Zgłoszenia sub: „Przyjaźń idealna" Kurjer C. Poznań. 84P

OBIADY doskonałe a tanie z trzech dań wydaje się Kremerowska 3, II. p. 7658g

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Rzeszów Józef Zimny. — 7755g

CZTERY. Delto droga, — najmilsza! Tęskno mi. — 7754g

TRZY. Przemiła ostatnią wiadomość od Ciebie. Kocham. Twe natretne myśli i bardzo drogie! — 7753g

KTO pożyczy 500 zł. oddam 600. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera pod „Podoficer". 7811g

TRYKOTARSKA pracownia przyjmuje wszelkie roboty. Kraków, Grodzka 18 I. p. 7789g

POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH OGŁASZA

PRZETARG

na I. serję robót przy budowie gamachu P. Z. U. W.

(roboty ziemne, murarskie, betonowe, żelbetowe, ciesielskie i blacharskie) w Krakowie, przy ul. Dunajewskiego 3.

Ślepe kosztorysy, projekty umowy i warunki przetargu otrzymać można, za opłatą zł. 10.— a także obejrzeć projekt budowy — w biurze Kierownika budowy, inż. arch. W. Nowakowskiego, Kraków, ul. Sobieskiego 15, w godzinach biurowych, w dn. 8 i 9 października r. b.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem — „Oferta przetargowa na I serje robót przy budowie gmachu P. Z. U. W. w Krakowie, ul. Dunajewskiego 3" — należy składać na ręce Inspektora Wojewódzkiego P. Z. U. W. w Krakowie, ul. Radziwiłłowska 23 do dnia 15 października r. b. do godziny 12-ej. Tegoż dnia o godz. 15-ej nastąpi publiczne otwarcie ofert.

POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

L. Ringman 6436k W. Gustowski

Bezsprężarkowe silniki Diesel'a

Stocznia Gdańska

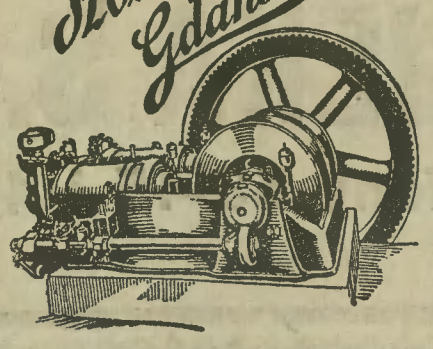

do mocy włącznie 1500 KM.

dla każdego ruchu.

Gdańsk	Werftgasse 4,
Warszawa	Jasna 11 m 5, tel. 99-18
Łódź	Traugutta 9, tel. 41-83,
Poznań	Słowackiego 18, tel. 77-85,
Kraków	Wiślna 12, tel. 30-49,
Katowice	Wita Stwosza 3, tel. 27-10,
Lwów	Podleskiego 7, tel. 48-88
Lublin	Krakowskie Przedmieście 56 m. 8, tel. 9-62,
Równe	3-go Maja 50, tel. 307.
Wilno	Jagiellońska 9 m. 12, tel. 8-84. 6408k

Poszukiwana w Bystrej, Szczyrku lub Wiśle

WIĘKSZA PARCELA

(ewent. z zabudowaniami). 6440k

Szczegół. oferty pod „Parcela" do „Agencji Wschodn. Katowice"

KRAKOWSKA FABRYKA KAROSERJI

Sp. z ogr. por.

Kraków, Mazowiecka 35.

Wykonuje karoserje wszelkiego rodzaju

jak: autobusowe, osobowe (limuzyny) i ciężarowe
Naprawa samochodów i lakierowanie aparatem „DUCO". 6431k Oferty na żądanie odwrotnie.

Archiwum Państwowe w Krakowie

© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

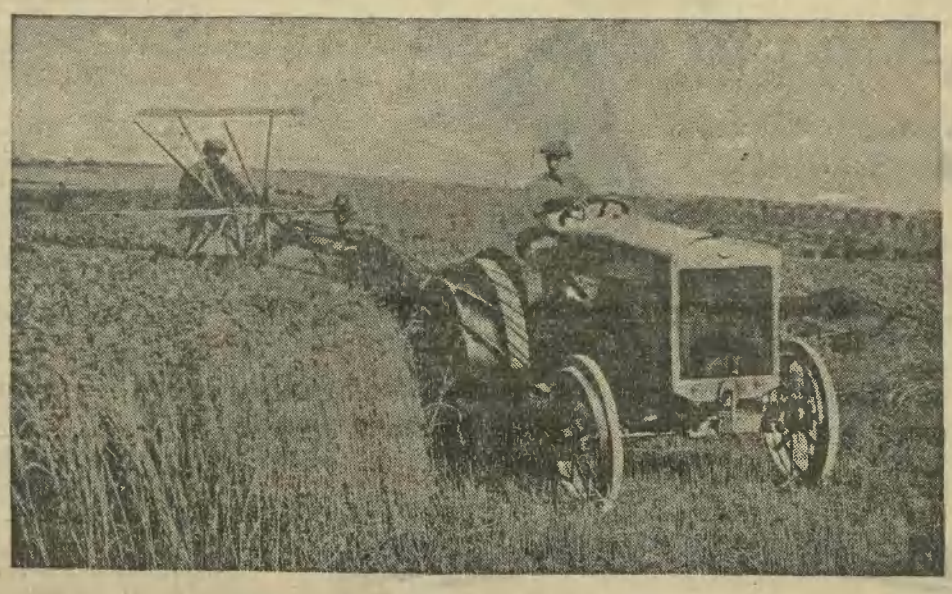

DLA CELÓW **ROLNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH** JEDYNIE

TRAKTOR „SKODA" 30 K. M.

6093k

KOSZTORYSY, PROSPEKTY I DOKŁADNE INFORMACJE

UDZIELA

Biuro Sprzedaży Zakładów SKODY, KRAKÓW

SALON WYSTAWOWY
ul. Szpitalna 40. Tel. 3880.

BIURO SPRZEDAŻY
ul. Gertrudy 2. Tel. 3434.

ŻĄDAĆ W APTEKACH I DROGERJACH — WEDŁUG PRZEPISU

Dra med. ST. BREYERA

Zatwierdzone przez Ministerstwo Zdrowia w Warszawie.

Zioła piersiowe
skuteczne w gruźlicy, katarach piersiowych, oskrzelowych, zaflegmieniach, kaszlach, astmie, oraz jako środek wzmacniający płuca.
Cena zł. 3.50.

Zioła na przemianę materji
skuteczne jako czyszczące krew w reumatyzmach, artretyzmach, skroflach, wrzodach, fistułach, ropieniach, nieczystości cery, zwapnieniu tętnic i otyłości.
Cena zł. 3.50.

Zioła żołądkowo-kiszkowe
skuteczne w ostrych i przewlekłych katarach żołądkowo kiszkowych, chorobach wątroby, kamieniach, żółtaczce.
Cena zł. 3.—.

Zioła dla nerwowych
skuteczne w nerwowych bólach głowy, bicia serca, bezsenności, nerwowej niestrawności, ogólnemu osłabieniu.
Cena zł. 4.—.

Do powyższych cen dolicza się opłatę pocztową.

6314k Wyrabia i wysyła: Laboratorjum chem.-farmac.

„POLHERBA" Sp. Z O. O. KRAKÓW-PODGÓRZE

Na żądanie wysyła się darmo broszurkę: „Jak odzyskać zdrowie, czyli „Leczenie ziołami". | Niezliczona ilość listów dziękczynnych świadczy, że tysiące ludzi wyleczyło się powyższemi ziołami

Inżynier lub technik

obeznany z projektowaniem i założeniem centralnych ogrzewań, starszy i doświadczony natychmiast potrzebny. Wysoka pensja i ewent. prowizja. Oferty z podaniem dotychczasowego zatrudnienia uprasza się skierować do Administracji tego Dziennika pod Nr. 27038.
835g

NAJWIĘKSZA I NAJSZCZĘŚLIWSZA

Kolektura Loterji Państw. w Poznaniu.

Losy do I. klasy 20-tej Loterji Państwowej

winien każdy bezwzględnie u nas kupić, gdyż zazwyczaj w naszych kolekturach padają większe wygrane. Szanse wygranych kolosalne.

Główne wygrane: 750.000 — 350.000 — 250.000 — 150.000 — 100.000 i t. d.

Co drugi los wygrywa. Co drugi los wygrywa

105 tysięcy losów wygranych na ogólną sumę 32,000.000 zł.

Na prowincję wysyłamy bezzwłocznie.

Kolektura Loterji Państwowej JULJANA LANGERA

POZNAŃ, UL. WIELKA 5 — CENTRALA i UL. FREDRY 3 — ODDZIAŁ. Telef. 16 37.

Wymieniamy i wypłacamy losy innych kolektur 6409k

Fabryka zegarków szwajcarskich i wysyła za zaliczeniem

ZEGAREK z sekundnikiem z dewizką

marki Chronometre za zł. 5·25 (zamiast zł 28.—)

Chronometre

Zegarek płaski wyregulowany do minuty, z 10-letn. gwarancją za zł. 5.25, 2 szt. 10.30, 3 szt. 15.25, w lep. gat. fantazyjny zł. 6.85 i 7.50. — „CHRONOMETRE PRIMA" zł. 9.50 i 12.75. Ze świecącym cyferblatem i wskazówkami lub z nowego fr. złota 8.90, 12.— i 14.50. Kryty ankier zł. 14.95, 17.50, 22, 28 Znany marki „A. MOSER" z długoletnią gwar. 17.35, 19.50, 23.—, 25. — Na rękę zł. 9.50, 11.75, 13.—. Ze świecącym cyferblatem 15.50 i 17.50 i 19.25. Budziki 10.50, 11.75, 15.— i 17.50. — Dewizki z n. fr. złota dopłata 1.50, 2.50, 3.—, 5.—, 8.—. Adresować: „ZEGAROPOL" — WARSZAWA. TWARDA 24/S.

Za koszta przesyłki płaci kupujący. 6401k

ELEKTRO-TECHNICZNE ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE

L. B. JAWOROWSKI. KRAKÓW. św. Tomasza 32

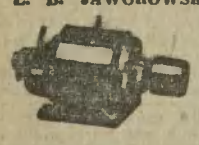

DYNAMO-MASZYNY

MOTORY prądu zmiennego i stałego

UZWOJENIA przepalonych maszyn

Wykonanie gwarancyjne. 3658k

BEZPŁATNIE!

Napisz imię, nazwisko, miesiąc urodzenia, otrzymasz analizę charakteru, określenie zdolności i przeznaczenia — darmo Poznasz kim jesteś, kim być możesz. Warszawa, Psychografolog Szyller Szkolnik. Nowowiejska 32. Niniejsze ogłoszenie i 75 gr. znaczkami pocztowemi na przesyłkę załączyć. — Przyjęcia osobiste płatne godz. 11—7 wieczór. 6337k

Kierownictwo budowy gmachu Akademji Górniczej z upoważnienia Urzędu Wojewódzkiego Dyrekcji Robót Publicznych w Krakowie ogłasza niniejszem

Publiczny przetarg ofertowy

na wykonanie posadzki dębowej deszczułkowej

przy budowie gmachu Akademji Górniczej w Krakowie.

Szczegółowe i ogólne warunki przetargu przeglądać można w Państw. Kierownictwie budowy gmachu Akademji Górniczej (Arch. Wacław Krzyżanowski) Kraków, ul. Krupnicza 12, gdzie nabyć można również formularze ofertowe ściśle według obowiązujących przepisów, opiewające na ceny stałe składać należy w zamkniętych kopertach w terminie do dnia 12 października 1929 r. do godz. 10-tej rano w biurze Naczelnika oddziału budowlanego Dyrekcji Robót Publicznych, Kraków, Rynek Główny Krzysztofory II p.

Otwarcie ofert nastąpi w tym samym terminie o godz. 11-tej.

Do oferty dołączyć należy dowód na złożone w Kasie Skarbowej wadjum w wysokości 5% oferowanej sumy.

Oferty niezłożone w oznaczonym terminie lub niepoparte przepisanem wadjum, nie będą rozpatrywane.

Zastrzega się wolny wybór oferty lub nieprzyjęcie żadnej. 6366k

W Krakowie, dnia 1 października 1929 r.

Państw. Kierownictwo Budowy:
Inż. W. Krzyżanowski.

6194k

Sprzedam Polakowi, sklep z obrazami

łącznie z pracownią do oprawiania obrazów, od lat 40 istniejący, bardzo dobrze prosperujący, przy głównej ulicy w Katowicach położony, obejmujący 5 ubikacji handlowych, 2 wielkie piwnice i magazyn. Warsztat do oprawiania obrazów zaopatrzony w motor elektryczny do przyrzynania ram — Oferty do Administracji Kurjera Ilustrowanego Katowice, Teatralna 6 — pod „Sklep z obrazami". 668k

Unikniesz niepowodzeń!

Nadeslij imię, datę urodzenia i 95 gr. znaczkami pocztowymi. Otrzymasz pocztą wypisaną analizę charakteru i przeznaczenia.

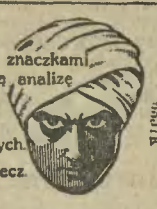

Adres. Warszawa, ul. Bednarska 17
WACŁAW PYFFELLO mistrz nauk tajemnych.
Osobiście przyjmuje od 12-ej do 8-ej wiecz. 6387k

WSZELKICH MASZYN

motorów, lokomobil, kotłów i t. p. dla wszystkich gałęzi przemysłu, rolnictwa i t. p. — dostarcza.

Generalna reprezentacja

dostaw technicznych 6350k

CZESŁAW HINCINGER

we Lwowie, ul. Sapiehy 9. — Tel. 34 17.

PRZYBORY SZEWSKIE
HERMAN BRONNER
Kraków Dietlowska 46. 5979k

WIELKI ZŁOTY MEDAL

Najwyższe odznaczenie P. W. K. otrzymaliśmy za wyroby: cegły fasonowej, klinkierów, dachówki i sączków.

Fabryka Wyrobów Ceramicznych

6415k

KROTOSZYN I PRZYSIEKA S. A.

Zarząd: **Poznań, Plac Wolności 9. — Telefony 53-45 i 40-61.**

Archiwum Państwowe w Krakowie © digitalizacja: mbc.malopolska.pl

Do Nr. 21312/29.

Plan sprzedaży drewna w roku gosp. 1929/30

6867k

Dyrekcji Lasów Państwowych we Lwowie. — Chorążczyzna 17. — Nr. telef. 7513.

Lp.	Nadleśnictwo	Powiat	Odległość miejsca sprzedaży od stacji kolejowej w klm.	Drewno użytkowe jodł. świerk.	so-snowe	dębowe	bukowe	grabowe	Papierówka	Półpapierówka	Drewno opałowe twarde	miękkie	Miejsce sprzedaży	Przypuszczalny czas sprzedaży	Przypuszczalny sposób sprzedaży
				m³					mp						
			A. Drewno w stanie wyrobionym.												
1.	Berehy	Dobromil	Krościenko 6—16	10900								4730	loco las	I. — 1930	przetarg lub z wolnej ręki
2.	Bolechów	Bolechów	Bolechów 5 15—18 loco stacja loco stacja loco stacja Bolechów 16 Bolechów 16	200			3570 688				10450 10100 10450		loco las „ loco stacja Bolechów „ „ loco las „	XII. — 1929 XII. — 1929 — I. — 1930 I. — 1930 I—III. — 1930 od I. — 1929 w miarę dowozu X. — 1929 IX.—X. — 1930	z wolnej ręki „ „ „ „ „ „
3.	Dobrohostów	Drohobycz	Truskawiec 2—6 Stebnik 5—17	1820 2900		600 3530							łoco las	XI.—XII. — 1929	„
4.	Dobromil	Dobromil	Dobromil 7—17	7899									„	I.—III. — 1930	„
5.	Drohobycz	Drohobycz	Drohobycz 2—10	1295		1805							„	I.—IV. — 1930	przetarg lub z wolnej ręki
6.	Gawłówek	Bochnia	Bochnia 4—14		4700							2695	„	XII. — 1929	„
7.	Grobla	Bochnia	Niepołomice 12—15			1560							„	I. — 1930	„
8.	Lisowice	Stryj	Morszyn 2—9 6	2500 400									loco skład w lesie loco las	XII. — 1929 II. — 1930	
9.	Łopianka	Dolina	loco stacja Dolina 10 km.							3000 450	3000 600	1000 150	loco skład Krechowice loco skład kolejka	IV.—X. — 1930 XII. 1929 — I. 1930	z wolnej ręki
10.	Mizuń	Dolina	loco stacja Wygoda						1500				loco st. Wygoda	X. 1929 — II. 1930	przetarg lub z wolnej ręki
11.	Michowa	Dobromil	Dobromil 15 Krościenko 5.5	2700 6300									loco las	II. — 1930	przetarg lub z wolnej ręki
12.	Muszyna	N. Sącz	Muszyna 2.5—14	5917									„	XI. — 1929	„
13.	Nahujowice	Drohobycz	Drohobycz 11—25	5040		800							„	XII. — 1929	„
14.	Niepołomice	Bochnia	Niepołomice 4—7		5000	120							„	XI.—XII. — 1929	„
15.	Polanica	Stryj	loco skład Bolechów Bolechów 13—30				2500		189	795	6000 25000		loco skład stacja Bolechów loco las	I.—VII. — 1930 X. 1929 — II. 1930 III.—VIII. — 1930 IV. — 1930	z wolnej ręki „
16.	Rachiń	Dolina	Dolina 6	9000		450							loco skład kol. leśn.	II.—III. 1930	„
17.	Śnietnica	Gryb6w	Grybów 15—20	8110									loco las	XI.—XII. 1929	przetarg lub z wolnej ręki
18.	Stary Sącz	St. Sącz	St. Sącz 5.5—15	4000									„	do VII. 1930	„
19.	Starzawa	Dobromil	Krościenko i Starzawa 5.5—10	13500						500	2800		„	X. 1929 — III. 1930	„
20.	Suchodół	Dolina	Skład Krechowice								3000 3200	5000	loco skład Krechowice	XII. — 1929 IV.—IX. 1930	„
21.	Turza wielka	Dolina	Dolina 22—32	4900							8495		loco las „	I. — 1930 X.—XII. 1930	„ „
22.	Tustanowice	Drohobycz	Truskawiec 4 Borysław 9	1290 4247		1860 40		jaw 196 olsz 40 jaw. 180			944 855 5220	98 563 700	„ „ „	I. — 1930 XII. — 1929 X.—XII. 1929	„
23.	Jabłonów	Peczeniżyn	Sopów i Słoboda rung. 21—27	4410 4790							4447 12299	448 2083	„	XII. — 1929 V. — 1930 X. — 1929 IX. — 1930	„
24.	Jaremcze	Nadwórna	Jaremcze 4—6.5								3000 8375	7000	„	X. — 1929	
25.	Kałusz	Kałusz	Kałusz 13.5—18	2000		470							„	XII. — 1929	„
26.	Kosów	Kosów	Kołomyja 27—35				500						„	XII. 1929 — II. 1930	„
27.	Kuty	Kosów	Kołomyja 64	885										IV.—V. 1930	przetarg lub z wolnej ręki
28.	Mikuliczyn	Nadwórna	Mikuliczyn 00								3480 12850	10730	Skład (Dilok) loco las	X.—XII. 1929	„
29.	Młodiatyn	Peczeniżyn	Peczeniżyn 7—8				500				8000			I. — 1930 X. 1929 — III. 1930	„
30.	Niebyłów	Kałusz	Krechowice 35	3350							2000	756	loco las	I. — 1930 IX. — 1930	przetarg lub z wolnej ręki
31.	Osławy	Nadwórna	Delatyn 6								300	3460	„	I. — 1930	„
32.	Peczeniżyn	Peczeniżyn	Peczeniżyn lub Sopow 2—14			40	500				2000		„	II.—III. 1930 X.—XI. 1929	„
33.	Petranka	Kałusz	Krechowice 20—25	3400								900	„	XI. — 1929	„
34.	Szeszory	Kołomyja	Kołomyja 37—42	5800							8000 7863		„ „	V. — 1930 I. — 1930 X.—XI. 1929	„
35.	Tatarów	Nadwórna	Stacja Tatarów 1 Tatarów 4—5 Tatarów 8.5	2050 541 1100 420 1100					220	150	935 7600 1000		Skład potartacz. Skład Żeniec loco las „	X — 1930 X.—I. 1930 X. — 1929 VI.—VII. 1930 X.—XI. 1929 V.—VI. 1930	„
36.	Wistowa	Kałusz	Bednarów 9—17	13510		59	71		812	881	1142	1506	loco las	II. — 1930	„
37.	Worochta	Nadwórna	Worochta 10—13 7 2	20000					500 500	3000 2500	5000 2000 5000	2000 1000 1000	loco las lub skład skład Ardzeluża skład tor przem. skł. Oseredok	XI. — 1929 IV. — 1930 X.—IV. 1930 „	„
38.	Szeparowce	Kołomyja	Kołomyja	1910		635							loco las	XII.—I. 1930	„
			B. Drewno ewentualnie na pniu.												
1.	Łopianka	Dolina	Krechowice 23—24				340				1000	150			„
2.	Mizuń	Dolina	Bolechów 20—22 Wygoda 16—17				242				7131 3465				„
3.	Michowa	Dobromil	Dobromil 5—15	1500								600		p. u. w miarę ich powstawania	„
4.	Muszyna	N. Sącz	Muszyna 4—9	2105 dr. cien 608							183	105			„
5.	Polanica	Stryj	Bolechów 25—30					jaw. i wiąż. 221				3705			„
6.	Solotwina miz.	Dolina	Wygoda 24—34								21305				„
7.	Jaremcze	Nadwórna	Jaremcze 4—8				40				575	5355			„
8.	Jasień	Kałusz	Krechowice 35	15050			185				5950	1900			„
9.	Szeszory	Kołomyja	Kołomyja 37—41				732								„
10.	Tatarów	Nadwórna		845					420	1420	2200	1700			„
				177.792	9700	11.969	9868	737	4132	12696	227214	59424			

Czopki hemoroidalne „VARICOL" (z kogutkiem) usuwają ból, krwawienie, swędzenie, pieczenie, zmniejszają guzy (żylaki). 5889k
Sprzedają apteki i składy apteczne.

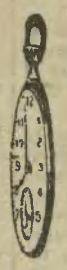
Czy już posiadasz nasz dobry zegarek
z dewizką tylko zł. 4·62
„Chronometre Prima" (zamiast 25·—)
wysyłamy za zalicz. pocztow. zegarek płaski, wyregulowany do minuty, z 10-letnią gwarancją; lepszy gat. 5.25, 2 szt. 10.35, 4 szt. 20.50, lepszy gat. 6.50 i 7.50 i 9.50, zegarek ze świecącym cyferblatem 8.50 i 10.50, z nowego franc. złota 9.95, 12.—, 14.50, kryty ANKIER 14.75, 17.—, 19.—, 23.—, 28.—, znanej marki „A. MOSER" z długoletnią gwarancją 17.35, 18.75, 22.—, te same z fr. nowego złota 24.50, 28.50. Na rękę męski lub damski: 9.30, 12.—, 14.—, ze świecącym cyferblatem 17.75, 18.—, 23.—; łańcuszki z imitacji złota 1.50, 2.50, 4.—, 5 — Za koszta przesyłki płaci kupujący. Dewizki od 7 zł. — Adresować: 6399k
Skład Zegarków „KOMERCJA" Warszawa, Dzielna 45. N.

JĄKANIE oraz wszelkie inne zboczenia mowy radykalnie usuwa Zakład Leczniczy dla jąkałów
S. Zyfklewicza, Warszawa, Chłodna 22
062k Prospekty kancelarja wysyła bezpłatnie.

DESKI i BRUSY
stolarskie i budowlane sprzedaje po cenach konkurencyjnych 840g
SKŁAD DRZEWA ALEKSANDRA KARWATA
Kraków D. XXII, ul. Nadwiślańska 8.

Pompy Worthingtona
Centryfugalne oraz zwykłe, Prasy do oleju, Prasy do dachówek, Mieszarki do betonu, Motory, Turbiny, Młyńskie Maszyny, Obrabiarki do żelaza i drzewa — poleca:
„PILOT" — LWÓW, BATOREGO L. 4.
Katalogi na żądanie. 5721k

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja mbc.malopolska.pl

Rok III

KURYER KOBIECY

Nr. 40.

Dodatek do Nr. 273 „Ilustrowanego Kuryera Codziennego" z d. 6 października 1929 r.

Córki idące w ślady ojców.

Isbbel Mac Donald towarzysząca ojcu w podróży do Ameryki, ma bardzo poważne usposobienie i nie lubi strojów ani rozrywek.

Piękna zalotnica z dramatu Schillera miała — jedno oko.

Czy Schiller, pisząc nieśmiertelnego **„Don Carlosa"**, wiedział o tem, że księżniczka Eboli, skreślona przez niego w barwach tak entuzjastycznych, jako **znana piękność współczesna, miała zaledwie jedno oko?** Prawdopodobnie nie, gdyż wybrałby sobie inną znaną z historji damę dworu i przyoblekł w piękne kształty zalotnej intrygantki.

Że księżniczka **Eboli posiadała jedno tylko oko,** nie ulega najmniejszej wątpliwości. Eryka Lörcher przytacza na to w „Leipziger Illustrierte Zeitung" dostateczne dowody. Dokumenta znalezione ostatnio **w archiwach dworu hiszpańskiego,** jakoteż **stare nieznane** przedtem portrety pendzla malarza nadwornego Pantoja de la Cruz, przedstawiające księżniczkę Eboli, potwierdzają to w całej pełni.

Podówczas **nie znano jeszcze szklanego oka,** któreby mogło zasłonić tę wadę urody. To też księżniczka Eboli zakrywała oko **serduszkiem z czarnego aksamitu,** umocowanem zapomocą dwóch wąskich, czarnych, aksamitnych wstążek we włosach. Przepaska ta tak korzystnie podnosiła **piękno wysokiego, białego czoła księżniczki,** że wówczas rozpowszechniła się moda noszenia **czarnych aksamitnych przepasek na czole.** Widocznie także brak oka, zastąpionego przez aksamitne serduszko, nie umniejszył wdzięków księżniczki Eboli, **ponieważ została kochanką króla Filipa II,** którego zdradzała z jego sekretarzem Antonio Perezem. Przez dłuższy czas nie wiedział król o romansie księżniczki, mimo, **że było to publiczną tajemnicą na dworze.**

Po kilku latach doniesiono królowi o zdradzie księżniczki, w następstwie czego **król rozkazał uwięzić obydwoje winowajców.** Perezowi udało się umknąć z więzienia, lecz piękna jednooka księżniczka Eboli przebywała przez 11 lat w więzieniu.

Konkurs na najpiękniejsze dziecko Polski.

6½-letni Jacek Walczykowski z Piotrkowa Tryb.

Opieka nad matką i dzieckiem.

Kraków, 4 października.

Do wybuchu Wielkiej Wojny władze zaborcze na terenach Rzeczypospolitej Polskiej albo utrudniały, jak np. w Małopolsce, powstanie przemysłu, albo też, jak to miało miejsce w zaborze rosyjskim, głównie zaś w b. Kongresówce — nie dbały zupełnie **o warunki bytu i higjeny robotników fabrycznych.**

Zdarzały się wypadki, że humanitarniejsi ludzie, jakich nasz przemysł posiadał, a może nawet rozsądniejsi, bo działający przez poczucie słuszności i przedewszystkiem przez dobre zrozumienie własnego interesu — dążyli do poprawy warunków egzystencji swych pracowników. Budowali na własny koszt i utrzymywali ochronki, szkoły, przytułki i szpitale.

W odrodzonej Polsce powstało ministerstwo pracy i opieki społecznej. Od tej pory acz w trudnych niezmiernie warunkach rozpoczyna się powolna, ale racjonalna praca nad zapewnieniem zdrowotności w lokalach fabrycznych, przedewszystkiem zaś roztaczać się zaczyna piecza nad robotnicą-matką i jej niemowlęciem. Przy wielu fabrykach, w których pracują kobiety, powstały w ostatnich czasach tak zwane „Żłóbki", gdzie matka-robotnisa po przyjściu do pracy pozostawia swe niemowlę pod opieką wykwalifikowanych pielęgniarek, a w oznaczonych godzinach przychodzi karmić piersią swe dziecko.

W niektórych miejscowościach matki narazie z pewną bojaźnią i nieufnością nawet pozostawiały swe maleństwa w żłobkach. Z biegiem czasu jednak, zwłaszcza gdy znalazła się na miejscu taktowna pielęgniarka — żłóbki zyskały sobie całkowite zaufanie matek.

Pierwsze żłóbki powstały w roku 1844 we Francji. Jednym z głównych organizatorów i założycieli był filantrop francuski **Firmin Marbeau.** — Twierdził on, że: **„Opiekować się dzieckiem, którego matka pracuje, pielęgnować je w czasie jej nieobecności, ułatwić jej jego wychowanie — oto pomoc najbardziej ludzka, najbardziej inteligentna i najbardziej owocna".**

Paro-miesięczne racjonalne zabiegi około niemowlęcia niepomiernie **zmniejszają śmiertelność niemowląt,** a tem samem zapewniają krajowi i społeczeństwu zdrowe pokolenie.

W dniu **14 września 1929 r. w Suchodniowskiej Fabryce Odlewów i Hucie Ludwików w Kielcach** nastąpiło poświęcenie żłóbka.

Wspomniana fabryka, zatrudniająca **paręset kobiet,** nie posiadała tej instytucji.

Żłóbek składa się z 7 ubikacyj, mianowicie: wejście, sala przyjęć niemowląt, rozbieralnia ich, pokój kąpielowy, szatnia dla matek, pokój dla karmienia niemowląt i kamera izolacyjna dla gorączkującego dziecka, wreszcie pokój dzienny (sypialnia) dla niemowląt. Do tego należy dodać apteczkę domową oraz kuchenkę, gdzie przygotowuje się różne wywary celem racjonalnego podług wskazówek lekarza w razie potrzeby dokarmiania niemowląt. Zaznaczyć należy, że karmiące matki muszą być każdorazowo przebrane **w białe płaszcze** i czepeczki.

Jest to pierwsza placówka tego rodzaju na terenie kieleckim.

Dzisiaj, gdy już posiadamy parę tego rodzaju instytucyj, urządzonych w wielu miejscowościach, niezmiernie łatwo jest, wzorując się na istniejących żłóbkach, organizować nowe.

Czynniki miarodajne, mianowicie: władze państwowe, lekarskie powinny rozwinąć energiczną działalność, by podobne żłóbki istniały już nie tylko przy fabrykach, ale powstawały w miastach i miasteczkach nawet w takich, które są pozbawione przemysłu.

Dziecko zdrowe, to przyszłość kraju naszego, jak wyraził się **marszałek Foch** w czasie swoich odwiedzin w Polsce. Racjonalnie wychowane dziecko to przyszłość naszego rolnictwa, to przyszłość Polski, to potęga i niezależność, to siła i mocarstwowe stanowisko Rzeczypospolitej Polskiej.

Jak z drobnych cegieł powstają wspaniałe gmachy, tak na rozwoju własnego wychowania nowych pokoleń rozwijać się będzie w szybkiem tempie kultura i cywilizacja ludzkości. **Emjot.**

Konkurs na najpiękniejsze dziecko Polski.

4-letnia Beatrycze Łubieńska z Dochanowa (Wlkp.).

6-letni Staś Paderewski z Wołkowyska.

Recepta piękności Grety Garbo.

Sławna gwiazda filmowa, Greta Garbo, jest zdania, że sport nie jest zbyt korzystnym dla kobiecej piękności. Skoro kobieta pragnie się utrzymać jak najdłużej piękną, powinna przedewszystkiem dużo odpoczywać, zwłaszcza podczas dnia po jedzeniu. Niekoniecznie trzeba spać podczas tego wypoczynku, wystarczy jedynie, jeżeli się o niczem nie myśli, gdyż bezwzględny spokój, działa daleko korzystniej, aniżeli niespokojny sen. — Wprawdzie sport wzmacnia mięśnie i muskuły, ale zbyt muskularne ramię lub noga kobiety, nie są wcale piękne. Pozatem zbyt wyczerpujące ćwiczenia cielesne, odbijają się w wyrazie twarzy, która nabiera ostrego i znużonego wyglądu. Najlepszym środkiem dla utrzymania piękności jest woda, używana wewnętrznie i zewnętrznie. Tak rano jak i wieczorem należy obmywać twarz wodą, pozatem kąpiel całego ciała i zimny tusz. Greta Garbo poleca wypicie dziennie najmniej 12-tu szklanek wody, co wpływa doskonale na oczyszczenie skóry ze wszystkich nieczystości. Skóra może być wtedy piękną, jeżeli całe ciało znajduje się w dobrym stanie zdrowia. Dlatego — powiada artystka — kładę wielką wagę na dużo spokoju, dużo, wody, dobre odżywianie, przedewszystkiem świeże owoce i jarzyny i wczesne udawanie się na spoczynek.

Koleje życia mistrzów mody światowej.

Nowe kreacje z dziedziny mody stoją równorzędnie z dziełami sztuki pod prawną ochroną. Są mianowicie własnością firmy z której pracowni wyszły i bez pozwolenia właściciela nie mogą być kopjowane. Przed wojną postępowano sobie na tem polu mniej bezceremonjalnie. Każda nowa myśl była momentalnie pochwyconą i kopjowaną przez licznych naśladowców. Dzisiaj dla ochrony modeli stworzono we Francji prawo, które zawiera surowe obostrzenia i każde przewinienie karane jest wysokiemi odszkodowaniami, a policja jest powołana do przeprowadzenia jak najściślejszej rewizji w domach konfekcyjnych, podejrzanych o kradzież modeli.

Twórcy paryskiej mody są bardzo ciekawymi ludźmi. Większość ich rekrutuje się z maluczkich, niepozornych pracowników, niektórzy z nich nie mieli początkowo żadnych zdolności, ani pociągu do mody, dopóki przypadek nie uczynił z nich mistrzów światowej sławy.

Tak było np. ze sławnym **Paquinem** w Paryżu, który zatrudniony był w pewnem biurze w charakterze pisarza. Zaręczony był z małą krawczynią, której żartem dawał rozmaite rady w kwestjach toaletowych, a które jednakże okazały się w praktyce nadzwyczaj trafne. To natchnęło Paquina do porzucenia swej posady i założenia małego krawieckiego atelier. W 10 lat później przenosi się Paquin na Rue de La Paix i robi **Worthowi** szaloną konkurencję. Umierając, zostawia olbrzymią fortunę. Jego żona prowadzi przedsiębiorstwo z temsamem powodzeniem, co jej zmarły mąż. Ponieważ w magazynie Paquina płaca robotników jest daleko wyższa od obowiązującej taryfy, a właścicielka p. Paquin znaną jest pozatem z dobroczynności, została więc przed 10 laty odznaczona krzyżem Legji honorowej.

Najbardziej popularnym i znanym mistrzem sztuki krawieckiej w Paryżu jest bezsprzecznie **Paul Poiret.** Początkowo był on rysownikiem u Wortha, który mu powierzył stworzenie kilku nowych kreacyj sukien i płaszczy. Poiret skomponował jednak te modele w tak niezwykłej formie i rażących kolorach, że sprzedawczynie nie miały wprost odwagi pokazywać je kupującym paniom. Znalazła się wreszcie pewna rosyjska księżniczka, która właśnie została zachwycona pełnym fantazji „płaszczem chińskim". Zachęcony tem Poiret postanowił na własną rękę otworzyć magazyn. Pożyczył sobie zatem kilka tysięcy franków, wynajął w pobliżu opery sklep, w którym zaaranżował wystawę modeli, ściągającą krzyczącym, nieprawdopodobnym doborem barw i niezwykłą oryginalnością linji tłumy ciekawych widzów. Toalety, które Poiret tworzył, zwane były w Paryżu „bombami". Żadna z eleganckich kobiet z towarzystwa nie miała odwagi ubrać się w którąś z tych rewolucyjnych kreacyj mody. Poiret jednak zdobył dla propagandy swych pomysłów kilka pierwszorzędnych artystek paryskich teatrów, a te poczęły w nowych sztukach lansować jego modele.

Wszyscy pamiętają niebywały skandal, jaki wywołały suknie „jupeculotte" Manekiny, które wówczas w Paryżu wysłał Poiret na ulice, stały się przedmiotem takich rozruchów, że policja musiała interwenjować, a biedne manekiny, z których zdarto te kompromitujące suknie, zmuszone były w bieliźnie szukać schronienia w sieniach domów. To samo działo się i w innych miastach, a nawet i w Krakowie, gdzie skłonne do ekstrawagancji panie, pragnęły przeforsować ten niezwykły, jak na owe czasy, wybryk mistrza mody. To jednak zwróciło uwagę na Poireta, a dzieła jego fantazji i pomysłu znalazły przedewszystkiem w Ameryce dużo zwolenniczek. Poiretowi zaczęło się coraz lepiej powodzić tak, że założył towarzystwo akcyjne i wybudował wspaniały pałac mody w pobliżu Champs Elysees, gdzie kilka oddziałów poświęconych jest dekoracji wnętrza. I do tej dziedziny wprowadził Poiret swoje niezwykłe i oryginalne pomysły w doborze barw i nowej linji mebli. Jest on zdecydowanym wielbicielem wschodu, a kapelusz w formie turbana, który stał się tak ulubionem nakryciem głowy, jest jego pomysłem. Bez Poireta pochód mody paryskiej nie byłby stanowczo tak zwycięski.

Również znany dom mody **Lanwin** był założony przez skromną modystkę, która pracowała na masardzie 6-tego piętra, sporządzając tanie kapelusiki, a nie mając na opłacenie roznosicielki, rozwoziła je sama na rowerze swoim klientkom. Dzisiaj Jeanne Lanwin jest królową paryskiej mody, prezydentka syndykatu **Haute couture** i przed kilku laty otrzymała czerwoną wstążeczkę Legji honorowej.

Wszyscy znawcy paryskiej mody wiedzą dobrze, że toalety znaczone **Jenny**, mają światową sławę. Właścicielka firmy nazywa się Jenny Sacerdote i była przedtem nauczycielką, udzielając lekcji literatury.

Wiele znanych firm powstało zupełnie przez zwykły przypadek. Między początkującemi pracowniczkami znajduje się też takie, które zwracając uwagę swemi zdolnościami, są wysyłane poza swą pracą na wieczorne kursa mody. Każdego roku najlepsze prace ych uczenic są wystawiane i nagradzane Zwykle znajdują się kapitaliści, którzy ryzykują dobrą lokatę swych kapitałów i oto pewnego dnia laureatka kursów mody widzi się na czele nowego przedsiębiorstwa. Od jej sprytu, szczęścia i zdolności zależy zdobycie po 10 latach własnego pałacu mody.

Córki idące w ślady ojców.

Megan Lloyd George odziedziczyła po ojcu żywy temperament i talent oratorski Podobnie jak Isbbel Mac Donald, została wybrana posłem do parlamentu angielskiego.

Kronika kobieca.

SZKOŁĘ GOTOWANIA DLA STARYCH KAWALERÓW OTWARTO W BERLINIE, w której uczą się tej sztpki mężczyźni niezonaci. Wielu mężczyzn, którzy w powojennych czasach dla braku środków, czy ochoty zrezygnowali z małżeństwa, muszą sami gospodarować. Jedni z nich cierpią na żołądek, wskutek wiktu restauracyjnego, inni stetryczeli i nie znoszą narzuconych im potraw w jadłodajniach, inni wreszcie z oszczędności orzekli, że sami będą sobie kucharzami. Wszyscy ci malkontenci, wraz z osobnikami, którzy chcą się fachowo wyszkolić, zapisali się na kursa gotowania i cukiernictwa. Szkoła ta stanow iobecnie sensację Berlina. Może panowie stworzenia będą większymi genjuszami, jak kobiety gotujące, którym zarzucono brak inicjatywy.

PIERWSZĄ KOBIETĄ W SŁUŻBIE DYPLOMATYCZNEJ W JAPONJI jest p. Tsuri Shishawa. Została ona mianowaną konsulem jeneralnym w jednym z krajów Europy. („Matin").

PRAWA OBYWATELSKIE MĘŻATEK w Jugosławji uchwalono w ślad za innymi krajami. Obecnie Jugosłowianka, wychodząca za mąż za obcokrajowca, ma prawo zachować obywatelstwo swego kraju. Wymaganem jest w tym celu złożenie przed zawarciem aktu ślubnego specjalnej deklaracji.

KOBIETA FRANCUSKĄ PODOFICEREM MARYNARKI. Jest nią p. Wirginja Herriot, znana ze swej niezmordowanej pracy propagandowej, sportowej i filantropijnej w dziedzinie morza i floty Oto niedawno na podkładzie francuskiego krążownika „Mulhouse" mianowano ją honorowym podoficerem wojenej marynarki, a admirał Le Do wręczył jej szemrony małe I klasy. Pani Herriot jest delegatką zarządu francuskiego Yacht Clubu.

—0—

W kuchni i w domu.

GALARETA Z NIEDOJRZAŁYCH JABŁEK. Opadające z drzew niedojrzałe jabłka, można zużytkować robiąc z nich doskonała galaretę. Nie obierając z łupin, kraje się jabłka na cztery części i w garnku glinianym zalewa się taką ilością wody, by dobrze zapłynęły. Poczem wstawia się na ogień i gotuje tak długo, póki nie popękają łupinki, następnie wlewa się tę masę w płócienny worek, by sok ociekł zupełnie do podstawionego naczynia. Do tego soku dodaje się na kwartę 1 funt cukru, nieco cynamonu lub wanielji, i gotuje się na wolnym ogniu Gdy zacznie na łyżce tężeć, można dodać, kto lubi troszkę rumu, wtedy wystawia się na powietrze by galareta stężała i oziębła, lub też jeszcze ciepłą zlewa się do słoja i zawiązuje wtedy pęcherzem jak już zupełnie stężeje.

Wśród nowości kosmetycznych.

Niezmiernie ważną rolę wytwórczości kosmetycznej odgrywają **nieszkodliwość preparatów oraz ich indywidualne dostosowanie do potrzeb danej właściwości cery.** Tym zasadom hołduje dziś jedynie lekarsko-kosmetycznia wytwórnia „Miraculum", dla której obce są wszelkie szkodliwe naleciałości przeszłości. Wiadomo z broszurek o nowoczesnem pielęgnowaniu urody, załączonych do każdego preparatu „Miraculum", iż wytwórnia ta odradza, z ujmą dla zbytu, stosowania własnych kremów ożywczych („Mira" i „Oxa") w wypadkach tłustej cery Tłustą bowiem cerę należy odtłuszczać gorącą wodą, **proszkiem marmurowym „Miraculum"**, tudzież odtłuszczającym pudrem **higjenicznym** Dra Lustra Do **ożywienia** zaś tłustej cery, rozpuszczenia twardego, spierzchłego tłuszczu przed myciem twarzy służy: **Mleczko — Lityna** Dra Lustra, wytworny preparat lekarsko-kosmetyczny, o wielostronnem zastosowaniu u osób z tłustą, prawidłową i suchą cerą O „Litynie" — w następnym artykuliku szczegółowo *Dr Z B.*

Konkurs na najpiękniejsze dziecko Polski.

14-mies. Marysienka Tarczyńska z Prużany (Polesie).

Posad poszukują

KELNER niezwiązkowy, znający swój zawód perfekt, mogący wykazać się pierwszorzędnemi poleceniami — lat 26 — poszukuje odpowiedniej posady. Miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia do Adm. Kurjera dla „Emte 1905". 7729g

PANIENKA inteligentna z szkołą gospodarczą poszukuje posady do dzieci na przedpołudnie lub popołudnie w domu katolickiem. Zgłoszenia Administracja dla „Lusi". — 7714g

OGRODNIK pszczelarz — kawaler wyspecjalizowany w prowadzeniu ogrodów owocowych, warzywnych kwiatowych szkółkach owocowych i ozdobnych kwieciarstwie — pszczelnictwie i bukieciarstwie. Poszukuje posady zaraz lub od Nowego Roku Zgłoszenia do Kurjera pod „Miejscowość obojętna". 7706g

BUCHALTER samodzielny, pierwszorzędny bilansista poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia pod „Bilansista 334" do Adm. Kurjera. 7747g

KRAWCZYNI rutynowana szyje płaszcze suknie po domach. Zgłoszenia Adm. Kurjera „Szyk" — 7742g

3 STUDENTÓW - HANDLOWCÓW na wydziale administracyjno - handlowym, poszukuje zajęcia na godziny przedpołudniowe. Łaskawe zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Trzech". 7744g

STARSZY sztygar w sile wieku absolwent szkoły górn. z długoletnią praktyką w kopalniach węgli gazowych i niegazowych obejmie odpowiednią posadę. Łaskawe zgłoszenia pod „Górnik" do Kurjera. 7740g

POSZUKUJĘ ZAJĘCIA do dzieci, władam językiem polskim i niemieckim. Zgłoszenia pod „Dobre referencje" do Kurjera Krakowskiego Katowice Teatralna 6. 7089k

TECHNIK asystent dentystyczny obeznany z najnowszemi systemami pracy oraz w operacjach szuka posady najchętniej w Krakowie lub okolicy. — Oferty Kurjer Krakowski Katowice Teatralna pod „Dentysta". 7091k

DO ZAKŁADU dentystycznego szukam dla mojej siostry obeznanej z pracami dentystycznemi posady. Zgłoszenia Kurjer Krakowski, Katowice Teatralna pod „Dentystka". 7092k

ABSOLWENT Wyższego Studjum Handlowego w Krakowie poszukuje posady nauczycielskiej z działu ogólno-handlowego i towaroznawczego. Ma 7-letnią praktykę w tem 2-letnią pedagogiczną. — Zgłoszenia pod „Pedagog" 7704g

RUTYNOWANA starsza pielęgniarka szuka posady do niemowlęcia. Pod „Pielęgniarka" do Kurjera. 7701g

BUCHALTER z kilkuletnią praktyką (ewentualnie z korespondencją) poszukuje posady. Zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Przemysł - bank". — 7691g

PANNA posiadająca dłuższą praktykę biurową i adwokacką, pisząca biegle na maszynie poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia pisemne pod „Irena" do Kurjera Kraków. — 7682g

PRZYGOTOWUJE do egzaminów gimnazjalnych klasy I do V w Krakowie lub na prowincję może do jeździć. Listy Administracja Kurjera pod „Magistra". 7680g

INTELIGENTNa pani poszukuje posady jako sklepowa gospodyni do jednej osoby, dwóch lub dziecka. Chętnie wyjedzie. Wymagania skromne. Zgłoszenia Sosnowiec biuro Hlawskiego „Stefa". 7104k

WYCHOWAWCZYNI lat 26 zdrowa mająca bardzo dobre świadectwa szuka posady w domach katolickich zaraz lub 15-tego października. Może też jako dochodząca. Zgłoszenia Kurjer „26". 7787g

Sprzedaż

MEBLE, sypialnie, jadalnie, salony, gabinety, garnitury klubowe, urządzenia biurowe, przedpokojowe, kuchenne poleca firma Zjednoczeni Stolarze i Tapicerzy Kraków. Rynek Główny 9. tel. 1506 Dogodne warunki zapłaty 7039k

PIANINO czarne, krzyżowe zagranicznej firmy, — jak nowe, sprzeda okazyjnie Helena Smolarska — Kraków, ul Szewska 9. Skład fortepianów. 7043k

PŁACHTY nieprzemakalne na wozy, — autowe — czeskiego wyrobu, ceraty chodniki, dywany, dostarcza najtaniej hurtownia Paltiel Müntz Kraków Bożego Ciała 19, filja Rynek 5. 6480k

OZNAJMIAM Sz. P., że mam około 2.000 drzewek owocowych dwuletnich, wysokogatunkowych Renety i grusze bery z silnemi pniami, wysokie do 1.40 m Orzechy włoskie 2 letnie do 1 m. nie przemarznięte 2.000 róż dwuletnich, 2.000 porzeczek dwuletnich. Bardzo dobra odmiana handlowa jabłoni Grawsztynek, 3 letnie po 2 zł. karłowe. Jabłonie różne 1 sztuka zł 1.80. Grusze bery różne 1 sztuka zł. 2. Jabłonie 3-letnie karłowe 1 sztuka zł. 2 Orzechy włoskie 2 zł. Róże sztamowe 2-letnie 4 zł. Porzeczki czerwone i białe 70 gr. Czarne do farbowania wina 70 gr. Wysyłam w październiku i listopadzie Mikołaj Kuczerka, ogrodnik e. p. Miżyniec, pow. Przemyśl. — 7098k

BACZNOŚĆ niecodzienna okazja sprzedam na Górnym Śląsku dom murowany w centrum 15 ubikacji dwa składy, skład towarów i piekarnia dobrze prosperujące mieszkanie i ogród owocowy za 35.000 zł. — spłata możliwa w ratach. Zgłoszenia Franciszek Kocur, Dziećkowice, poczta Brzezinka, G. Śląsk. 7806g

SWEATRY złotych 4.50 Pullowery modne 9.75, rękawiczki 1.95, Baterje 55 groszy, Bielizna, galanterja, lampki elektryczne — najtaniej „Mars" Kraków Marka 23. cenniki gratis. 7105k

SPRZEDAM 60 m³ kloców dębowych odziomkowych nadających się na wyroby stolarskie i parkiety. — Zgłoszenia Piotr Kucharski Równe k. Dukli — (Dwór). 7820g

INTERES fryzjerski — sprzedam ZARAZ na najkorzystniejszych warunkach. Klientela wyrobiona. Zgłoszenia do Kurjera pod „Korzystną sposobność". 7818g

AUTOBUS 20 osobowy — niemiecki nowoczesny — bardzo dobrym stanie — sprzedam okazyjnie. Gucwa Kraków Teresy 10. 7703g

TANIO sprzedam parcelę na Woli Justowskiej — sprzedam także auto „Fiat" marki 510. — Do odstąpienia 3 pokoje i kuchnia w zamian za sklep w śródmieściu. Wiadomość Sławkowska 25 — Sklep z obuwiem. 7699g

DELAGE - limuzynę gotową do jazdy 6-osobową okazyjnie sprzedam. Zgłoszenia pod „Delage" do Adm. 7696g

WIEDEŃSKI fortepian — bardzo dobry do sprzedania. Kurjer „Z. B." — 7689g

DO sprzedania dom nowy parterowy 9 dużych ubikacjach niewykończony Zakrzówek. Zgłoszenia pod „Korzystne" do Kurjera. 7683g

OKAZYJNA sprzedaż futer męskich „Szyk" Kraków Mikołajska 12. — 7670g

PARCELA 400 sążni² oparkaniona brama wjazdowa, szopy przy Warszawskim do sprzedania. Wiadomość Helclów 7. II. p. 7443g

WILLA komfortowa piętrowa murowana, kryta dachówką dół 6 pokoi, góra 5 pok. z przynależnościami ogród owocowy — stajnia wozownia ewent. garaż. Wiadomość Kazimierza Wielk. 103. Telefon 24-66 7792g

MOTOR ropny Deutz 30 HP. mało używany sprzedam. Kraków XXII Smolki 11 Stolarski. 7656g

KOPIARKI syst. Hardera najtaniej poleca Dom Rolniczy Rynek Kleparski 6. 7817g

AUTOBUS Chevrolet w dobrym stanie tanio do sprzedania. Podgórze Salinarna 7. 7812g

KAMIENICA III piętrowa w mieście powiatowem Wlkp. gdzie szkoła średnia i gazownia z wolnym składem i mieszkaniem jest zaraz do sprzedania. Cena 50.000 wpłaty 30.000 Oferty Kurjer Codzienny Poznań pod „Nr. 20695". 83P

„INDIAN" scott w bardzo dobrym stanie, z światłem elektrycznem na chodzie do sprzedania. Zgłoszenia Aleksander Kudzia, Żywiec. 7074k

GOSPODARZU waga nie kłamie mówi prawdę. - Tucz szybko świnie Centralina Michałowskiego, nic nie stracisz tylko się wzbogacisz. Żądać wszędzie tylko w oryginalnem opakowaniu. 76P

RACHUNEK BIEŻĄCY — podręcznik dla nauki i praktyki opracował Dr. A Żabiński Skład Księgarnia Gebethnera i Wolffa w Krakowie. 7657g

NIERUCHOMOŚĆ przemysłowa zabudowana 10.000 kw. m w Toruniu wartość przedwojenna 220.000 złotych — sprzedam za 90.000 zł. Zgłoszenia pod „Nr. 6275". 7660g

SPRZEDAM „Salon fryzjerski" z mieszkaniem — (pokój, kuchnia) w centrum bardzo zaludnionej miejscowości. Brzezinka, Starowiejska 90, obok Myślowic. 7757g

Panie! Z przyjemnością **zapewne** przeczytacie, iż znane ze swej dobroci jedwabne pończochy **marki „Bemberg"** w cenie zł. 8·90, mimo tej samej jakości są **obecnie do nabycia za zł. 5·90.** 6391k

W PAŁACU POŃCZOCH

FLORJAŃSKA 31. — Tel. 4578 KRAKÓW GRODZKA 49. — Tel. 2205

OKAZYJNIE sprzedam dom murowany i kilka parcel budowlanych. Wola Duchacka Woźniak. — 7788g

SPRZEDAM okazyjnie — biurko amerykańskie zaluzjowe „Jerzy" Zgłoszenia Kurjer pod „Eswu". 7783g

SPRZEDAM sklep przy pierwszorzędnej ulicy Krakowa. Zgłoszenia do Kurjera „Pryncypalna". — 7705g

ANTYKWARJAT ARTYSTYCZNY F. Studziński go, Kraków, Straszewskiego 27, kupno — sprzedaż pierwszorzędnych dzieł sztuki, specjalność: zabytki polskie. 6482k

MŁYN wodny z jedną parą walców, jednym kamieniem i perlakiem oraz 90 morgowy staw rybny zaraz do sprzedania. Zgłoszenia: K. S. Horochów, skryt. poczt. 28. 7248g

KSIĄŻECZKI obrachunkowe robotnicze według wzoru ministerstwa pracy, — sztuka —.45, wysyła Ziembicki, Kraków, Plac Marjacki 2. 6781k

SPRZEDAM z powodu wyjazdu za granicę — interes rzeźnicki, skład rzeźnia i pracownia z popęd. elektr. oraz mieszkanie 2 pokoje i kuchnia położone w Gdyni zaraz za 6.500 zł. Oferty pod „Gdynia" do Kurjera. 7625g

FORTEPIAN „Schweighofer" okazyjnie sprzeda Szachowski Zacisze 4. — 7490g

SAMOCHÓD pięcioosobowy, nowoczesny, znakomicie ciągnie, sprzeda za 300 dolarów Szachowski — Zacisze 4. 7492g

MIÓD górski leczniczy po 28 zł. franco w pięciokilowych puszkach wysyła za zaliczką Dwór Komarniki poczta Borynia. 7644g

ZAKOPANE. Biuro J. Kubińskiego ma do sprzedania kilka parcel budowlanych. 7602g

BILETY wizytowe, setka od 3.— zawiadomienia ślubne, wszelkie druki, pieczęcie gumowe, tablice emaljowane, — dostarcza punktualnie najtaniej — Ziembicki, Kraków, Plac Marjacki 2. Nie zapomnijcie adresu. 5818g

GRZYBY suszone same czapki 1 kg. 23 zł. Rydze kiszone beczki 5 kg. 14 zł. A. Singer Kosów. k. Kołomyi. 7645g

SPRZEDAM 2 szafy, zegar, kredens Jamroż, Lea 5, od 1—3 popołudniu. — 7639g

KRAWAT kup wprost od fabrykanta. Specjalne sklepy: Kraków — Sławkowska 8. Katowice, Poprzeczna 12. Biała Główna 34. — 30% taniej. 5298g

FORTEPIAN Wirtha w dobrym stanie sprzedam okazyjnie. Podgórze Czarneckiego 12 I. p. na wprost schodów. 6974g

KILIMY art pasiaki, dywany poleca wytwórnia „Makata", Kraków, Straszewskiego 28. 6640k

ZAKOPANE. Biuro J. Kubińskiego sprzeda willę 5 pokoi za 25.000 złotych na spłaty. 7602g

FOLWARK 200 mg. w tem 40 lasu w Zachodniej Małopolsce do sprzedania w całości w częściach lub na parcelację. — Grunta drenowane, gleba dobra. — Informuje Inż. Szpak Dąbrowa k. Tarnowa. 7621g

GOSPODARSTWO, — resztka, Sufczyn powiat Brzesko, dwadzieścia pięć morgów pierwszorzędne, w jednym, budynki, inwentarz do sprzedania. Samuel Löffelholz, Brzesko, Małopolska. 7239g

MŁYN turbinowy w Kieleckiem sprzedam Henryk Oszywa Nozdrzec poczt. Dynów. 7360g

SZYLDY EMALJOWANE wykonuje w dwóch dniach **JEDYNA** w Kongresówce i Małopolsce **FABRYKA** szyldów emaljowanych, Kraków. Dietlowska 81. Telefon 4739. — Ceny fabryczne. Cenniki na żądanie. 6631k

CERĘ ŚWIEŻĄ i czystą uzyskuje się, pijąc Redera Zioła na przemianę materji. Pudełko 2 złote. — Apteka Redera, Kraków, Karmelicka 23. 6525k

GRAMOFONY i patefony ostatnie nowości płyt poleca w wielkim wyborze po najniższych cenach — Skład instrumentów muzycznych i rowerów **MUZA** Kraków, Grodzka 15. — 6751g

MŁYN wodny o jednym kamieniu, w budynku murowanym z mieszkaniem na piętrze o trzech pokojach i kuchni we wschodniej Małopolsce 5 km. od miasta powiatowego za cenę 1.500 dol. amer. do na bycia. Bliższa wiadomość w kancelarji adwokata Dra Maksymiljana Silberschlaga w Buczaczu. — 7217g

PARCELA i budynek nieukończony W CHRZANOWIE tanio do sprzedania Informacji udzieli Mieczysław Coghen Chrzanów, ul. Grunwaldzka. — 7302g

MEBLE na RATY. Komplety i pojedynczo — najtaniej: Natowicz, Kraków, Dietlowska 80. Dla urzędników i wojskowych dogodne spłaty. 5737k

ODCISKI usuwa radykalnie i bez bólu Redera płyn na odciski Apteka Redera, Kraków. Karmelicka 23. 6431k

KAPELUSZE damskie — kwiaty do sukien i płaszczy w wielkim wyborze, oraz przyjmuje kapelusze do przerabiania Ceny konkurencyjne „Jadwiga" ul. Grodzka 14/16 w podworcu. 7592g

FUTRA męskie nowe najmodniejsze sprzedam okazyjnie. Karmelicka 54 parter prawy. 7585g

KRAWATY!! Najmodniejsze Krawaty. Największy wybór, reklamowe ceny — Fabryka Krawatów, Kraków, Grodzka 4. 6945k

ABAŻURKI i lampki elektryczne ręcznie batikowane wysprzedaje po cenach własnych Bazar Krajowy, Rynek 33. 7071k

DO SPRZEDANIA 2 parcele budowlane oraz domek góralski w Poroninie. Zgłoszenia pod „8000" do Adm. Kurjera. 7073k

NAJNOWSZE raglany — palta kurtki, futra, ubrania i t. p. poleca firma „Szyk" Kraków Mikołaja 12 Ceny niskie. Warunki dogodne. 7389g

GĄBKI tablicowe, kreda atrament szkolny, wszelkie przybory dla szkół — najtaniej Ziembicki, Kraków, Plac Marjacki 2. — Zapamiętajcie adres. 5819k

SPRZEDAM 7.000 m² parceli budowlanej w uroczej górskiej miejscowości klimatycznej Jaworzu koło Bielska. Oferty do Adm. Kurjera Ilustr. Katowice Teatralna 6 pod „Parcela budowlana". 7067k

BROŃ i amunicję zakupuje się najtaniej i najkorzystniej we fabryce broni T. Jaruszewski. Poznań Woźna 6. telefon 32-66 — Cenniki na żądanie wysyłam bezpłatnie. 6670k

ZAKOPANE. Biuro J. Kubińskiego sprzeda pensjonat 18 pokoi za 65.000 zł. 7602g

KASPAR Nr. 1 prawie nowy walce pojedyncze 600 razy 250 oraz skład kamieni francuskich 1000 milimetrów sprzeda młyn Działy Borowa koło Mielca. 7779g

KAMIENICĘ komf. w śródmieściu sprzedam ewentualnie z wolnem mieszkaniem 4 pokojowem. Zgłoszenia do Administracji pod „Potrzebna gotówka $ 13.000". 7727g

DO sprzedania IV piętrowa kamienica we Lwowie, nowowybudowana wolna od podatków z wolnym pomieszkaniem, pełny komfort. Dochód roczny blisko 40.000 zł. Zgłaszać pod „Kamienica" do Oddziału II. Kurjera Codz. we Lwowie. 7724g

POSIADAM tajemnice niezawodnego oczyszczenia cery (wągry). Wypróbowane na własnej twarzy. Zgłoszenia pod „Cera" do Adm. Kurjera. — 7719g

SPRZEDAM 4 morgi ziemi ogrodowej nadającą się na parcelę pod budowę cena przystępna. Wojciech Cieślak gmina Kosocice poczta Podgórze. — 7720g

OBRAZY malarzy polskich, wielki wybór, najtaniej, także na raty — Ziembicki. Kraków. Plac Marjacki 2. 5820k

MORSZYN — Polski Karlsbad, Piękna parcela tanio do sprzedania. Jadwiga Diehlowa, Lwów, Kopernika 30. 127L

KILIMY na raty największy wybór poleca wytwórnia „Ostoja", Lea 5, naprzeciw Parku Krakowskiego. 6296k

SALONIKI garnitury klubowe, materace włosienne, otomany, kanapy, rozkładane ratami Luszowicz, Florjańska 44. 6648k

SEKRETARZYK ANTYCZNY sprzedam. Starowiślna 23 II. p. 7446g

SIATKI druciane, stalowe, mosiężne, oraz gazę jedwabną dla młynów dostarcza A. Romer, Kraków, Pl. Matejki 5. 7235g

ANTYKI, obrazy, meble, szkło stare, porcelanę — sprzedaje, kupuje i przyjmuje w komis „Dom Sztuki". Sławkowska 9. obok Grand Hotelu. 6563g

MŁYN PAROWY i kaszarnię sprzedam z powodu choroby. Położone tuż przy dworcu w Poznańskiem. Objekt wybudowany 1927 r. Przemiał młyna 400 ct. kaszarni 120 ct. na dobę. Do przejęcia — 200.000 zł. reszta hipoteki. Zgłoszenia: R. Solecka — Poznań, Poznańska 58a. 6965k

NAJSTARSZA firma w Polsce FRIST Kraków — Florjańska 37 poleca obrazy Malarzy Polskich po cenach konkurencyjnych. 7666g

HOTEL o 18 pokojach z restauracją, wyszynkiem sala do zabaw i hurtownią piwa w większem — przemysłowem mieście G. Śl. przy dworcu z powodu śmierci właścicielki korzystnie do nabycia. Cena 250 tysięcy, wpłata conajmniej 150 tys. Oferty pod „Kopalnia złota" do „Par" Katowice ul. Poprzeczna 8. 7096k

PERFUMY FRANCUSKIE na wagę w 30 zapachach, oraz wszelkie kosmetyki po cenach najniższych poleca Wettstein Kraków, Szewska 18. — 7736g

TOREBKI DAMSKIE — najmodniejsze w wielkim wyborze po cenach fabrycznych poleca PERFUMERJA WETTSTEIN — Kraków, SZEWSKA 18. — 7737g

TRAN ŚWIEŻY nadszedł. Wysyłki na prowincję od wrotnie. Drogerja „Sanitas" Kraków, Długa 18. — 7095k

SALON FRYZJERSKI — męsko damski jest okazyjnie do sprzedania. Potrzebna gotówka 5.000 zł. — Oferty do Kurjera Krakowskiego Katowice Teatralna 6 pod „Sprzedaż fryzjerni". 7090k

SKŁAD KOLONJALNY bez towaru z mieszkaniem do sprzedania. Wiadomość Tarnowskie Góry ul. Gliwicka Lukasik pośrednik. 7093k

Kupno

KUPIĘ prasę na dachówkę ciągniona używaną. — Józef Kwieciński Kraków ul. Grabowskiego 10. — 7513g

INDYKI, drób, dziczyznę zakupujemy. Zgłoszenia Gremjum pensjonatów — Zakopane. 5189k

Matrymonialne

OŻENI SIĘ kawaler, lat 36, inteligentny handlowiec zna gospodarstwo z panną lub wdową posiadającą mały posag lub krawczynią. Tylko poważne zgłoszenia do Adm. pod „Samotny 352". 7800g

KAWALER technik lat 32 ma zamiar poznać pannę z gotówką 4.000—5.000 dolar. jako wspólniczkę małżeństwo niewykluczone. Zgłoszenia do Ilustr. Kurjera Codz. pod „Ami". 7437g

BACZNOŚĆ! Najskuteczniej kojarzy małżeństwo „Głos Serca" Stanisławów Słowackiego 20, podaj swe dane i wymagania, załącz złoty znaczkami, otrzymasz tysiące ofert do wyboru. 6765g

DLA mej kuzynki młodej panienki szukam przyjaciela opiekuna. Cel matrymonialny. Kurjer „Razem przez życie". 7690g

PRAGNĘ zapoznać siostrę Żyd. bardzo sympatyczną, przystojną, z uniwersyteckiem wykształceniem na stanowisku, z panem inteligentnym na odpowiedniem stanowisku od 30—40 lat. Cel matrymonialny. Poważne zgłoszenia pod „Chemiczka" Administracja Kurjera. 7674g

B. przystojna inteligentna młoda dystyngowana osoba seperowana z synkiem posiadająca własne mieszkanie, pragnie poznać pana, na rządowym stanowisku lub majętnego na dozgonnego towarzysza. Zgłoszenia do I. K. C. Kraków pod „Mimoza". 7799g

KAWALER przystojny — szatyn — grecko-katolik — wzrostu średniego posiadający 10.000 zł. ożeni się z panną lub wdową niezależną bezdzietną któraby posiadała umiejętność handlu jakiegokolwiek interesu z posagiem 10.000. Adres M. H. Andruszkowa, Truskawiec. 7805g

CHCESZ się ożenić lub wyjść zamąż szybko i dobrze, zgłoś się do największego biura matrymonialnego „Postęp" Warszawa, Poznańska 22. Na każde listowne zgłoszenie wysyłamy tyskretnie kilkadziesiąt ofert. 7028k

Lokale

MIESZKANIA — POKOJE duży wybór, poleca Skowroński, Rynek 39. — **BEZPŁATNIE** zgłaszanie wolnych mieszkań. 6917k

POKOJE — MIESZKANIA poleca biuro mieszkaniowe **„POLONJA"** Gołębia 16. 6993g

POKOJE UMEBLOWANE mieszkania poleca najstarsze biuro mieszkaniowe — Szachowski. Zacisze 4. — Telef. 2248. 7065k

POKÓJ dla dwóch osób z utrzymaniem i użyciem fortepianu oraz wspólny pokój dla panienki do wynajęcia od zaraz. Zwierzyniecka 22 parter na prawo. 6251k

MIESZKANIA 1 i 2 pokojowe z komfortem wynajmę. Jamroz Lea 5 od 1—3 popołudniu. 7640g

DO WYNAJĘCIA w willi za parkiem krakowskim pięć pokoi, łazienka, hall, komfort. Czynsz z góry. — Wiadomość od 1—3 pensjonat „Kujawianka" Sobieskiego 5. 7574g

LOKAL sklepowy ul. Wielicka do wynajęcia. Salz Biskupia 12. 7635g

ZAMIANA. Oddam w Krakowie 4 pokojowe ładne — słoneczne mieszkanie za podobne w Katowicach. Zgłoszenia listowne skrytka pocztowa 232, Katowice. 7013k

POKOJU bez mebli — względnie pokoju wspólnego przy uczciwej katol. rodzinie poszukuje zaraz. Łaskawe zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Urzędniczka K". 7382g

POKOJU skromnego, niekrępujące wejście, przy Zwierzynieckiej, Kościuszki lub najbliższej okolicy poszukuje przejezdny Zgłoszenia pod „Mieszkanie" Biuro Stattera, Kraków, Rynek 8. 7325g

TRZY pokoiki, duża kuchnia oficyna lub dwa duże pokoje, przedpokój, łazienka elektryka, gaz, Rynek wynajmę za czynszem trzechletnim. Zgłoszenia Biuro ogłoszeń — Sienna 12 pod „Trzy". — 7765g

POKOJU niekoniecznie — śródmieście, poszukuje. — Grodzka 58, m. prof. Hryncewicza. 7731g

POD Krakowem do wydzierżawienia domek pokój kuchnia przynależności morga ogrodu. Wiad. Kraków, Michałowskiego 16. 7718g

UMEBLOWANY pokój z dwoma łóżkami zaraz poszukiwany. Kurjer „Bezwzględnie czysty". 7710g

POSZUKUJĘ kawalerskiego mieszkania umeblowanego z osobnem wejściem zaraz. Zgłoszenia do Adm Kurjera pod „M. Dr." — 7767g

DWA pokoje z kuchnią — komfort, poszukuję. Dam czynsz z góry lub odstępne. Zgłoszenia pod „Mieszkanie" Kraków Skrytka pocztowa 105. 7738g

POSZUKUJĘ lokalu. Zgłoszenia Skład zabawek E. Filous, Basztowa 15. — 7676g

DO WYNAJĘCIA mieszkanie dwupokojowe. — przedpokój, kuchnia słoneczne z balkonem na I piętrze w Bronowicach — dojazd autobusem. Zgłoszenia Jan Grinn, Bronowice Małe. 7749g

SZUKAM wspólnego pokoju z utrzymaniem dla panienki gimn. Zgłoszenia Lipschütz Dietla 53. 7550g

W ZAKOPANEM wynajmę 2 lub 3 pokoje kuchnię z elektryką (część mebli lub bez). Zgłoszenia z podaniem warunków Adm. Kurjera Codz. Kraków pod „Stały lokator". — 7444g

POKOJU niekrepujacem wejściem na godziny dzienne lub wieczorowe parę razy w tygodniu poszukuję. Zgłoszenia pod „Spokojny" Biuro ogłoszeń — Sienna 12. 7668g

POSZUKUJĘ lokalu. Zgłoszenia Skład zabawek E. Filous, Basztowa 15. — 7676g

DO WYNAJĘCIA mieszkanie dwupokojowe. — przedpokój, kuchnia słoneczne z balkonem na I piętrze w Bronowicach — dojazd autobusem. Zgłoszenia Jan Grinn, Bronowice Małe. 7749g

SZUKAM wspólnego pokoju z utrzymaniem dla panienki gimn. Zgłoszenia Lipschütz Dietla 53. 7550g

W ZAKOPANEM wynajmę 2 lub 3 pokoje kuchnię z elektryką (część mebli lub bez). Zgłoszenia z podaniem warunków Adm. Kurjera Codz. Kraków pod „Stały lokator". — 7444g

POKOJU niekrepujacem wejściem na godziny dzienne lub wieczorowe parę razy w tygodniu poszukuję. Zgłoszenia pod „Spokojny" Biuro ogłoszeń — Sienna 12. 7668g

MÓJ PIERWSZY WÓZ CIĘŻAROWY MA 250000 KILOMETRÓW POZA SOBĄ

(opinja klijenteli)

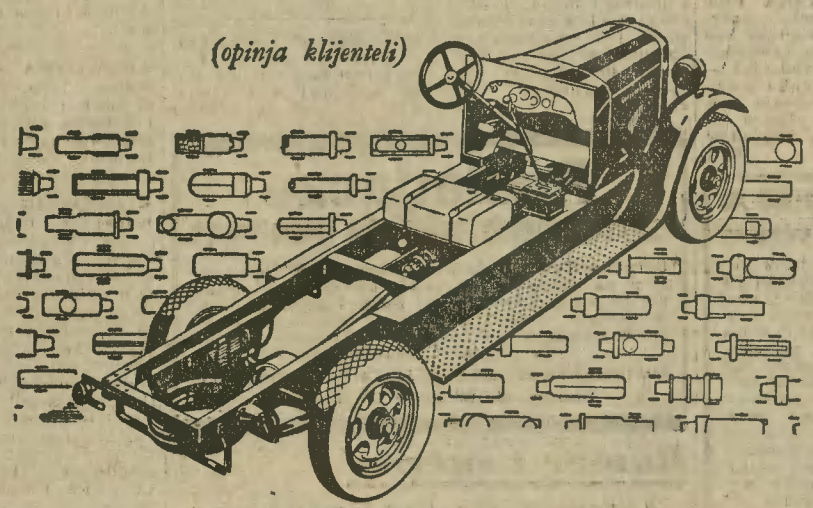

DODGE BROTHERS'

WOZY CIĘŻAROWE!

6406k

Z niewyczerpaną siłą nośną, dla nieprzerwanej roboty budowany, starannie dla zmniejszenia kosztów projektowany, — łatwy do kierowania, łatwy do zrozumienia, łatwy do utrzymania porządku, Dodge Brothers wóz ciężarowy! — 6-cio cylindrowy motor, oparty na 7 łożyskach wał korbowy. Hydrauliczny wewnętrzny hamulec na wszystkich 4 kołach — samowyrównujący — zabezpieczony od wpływów niepogody. Czterobiegowa przekładnia. Głęboka mocna rama o niezniszczalnej wytrwałości. Stal chromo-wanadjowa- użyta do wszystkich ruchomych części — jest trzy razy wytrwalszą niż stal zwykła. Rocznie sprzedaje się na całym świecie ponad 50000 Dodge Brothers wozów ciężarowych.

Dodge Brothers wozy ciężarowe (dawn. znane jako Graham Brothers wozy ciężarowe) — budowane są o różnej pojemności, a mianowicie: od ½ tony do 3 ton i czynią zadość w 95 % wszelkim istniejącym wymaganiom transportowym. Różne nadwozia stoją do dyspozycji — dla każdej odrębnej pracy specjalny typ.

Zwracajcie się z żądaniami do przedstawiciela Dodge'a i on wam pokaże Dodge Brothers wóz ciężarowy, który przy zmniejszonych kosztach wykaże się wobec was silniejszą konstrukcją.

Jeneralna Reprezentacja: S. Zmigrod, Katowice, ul. Piłsudskiego 4; Danzig, Kohlenmarkt 12

Reprezentacja: Władysław Kozłowski, Kraków, Rynek 34: Auto-Service, Lwów, Plac Smolki 5: Alexander Hapke, Poznań, ul. Fredry 12

DODGE BROTHERS' TRUCKS, DIVISION OF CHRYSLER MOTORS, DETROIT, MICHIGAN

Archiwum Państwowe w Krakowie
© digitalizacja: mbc.malopolska.pl

LWOWSKIE KURSY SZOFERSKIE
Inż. Aleks. JUHREGO
Lwów, ul. Kopernika L. 54
prowadzone przy największych warsztatach i garażach sam. ruchu w Małopolsce. Najlepiej uczą na szoferów i motorowców. Mieszkania przyjezdnym. Piszcie o bezpłatne ilustrowane prospekty. 5924k

Wolne posady

100 TYGODNI opłacacie przodujące Kursy Samochodowe. Inżynier From. Warszawa, Hoża 35. — 7015k

POSADĘ OTRZYMAWSZY, opłacacie przodujące Kursy Samochodowe Inżynier From. Warszawa, Hoża 35. 7016k

STENOGRAFJI polskiej niemieckiej wyucza ilustrowanie Instytut Stenograficzny — Warszawa Krucza 26. 7038k

POSZUKUJEMY zdolnych zastępców do sprzedaży losów na raty! Nasi zastępcy zarabiają miesięcznie zł. 4 000 i więcej nie ponosząc żadnego ryzyka gdyż wszelkie przez nas na raty sprzedane premjowki i dolarówki przechowujemy we własnym skarbcu i tresorze. Niskie ceny sprzedaży i najlepsze prowizje! Piszcie natychmiast do Dom Bankowy Jakob Ulam Wydział Losów — Lwów 3 Maja L. 12. Ponczamy również początkujących. — 6857k

ORKIESTRANTÓW dobrych poszukuje orkiestra 35 p. p w Brześciu n. B na etat podoficerow zawodowych lub nadterminowych. Reflektuje się na siły dobre. Zgłaszać się do D twa 35 p. p. w Brześciu n B. osobiście lub pisemnie. 7084k

WYPOZYCZALNIA KSIĄŻEK
Czytelnia naukowa i beletrystyczna
KRAKOW ul. św Jana 8
posiada stale wszelkie nowości powieściowe Bogaty dział naukowy książki dla młodzieży Wysyła na prowincję w praktycznych lekkich skrzyneczkach — Warunki przystępne
Katalog kompletny 3 złote.
5257k

PANNA uzdolniona w ekspedycji masarskiej z kilkuletnią praktyką potrzebna od zaraz ewentualnie od 15-go. Zgłoszenia E. Kumala Szewska 2. 7466g

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursy fachowe, korespondencyjne profesora Sekułowicza — Warszawa, Żórawia 42a Kursy wyuczają listownie buchalterji, rachunkowości kupieckiej korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu — prawa, kaligrafji — pisania na maszynach — towaroznawstwa angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów. 6429k

PRAKTYKANTA rolnego oraz gumiennego z dobremi poleceniami poszukuje od zaraz Zarząd dóbr ks Sapiehy, Bilcze złote. — wsch. Małopolska. 130L

SOSNOWIEC. Posadę najłatwiej otrzymasz ukończywszy najlepszą szkołę samochodową Inż. Klebera (dawn. Tuszyński), Sosnowiec, Warszawska 23 Nauka rano lub wieczorem. 6 cyl. samochody.— Prawo jazdy zapewnione. Wpłaty ratami. Zapisy codziennie. 6947k

„Tłoki surowe"
dostarcza 6263k
AUTOTECHNIKA
Kraków, Bracka 5. Tel. 434

FABRYKA kartonaży — przyjmie większą ilość dziewcząt do pracy. Pierwszeństwo obeznanym z fabrykacją pudełek. Zgłoszenia codzień od godz. 8—12 w poł. Kraków, ul. Czarnowiejska 70. 7171g

UWAGA PANIE! Energiczne w każdej miejscowości Polski znajdą korzystne zajęcie przy sprzedaży poważnego dla każdej kobiety niezbędnego artykułu. Zawodowe agentki zgłaszajcie się. „Novitas" Kraków, Radziwiłłowska 31 parter. 7292g

EKSPEDJENTKĘ rutynowaną z działu męsko i damsko modnego poszukuje Mydlarski i Brzozowski Kraków Szewska 4. — 7774g

MASZYNISTKA trykotarska obznajomiona znakomicie z wszelkimi robotami trykotarskiemi (Jaquard) natychmiast potrzebna. — Zgłoszenia pisemne Lenartowiczowa Stryj Trybunalska 38. 7412g

BIUSTNIKI!!
Gładkie 95 gr. Madapolam z koronką 1.30 w różnych kolorach 1.50, batystowe 1.90. Popelinowe w różnych kolorach 2.50 (z części). Madapolam z koronką 1.70 w różnych kolorach 1.90, batystowe 2.50 Kupuje się tylko w Wytwórni Bielizny **ŁABĘDŹ** Kraków, Starowiślna 6. 6400k

ZDOLNI ZASTĘPCY
do sprzedaży obligacyj na raty poszukiwani Płacimy więcej niż dwie pełne raty i wolny przejazd kolejami
P. K. P.
Natychmiastowe zgłoszenia pod „Karta Kolejowa" do II. Kurjera Codz. Lwów, Kopernika 9. 1011

1.500—3.000 złotych miesięcznie zarobić może każdy. Wypłacamy natychmiast najwyższą prowizję gotówką i zaliczkujemy Przy energicznej pracy wysoka pensja. Okazja dla agentów losowych i ubezpieczeniowych. — Wszystkich pouczamy. Zgłoszenia: Skrytka pocztowa 83 Lwów. 6916k

PRAKTYKANTA sklepowego przyjmą Zajączek i Lankosz, Rynek 46. — 7057k

PRAKTYKANT, lub młody adjunkt lasowy, znający się na pomiarach lasowych, bezwzględnie biegły w rachunkach, umiejący ładnie rysować plany i mapy z ładnem kaligraficznem pismem zostanie od zaraz przyjęty do większego biura leśnego w Krakowie. Zgłoszenia z odpisami świadectw, życiorysem, podaniem referencji i fotografją do „II. Kurjera Codz. pod „Gospodarstwo leśne 225". 7529g

DO wychowywania piętnastoletniego syna i zajęcie się domem osoby 2 poszukuję gospodyni do wszystkiego znakomitej kuchar ki inteligentnej miłej po wierzchowności lepszej rodziny poważnej lubiącą gospodarstwo ogrodowe — Zaświadczenia osób religijnie poważnych fotografja pożądana zwrot ręczy honorem. Zgłoszenia Kurjer Kraków, dla „Inżyniera". 7596g

FRYZJERA damskiego — zdolnego poszukuję. Warunki 50 proc.. Smolana Lwów, Hotel Krakowski. 7077k

WYSOKI DOCHÓD MIESIĘCZNY DO 4.000 ZŁ. — Poważna firma handlowa poszukuje zdolnych zastępców do sprzedaży obligacji państw premjówek i dolarówek na raty Zdolnym zastępcom dajemy po miesięcznej próbie stałą gażę i zwrot kosztów podróży P. K. P. Dajemy chętnie zaliczkę. Przesyłamy każdego miesiąca dokładne rozliczenia i prowizję. Zgłoszenia: Powszechna Unja Kredytowa Lwów Sykstuska 8. Telefon 9-98. 6992k

KAPUSTĘ
wagonowo — świeżą w każdej ilości
6304k **ZAKUPI**
MARTINI. Kraków. Florjańska 28.

Ciężki transport.

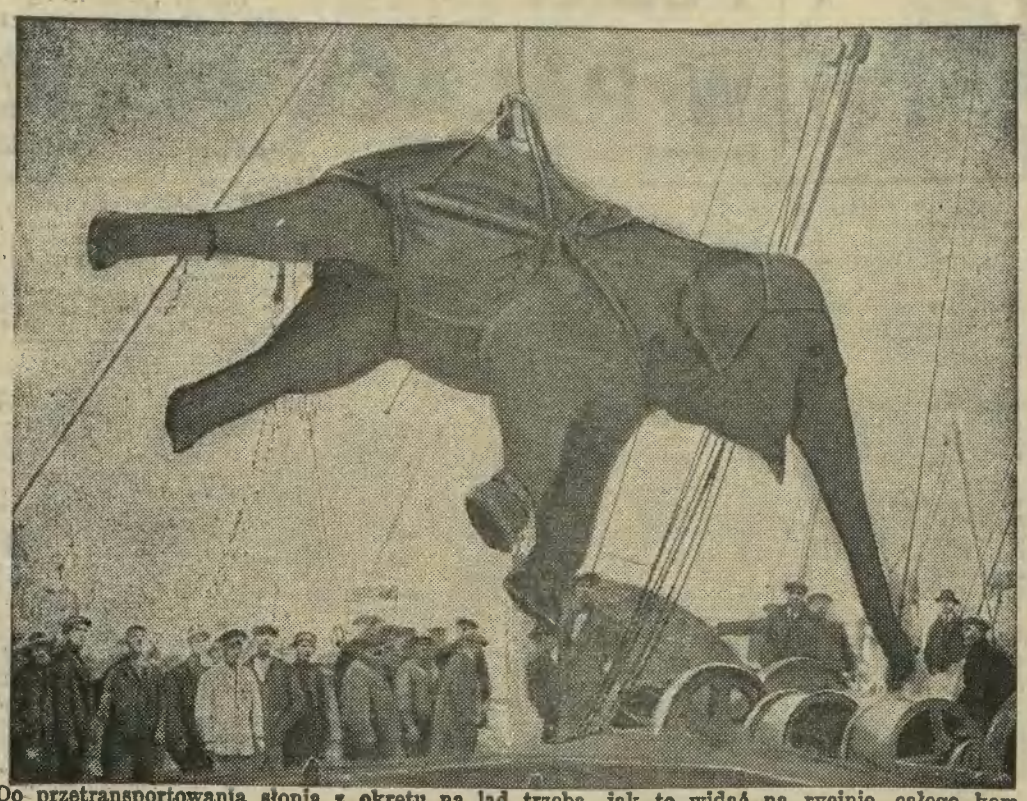

Do przetransportowania słonia z okrętu na ląd trzeba, jak to widać na rycinie, całego kompleksu rozmaitych dźwigów, sznurów i t. d.

Kierownik
techniczno-handlowy
potrzebny
od zaraz do poważnego, niewielkiego — przedsiębiorstwa w KRAKOWIE.
Wymagane odpowiednie wykształcenie praktyka samodzielna, umiejętność kierowania ludźmi. — świadectwa i referencje. Warunki od umowy. — Zgłoszenia listowne pod „Rzetelny 402" do Admin. I. K. C. Kraków. —
844g

POTRZEBNI — inkasent (ka) magazynier szofer — maszynistka oraz kilka młodszych sił biurowych do nowozałożonego przedsiębiorstwa. Zgłoszenia z życiorysem odpisem ważniejszych świadectw, załączyć znaczek na list polecony do Kurjera Krakowskiego Katowice Teatralna 6 pod „Przemysł". 7094k

POTRZEBNA energiczna wychowawczyni do sześcio i ośmioletniego chłopczyka w Poznaniu, Listowne zgłoszenia F. Hartig Jedwabne (Ziemia Łomżyńska). 7088k

KONKURENCYJNA PROWIZJA. Zdolnych — energicznych zastępców do sprzedaży losów (kombinowane różnego rodzaju) — dla starszego banku poszukuje się. Zgłoszenia pod „Konkurencja" Biuro ogłoszeń, Lwów, Legjonów 1. 7086k

SZOFERA
Rutynowanego wykładowcę
z dobrą dykcją, z kilkuletnią praktyką w szkole szoferskiej, obeznanego z remontem wozów, poszukuje zaraz albo później poważna szkoła szoferska. Pod uwagę będą brane zgłoszenia z curriculum vitae, odpisami świadectw, oraz z podaniem żądanego wynagrodzenia za 9 godzin pracy W tem 5 godzin wykładów dziennie. — Zgłoszenia pod „Uniwersyteckie miasto" Oddział II. Kurjera Codz. Katowice — Teatralna 6. 6393k

POTRZEBNY kucharz — ogrodnik na ordynarję — ewentualnie na stół na wieś od 1. XI. Zgłoszenia obszar dworski Górka p. Szczakowa. 7708g

DO handlu (hurtownego gotówkowego około 30 wagonów miesięcznie przy własnej bocznicy kolejowej) przyjmę spólnika z gotówką 10—20 tys. zł. — Zgłoszenia do Kurjera — pod „Wysoki zarobek". — 7726g

HAFCIARKĘK panien do szycia i uczenic poszukuje atelier artystycznych robót ręcznych Seelenfreund, Kraków, ul. Dunajewskiego 6 ofic. C parter. 7743g

Wzorowo urządzone 5767k
KURSY SAMOCHODOWE
INŻ. NANOWSKIEGO
Kraków, Czysta 5. — Telefon 4248
Piszcie o prospekty Wpisy codziennie

POSZUKUJĘ młodej, uczciwej, miłej powierzchowności służącej z gotowaniem i praniem do rodziny wojskowej, składającej się z 2 ga osób i 2-letniego dziecka, z dniem 15 października. Służba lekka, miejscowość ładna. Oferty pod „Legitymacja 126" do Administracji. 7752g

ZASTĘPCY solidni i uczciwi do ratalnej sprzedaży dolarówek i premjówek systemu kombinowanego we wszystkich miejscowościach — poszukiwani — Zgłoszenia pod „Nr. 7808g" 7808g

POSZUKUJĘ dozorcy i magazyniera za kaucją — lub wypożyczeniem 1.500 do 2.000 złotych, posada stała i od zaraz do objęcia. Zgłoszenia pod „Dobra egzystencja" do Ilustr Kurjera Codz. w Krakowie. 6400g

POSZUKUJĘ młynarza — starszego jako kierownika do młyna motorowo - turbinowego. Zgłoszenia — Leon Biernat, Rodatycze koło Gródka Jagiellońskiego. 129L

PRAKTYKANT handlowy z dobrego domu, z ukończoną 4 kl. gimn. przemysłową lub handlową, najchętniej radjoamator, zostanie natychmiast przyjęty. „Radjoświat" Florjańska 3. 7794g

PANNA uzdolniona w ekspedycji masarskiej — potrzebna. A. Mazurkiewicz Kraków Zwierzyniecka 25. 7784g

CHŁOPIEC z ukończoną wydziałową na praktykę biurową zostanie przyjęty. „Autotechnika" Bracka 5 między 10—11. — 7790g

PRZYJMĘ praktykanta — handlowego. Sklep dywanów i artykułów tapicerskich L. Schönfeld, — Kraków Senacka 7. — 7741g

NAUCZYCIELKA potrzebna na wieś zaraz do dziewczynki 4 kl. powszechna do końca roku szkolnego, odpisy świadectw, warunki podać nieuwzględnione bez odpowiedzi. — Inż. Zygmunt Mazurkiewicz, Polanowice p. Komyrzów. 7702g

MAJSTRA do wyrobu młynków przyjmie się. — Zgłoszenia do Oddziału Kurjera Codz. Nowy Sącz pod „Majster". 7102k

APTEKA „Pod Gwiazdą" w Nowym Sączu poszukuje rutynowaną magistrę lub asystentkę katoliczkę. 7103k

MŁODEGO służącego zamiejscowego do lat 18 — przyjmie natychmiast Bufet Kolejowy w Chrzanowie. 7505g

Posiadacze
przedwojennych banknotów niemieckich
Prawnicy Tow. „Globocapital Corporation" w Szwajcarji na podstawie międzynarodowych praw, prowadzą proces przeciw Bankowi Rzeszy Niemieckiej (S. A.) w Berlinie, o odszkodowanie za przedwojenne banknoty niemieckie. — Zapytania ze znaczkiem 50 gr. na odpowiedź kierować do:
REPREZENTACJI „GLOBOCAPITAL CORPORATION"
Kraków, ul. Wielopole L. 30 parter. 838g

Humor i satyra.

ZAWODOWY STRÓJ DLA JUBILERÓW.

Wobec częstych napadów bandyckich, zaczynają obecnie jubilerzy nosić w sklepie specjalne ubrania.

POTRZEBA od zaraz — trzech panów do lat 30 — energicznych kawalerów chrześcijan z kaucją 3.000 zł. na posady inkasenta magazyniera i samodzielnego kierownika do sklepu kolonialno spożywczego. Oferty wysyłać do Admin. Kurjera pod „Zakopane 7804". 7804g

NIEMKA do 2 dzieci od 4—6 popoł. potrzebna. — Baar. Sienkiewicza 14. — 7697g

Posad poszukują

KAPELMISTRZ, organizator orkiestr z własnym repertuarem z dobremi świadectwami poszukuje posady. Zgłoszenia do Ilustr. Kurjera Codz. pod „Kapelmistrz". 7458g

OSOBA inteligentna poszukuje posady do większego bufetu od 15 października Zgłoszenia pod „Sumienna", biuro Hupczyca, Jagiellońka 7. 7775g

PANNA inteligentna poszukuje posady do bufetu lub cukierni. Miejscowość obojętna. Łaskawe Zgłoszenia „Pracowita", biuro ogłoszeń Hupczyca, Jagiellońska 7773g

MŁODY, energiczny kelner, z bardzo dobremi poleceniami, poszukuje posady. Najchętniej na wyjazd. — Zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Prawy". 7653g

KRAWCOWA — znająca szycie, jako to suknie domowe i bieliznę męską i damską, chętnie zgodziłaby się na wyjazd możliwie do dworów. — Pod „Pracowita 7651". 7651g

KIEROWNIK długoletni jednej z najpoważniejszych instytucyj. z wyższemi studjami prawniczemi i handlowemi, przeszło 10-letnią praktyką na samodzielnych stanowiskach w instytucjach przemysłowych, handlowych i bankowych — poszukuje odpowiedniego stanowiska (kierowniczego). Świadectwa i referencje pierwszorzędne. Łaskawe zgłoszenia pod „Organizator" do Administr. II. Kurjera Codz. we Lwowie. 141L

HANDLOWIEC z działu kolonialno korzennego, delikatesowego energiczny, zdolny poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia prosze kierować do Oddziału Ilustrowanego Kurjera Codz. we Lwowie, ul. Kopernika 9. dla „Dyplomowanego". 146L

FOTOGRAF wszechstronny poszukuje stałej posady. Zgłoszenia A. Dębicki Rzeszów Krakowska 1 7427g

KONCYPIENT pracowity, skromny, praktyką sądową, poszukuje posady. Zgłoszenia — „Prowincja 7583". 7583g

INTELIGENTNA uczciwa sierota poszukuje pracy umie szyć, haftować cerować, chętnie zajmie się dzieckiem. Łaskawe zgłoszenia Biuro ogłoszeń Sienna 12 pod „Hafciarka". 7669g

Żądajcie ilustrowanych prospektów najlepsze największej 6299k
SZKOŁY SZOFERSKIE
JÓZEFOWICZA pod zarząd. Osturkiewicza
KRAKOW. ul. Floriańska 28. Tel. 141b.

SAMODZIELNA korespondentka niemiecko-polska, ze znajomością języka francuskiego, z pierwszorzędnemi świadectwami, na posadzie, poszukuje stanowiska od 1 stycznia 1930 roku w solidnej krakowskiej firmie. Zgłoszenia pod „Korespondentka niemiecko-polska" do Administracji. 7147g

MASZYNISTA od maszyn parowych, obeznany z elektryką, z dobremi świadectwami, przyjmie posadę zaraz. Adres: Stanisław Kotula, Szamotowina w Skawinie. 7410g

WE LWOWIE przyjmie posadę korespondentka języki obce, książkowość. — Zgłoszenia Kurjer Codz Poznań pod „Poznanianka" 81P

MAJSTER ceglarski znający się na wyrobach cegły i dachówek również na wypale w polowcach Młody, zdrowy, pracowity i sumienny mając kilka lat pracy posiada dobre świadectwa chce zmienić posadę. Zgłoszenia podawać do Adm. Kurjera C. pod „Fachowiec 7819" — 7819g

KIEROWNIK tartaku — młody energiczny z kilkoletnią praktyką w większych tartakach poszukuje posady do większego tartaku. Zgłoszenia do Administracji Kurj. pod „Energiczny 7758". 7758g

ŚLUSARZ monter lat 30 praktyka zagraniczna — przeprowadzi roboty maszynowe, rurociągowe, łączenia kotłów parowych, ogrzewań centralnych. — Zgłoszenia do Administracji pod „Spawacz". 7415g

KUCHARZ kawaler ze świadectwami i poleceniami bardzo dobremi poszukuje posady zaraz we dworze na wsi chętnie przy mieście łaskawe zgłoszenia — Kraków, Szlak 3, Rozenek 7815g

RUTYNOWANA, młoda ekspedjentka, z działu cukierniczego poszukuje posady, miejscowość obojętna dokładny adres, zgłoszenia do Kurjera pod „Pracowita 395". 7816g

MAGISTER farmacji rutynowany z wieloletnią praktyką poszukuje posady. Zgłoszenia Administracja pod „Reprezentujący się". 7675g

MASAŻYSTKA - PIELĘGNIARKA - HEKTURKA sympatyczna lat 27 równocześnie może zająć się domem, czy też gospodarstwem zmieni posadę. Łaskawe zgłosz. do Adm. pod „Obowiązkowa 7598". — 7598g

KAPELMISTRZ wojskowy, rutynowany Atestat Konserwatorjum Warszawskiego świadectwa dobre poszukuje posady. Seminarjum Nauczycielskie Bodzentyn. 7647g

RETUSZERKA do negatywów i pozytywów zdolna poszukuje posady. Zgłoszenia pod „Jesień" do Admin. Lwów. 1451.

OBSŁUGACZKA z praniem na pół dnia potrzebna od 15 paźdz. Kochanowskiego 20, parter. — Zgłoszać się pomiędzy 4—5. 7605g

PANNA przystojna inteligentna z praktyką w dziale monopolowym i kaucją 500 zł. szuka jakiejkolwiek posady Zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Monopol". 7527g

POMOCNIK handlowy — zdolny branży kolonialnej częściowo galanteryjnej — poszukuje posady Zgłoszenia Administracja Kurjera pod „Zdolny 7508". — 7508g

BUCHALTER kalkulator lat 37, wieloletnia praktyka w przedsiębiorstwach handlowo przemysłowych zna dobrze system rachunkowości kartotekowej poszukuje posady od zaraz Zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „Chomentowski 7485g

OSOBA inteligentna — przystojna wiek średni — zajmie się gospodarstwem i wszelką pracą u samotnego pana sprawę traktuje poważnie. zgłoszenia do Adm. pod „Poważne" 7381g

BUFETOWIEC młody bez nałogów znający wszechstronnie swój zawód bezwzględnie uczciwy. szuka posady ewentualnie od zaraz. Bardzo poważne referencje na żądanie. — Zgłoszenia Kurjer Kraków pod „Teem". 7730g

SZOFER strzelec poszukuje posady od zaraz. — Zgłoszenia pod „Szofer" Wola Węgierska szkoła p. Pruchnik. 7481g

ABSOLWENT z dyplomem d. Hochschule f. Welthandel, Wien poszukuje wieczorowe zajęcie jako korespondent francuski, niemiecki i polski. — Zgłoszenia pod „A. G." — 7712g

MAGAZYNIER (Inkasent) poszukuje posady może dać gwarancję hipot. Łaskawe zgłoszenia do II. K. C. pod „Energiczny 15" 7378g

ROLNIK - LEŚNIK zdolny energ pierwszorzędna siła, wszechstronna praktyka w kraju zagranicą, chlubnie polecony przyjmie posadę rządcy lub leśnika. Adres Drohobylska Jezupol (Kalisz). 7760g

GOSPODYNI kucharka starsza znająca gospodarstwo miejskie i wiejskie poszukuje miejsca od 15. X. p. Jeleśnia Korbielow, Zarząd lasów Jastrzębska. 7761g

WYKW. nauczycielka z kilkuletnią praktyką — naucz. w szkołach powsz. poszukuje posady nauczycielskiej do dzieci na warunkach przystępnych. — Pomoc w zajęciach domowych uwzględnia. Objęcie posady od 15 październiak. Zgłoszenia Biuro ogłoszeń Kraków, Sienna 12 pod „Szkoła i dom". 7762g

Sprzedamy efektowny nowoczesny KIOSK
na P W K. odpowiedni dla fryzjerni, owocarni i t p w miejscowości kąpielowej. — Zgłoszenia listowne przyjmuje
ZAKŁAD WITRAŻÓW S. G. ŻELEŃSKI
KRAKOW
Al. Krasińskiego 23
843g

OSOBA inteligentna rozwódka lat 26 z dzieckiem znająca kuchnię — gospodarstwo poszukuje posady u samotnego pana — Zgłoszenia pod „00" do Kurjera. 7763g

SAMOTNY 28 letni poszukuje jakiegokolwiek zajęcia popołudniowego: biletera, woźnego lub obsługi. Łaskawe zgłoszenia Biuro ogłoszeń Sienna 12 dla „Uczciwego" — 7768g

POSZUKUJĘ pracy w kawiarni restauracji lub jakiejkolwiek innej. Zgłoszenia pod „Sumienna" — Biuro ogłoszeń Sienna 12 7769g

KRAWCOWA poszukuje szycia w domach. Zgłoszenia Biuro ogłoszeń Sienna 12 pod „Szycie". 7667g

OSOBA w średnim wieku zajęłaby się gospodarstwem domowem chętnie u samotnego pana Zgłoszenia Biuro ogłoszeń — Kraków, Sienna 12 „Walewicz". 7665g

UBOGIE i uczciwe młode małżeństwo z braku mieszkania poszukuje stróżostwa lub innej stałej pracy. Zgłoszenia Biuro ogłoszeń Sienna 12 pod „Bezdzietni". 7664g

STENOTYPISTKA stenografująca po niemiecku ze znajomością buchalterji zmieni posadę z powodów rodzinnych, najchętniej na Kraków, Bielsko, Katowice. Zgłoszenia „Rutynowana" Kurjer Codzienny Lwów 122L

TECHNIK dentystyczny z kilkuletnią praktyką poszukuje posady od 15 października. Łaskawe zgłoszenia do Adm. Kurjera pod „M K." 7814g

PANNA inteligentna umiejąca szyć 4 lata praktyki sklepu spożywczego poszukuje posady zaraz do szycia, sklepu. masarni, posiada chlubne świadectwa. Zgłoszenia Kraków Kurjer „Ekspedjentka 20". 7721g

Ceny ogłoszeń w dniach powszednich:

za 1 mm w 1 szp. przed tekstem lub wśród artykułu wstępnego . . . . . zł. 3.— (str. IV-łamowa)
„ „ w kronice . . . . . zł. 2.50 (str. IV-łamowa)
„ „ w nadesłanem . . . . . zł. 1.60 (str. IV-łamowa)
„ „ w ogłosz. zw. po tekście . . . . . zł. 0.50 (str. VIII-łamowa)
„ „ zwyczajne między drobnemi . . . . . zł. 0.75 (str. VIII-łamowa)
Drobne za słowo . . . . . zł. 0.25 (str. VIII-łamowa)
„ „ treści matrymonialnej . . . . . zł. 0.30 (str. VIII-łamowa)
„ „ dla poszukujących pracy . . . . . zł. 0.10 (str. VIII-łamowa)
Każde ogłoszenie drobne w dzień powszedni, najmniej . . . . . zł. 2.50

Ceny ogłoszeń w niedziele i dnie świąteczne:

za 1 mm w 1 szp. przed tekstem lub wśród artykułu wstępnego . . . . . zł. 3.75
„ „ w kronice . . . . . zł. 3.20
„ „ w nadesłanem . . . . . zł. 2.—
„ „ w ogłosz. zw. po tekście . . . . . zł. 0.65
„ „ zwyczajne między drobnemi . . . . . zł. 1.—
Drobne za słowo . . . . . zł. 0.32
„ „ treści matrymonialnej . . . . . zł. 0.40
„ „ dla poszukujących pracy . . . . . zł. 0.12
Każde ogłoszenie drobne w niedzielę i dnie świąteczne, najmniej . . . . . zł. 3.20

Nekrologi do 60 mm. 60% taniej. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%. Za układ tabelaryczny 50%, za układ kolorowy 100% drożej. Ogłoszenia drobne umieszczamy wyłącznie za gotówkę. Wyrazy wykonane tłustym drukiem liczy się podwójnie.

Redaktor naczelny i wydawca: Marian Dąbrowski. — Redaktor odpowiedzialny: Jan Stankiewicz. — Zakłady graficzne „Ilustr. Kuryera Codz." — Zarządca Feliks Korwydzki.

Archiwum Prasowe Fundacji Generała Sikorskiego http://www.sikorski.pl